

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 25. 6. 2025
C(2025) 7600 final

OZNÁMENIE KOMISIE

**Rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu Dohody o čistom priemysle
(rámec štátnej pomoci pre Dohodu o čistom priemysle)**

OZNÁMENIE KOMISIE

Rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu Dohody o čistom priemysle (rámec štátnej pomoci pre Dohodu o čistom priemysle)

1. ÚVOD

1. Komisia 26. februára 2025 prijala oznámenie o Dohode o čistom priemysle: Spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie (ďalej len „Dohoda o čistom priemysle“)¹. Toto oznámenie dopĺňa Dohodu o čistom priemysle stanovením spôsobu, akým môžu členské štáty navrhovať opatrenia štátnej pomoci na podporu svojich cieľov súvisiacich s Dohodou o čistom priemysle.
2. V Dohode o čistom priemysle sa stanovujú opatrenia na zlepšenie prístupu k cenovo dostupnej energii, zvýšenie dopytu po výrobkoch čistých technológií a ich ponuky, uvoľnenie verejných a súkromných investícií, posilnenie obehového hospodárstva, rozvoj medzinárodných partnerstiev a zabezpečenie zručností a kvalitných pracovných miest v záujme sociálnej spravodlivosti. Stanovuje sa v nej komplexná stratégia rastu pre konkurencieschopný, odolný a dekarbonizovaný priemysel v Únii, ktorá ponúka príležitosti pre investorov a prispieva k sociálnej súdržnosti a spravodlivosti vo všetkých regiónoch. Dohoda o čistom priemysle predstavuje záväzok urýchliť dekarbonizáciu, reindustrializáciu a inovácie, a to súbežne a na celom kontinente, a zároveň posilniť odolnosť Európy. Európskemu priemyslu poskytuje pádnejšie obchodné opodstatnenie veľkých klimaticky neutrálnych investícií do energeticky náročných priemyselných odvetví a čistých technológií. Zdôrazňuje sa v nej potreba uvoľniť investície na umožnenie dostatočnej výrobnéj kapacity v Únii, vytvoriť vedúce trhy pre čisté technológie, znížiť vysoké ceny energie, poskytnúť spoločnostiam správne podmienky na rast, hospodársku súťaž a vedúce postavenie na celom svete, ako aj riešiť narušenia spôsobené zahraničnými subvenciami.

1.1. POTREBA STIMULOVAŤ INVESTÍCIE V EURÓPE

3. Na dosiahnutie ambícií Dohody o čistom priemysle budú potrebné značné investície. Preto bude potrebné mobilizovať finančné prostriedky, najmä zo súkromných zdrojov, ale v prípade potreby ich bude nevyhnutné stimulovať alebo doplniť z verejných zdrojov.
4. Ako sa uvádza v oznámení o Dohode o čistom priemysle, investície sú potrebné, aby sa ešte viac urýchlilo zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, aby sa rozšírila dekarbonizácia priemyslu a aby sa zabezpečila dostatočná kapacita výroby čistých technológií. V tomto oznámení sa špecifikujú kritériá, ktoré bude Komisia uplatňovať pri posudzovaní opatrení štátnej pomoci, ktoré členské štáty zamýšľajú prijať s cieľom prispieť k dosiahnutiu týchto cieľov. Členské štáty vďaka nemu získajú dlhší horizont plánovania a podniky nadobudnú predvídateľnosť a bezpečnosť investícií bez neprimeraného narušenia hospodárskej súťaže a obchodu, pričom sa zachovávajú ciele súdržnosti.

¹ COM(2025) 85 final.

5. Potreba posilniť európsku výrobnú kapacitu emisne neutrálnych technológií a ich kľúčových komponentov sa uznáva aj v akte o emisne neutrálnom priemysle², ktorým sa už riešia určité prekážky pri rozširovaní výroby v Európe. Členské štáty sa vyzývajú, aby urýchlili oprávnené investície do výroby čistých technológií tým, že ich uznajú za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti v súlade s podmienkami stanovenými v akte o emisne neutrálnom priemysle. Hoci aktom o emisne neutrálnom priemysle sa zvýši konkurencieschopnosť odvetvia emisne neutrálnych technológií, prilákajú sa investície a zlepši prístup čistých technológií na trh v EÚ, určité investície do čistých technológií si môžu vyžadovať dodatočnú podporu, aby sa zabezpečilo zvýšenie kapacity v Únii, čím sa umožní urýchlenie prechodu na emisne neutrálne hospodárstvo a zvýši sa odolnosť Európy v tejto oblasti. V tejto súvislosti sa v tomto oznámení stanovujú podmienky, za ktorých sa môže poskytnúť dodatočná verejná podpora projektom, ktoré zvyšujú odolnosť, pričom tieto podmienky zároveň minimalizujú narušenia hospodárskej súťaže.
6. Okrem toho s cieľom poskytnúť podporu na strane dopytu a stimulovať zavádzanie čistých technologických výrobkov môžu členské štáty zaviesť daňové stimuly vo forme zrýchleneho odpisovania v súvislosti s nadobúdaním čistých technologických aktív vrátane okamžitého účtovania nákladov, čo je podmienkou prechodu na emisne neutrálne hospodárstvo. Opatrenia, ktoré nie sú určené na selektívne zvýhodnenie konkrétneho podniku alebo odvetvia a sú *de iure* a *de facto* otvorené pre všetky skutočné a potenciálne hospodárske subjekty, sa považujú za všeobecné, a teda nepredstavujú štátnu pomoc³. Platí to aj pre výrobky, na ktoré sa nevzťahuje toto oznámenie. Ak sú však stimuly na nadobudnutie čistých technologických výrobkov selektívne, a teda zahŕňajú štátnu pomoc, Komisia bude na základe podmienok stanovených v tomto oznámení považovať takúto pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom.
7. Zásadný význam má prilákanie súkromných investícií prostredníctvom finančných nástrojov. Členské štáty môžu napríklad spoluinvestovať so súkromnými investormi za trhových podmienok.⁴ Niektoré skupiny súkromných investorov, ako sú napríklad penzijné fondy a poisťovne, sú zároveň napriek svojej všeobecnej schopnosti investovať naďalej neochotné riskovať. V tomto oznámení sa preto stanovujú aj podmienky, za ktorých môžu členské štáty ďalej stimulovať takýchto súkromných investorov prostredníctvom schém na zníženie rizík investícií do určitých portfólií projektov. Takýmito schémami sa musí zabezpečiť doplnkovosť, čo znamená, že znížením rizík spojených s investíciou prilákajú súkromných investorov, ktorí by inak do rovnakého druhu projektov neinvestovali. S cieľom zaručiť prenos pomoci na relevantné projekty v najväčšom možnom rozsahu, by takéto schémy mali byť navrhnuté tak, aby sa pomoc investorom obmedzila na nevyhnutné minimum. Členské štáty môžu

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735 z 13. júna 2024 o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií (Ú. v. EÚ L, 2024/1735, 28.6.2024).

³ Pozri oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1) (ďalej len „oznámenie o pojme pomoc“), oddiel 5.

⁴ Ak subjekt verejného sektora investuje za trhových podmienok (napríklad na základe rovnocenných podmienok spolu so súkromnými investormi, alebo ak je súlad s trhom zistený na základe iných nástrojov, napríklad referenčným porovnávaním), nástroje nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Pozri oznámenie o pojme pomoc, oddiel 4.2.3.

zvážiť zavedenie takýchto schém aj vytvorením zložky Programu InvestEU v zodpovednosti členského štátu. Implementujúci partneri Programu InvestEU a ich súkromní investori môžu do takýchto schém spoluinvestovať, pokiaľ žiadny implementujúci partner ani súkromný investor nevyužíva dvojité záruky členského štátu ani iné verejné zdroje (vrátane fondov EÚ) na tú istú investíciu.

1.2. ZJEDNODUŠENIE POTREBNÉ PRE OSOBITNÉ OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE URÝCHLENIA INVESTÍCIÍ A ICH DOSTATKU

8. Pravidlá Únie týkajúce sa štátnej pomoci prispievajú k tomu, aby vnútorný trh nebol rozdrobený a aby sa zachovali rovnaké podmienky. Integrita vnútorného trhu je dôležitá na zvládnutie vonkajšieho tlaku a zabránenie pretekom v poskytovaní dotácií medzi členskými štátmi na úkor súdržnosti v rámci Únie.
9. Toto oznámenie tým, že sa v ňom stanovujú podmienky zlučiteľnosti opatrení zameraných na rozvoj hospodárskych činností prostredníctvom investícií, dopĺňa existujúce usmernenia o štátnej pomoci, ktoré už obsahujú možnosti členských štátov podporiť mnohé opatrenia navrhnuté v Dohode o čistom priemysle.
10. Ďalšie opatrenia na podporu Dohody o čistom priemysle, ako je pomoc na podporu obehového hospodárstva a biohospodárstva, sa napriek tomu, že nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia, môžu poskytnúť bez predchádzajúcej notifikácie podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁵ alebo môžu byť notifikované podľa oddielu 4.4 Usmernení o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky (ďalej len „usmernenia CEEAG“)⁶. Komisia nabáda členské štáty, aby naplno využívali existujúce možnosti na dosiahnutie spoločných cieľov Dohody o čistom priemysle, a takéto prípady bude riešiť ako prioritu.
11. Zjednodušené podmienky zlučiteľnosti uvedené v tomto oznámení v porovnaní s inými existujúcimi usmerneniami o štátnej pomoci sú odôvodnené potrebou umožniť a urýchliť konkrétne investície a činnosti. Nástroje stanovené v tomto oznámení sú komplementárne s existujúcimi pravidlami štátnej pomoci, ktoré zostávajú v platnosti, najmä s usmerneniami CEEAG, usmerneniami o regionálnej pomoci⁷ alebo so všeobecným nariadením o skupinových výnimkách, a dopĺňajú ich. Opatrenia, ktoré nespĺňajú zjednodušené kritériá stanovené v tomto oznámení, sa budú posudzovať podľa iných pravidiel štátnej pomoci. Pomoc novým účastníkom, ktorí investujú do určitých najmodernejších dekarbonizovaných technológií, možno poskytnúť podľa oddielov 4 a 6 tohto oznámenia. Ďalšia podpora pre nový vstup je možná aj na základe niekoľkých ďalších existujúcich pravidiel štátnej pomoci, ktoré sa naďalej uplatňujú (ako sú usmernenia CEEAG, usmernenia o regionálnej pomoci, ako pomoc na začatie činnosti a pomoc vo forme rizikového financovania, ako aj podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách). Komisia nabáda členské štáty, aby naplno využívali všetky dostupné pravidlá štátnej pomoci a vyberali vhodné pravidlá

⁵ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (ďalej len „všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách“) (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁶ Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 80, 18.2.2022, s. 1).

⁷ Usmernenia o regionálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 153, 29.4.2021, s. 1).

štátnej pomoci zodpovedajúce povahe a koncepcii ich opatrení. Týka sa to najmä opatrení v oblasti dekarbonizácie a energetickej efektívnosti, ktoré zahŕňajú investície nových účastníkov na zelenej lúke, ktoré sa budú posudzovať na základe dostupných ustanovení usmernení CEEAG, aby sa zabezpečilo, že sa zabráni osobitným rizikám súvisiacim predovšetkým s nadmernou kapacitou a iným narušeniam trhu. Vzhľadom na strategický význam podpory konkurencieschopných výrobcov vrátane nových účastníkov, ktorí sú hnacou silou dekarbonizácie prostredníctvom inovácií, bude Komisia takéto prípady riešiť ako prioritu a bude sa usilovať prijať rozhodnutie do šiestich týždňov od úplnej notifikácie.

12. Podmienky zlučiteľnosti uvedené v tomto oznámení vychádzajú z rozhodovacej praxe a relevantných skúseností Komisie, a to aj z uplatňovania dočasného krízového a transformačného rámca, pričom tento dočasný rámec sa nahradí týmto oznámením.⁸
13. Komisia plne uznáva právo členských štátov rozhodovať o svojom energetickom mixe a uskutoční včasné posúdenie prípadov štátnej pomoci pre výrobu jadrovej energie vrátane malých a pokročilých modulárnych reaktorov v súlade so zmluvou⁹ alebo akýmkoľvek uplatniteľnými usmerneniami a s plným ohľadom na technologickú neutralitu, aby sa zaručila právna istota v prípade takejto pomoci.
14. Okrem toho v súlade s Dohodou o čistom priemysle a ako bolo oznámené v Akčnom pláne pre automobilový priemysel¹⁰: „Komisia v spolupráci s členskými štátmi a odvetvím navrhne také podmienky pre prichádzajúce zahraničné investície do automobilového priemyslu, aby sa ďalej zvyšovala ich pridaná hodnota pre EÚ. [...] Jednou z prioritných oblastí bude dodávateľský reťazec batérií. Kým sa dokončí práca na iniciatíve v oblasti zahraničných investícií, Komisia a členské štáty zabezpečia, aby sa priame zahraničné investície využívali na vytváranie pridanej hodnoty v Európe, najmä ak zahŕňajú verejné financovanie, a budú vyžadovať jasné podmienky, ktoré pomôžu preklenúť medzeru, pokiaľ ide o know-how a odborné znalosti v oblasti výroby, a to aj prostredníctvom účinných mechanizmov prevodu duševného vlastníctva a prenosu zručností, ako aj prijímania zamestnancov z EÚ a miestnych dodávateľských reťazcov.“

⁸ Oznámenie Komisie o dočasnom krízovom a prechodnom rámci pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (Ú. v. EÚ C 101, 17.3.2023, s. 3), zmenené oznámeniami Komisie C(2023) 8045 (Ú. v. EÚ C1188, 21.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1188/oj>) a C(2024) 3123 (Ú. v. EÚ C3113, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3113/oj>). Týmto dočasným krízovým a prechodným rámcom sa nahradil dočasný krízový rámec prijatý 28. októbra 2022 (Ú. v. EÚ C 426, 9.11.2022, s. 1) (ďalej len „dočasný krízový rámec“), ktorým už bol nahradený predchádzajúci dočasný krízový rámec prijatý 23. marca 2022 (Ú. v. EÚ C 131I, 24.3.2022, s. 1) zmenený 20. júla 2022 (Ú. v. EÚ C 280, 21.7.2022, s. 1). Dočasný krízový rámec bol zrušený s účinnosťou od 9. marca 2023.

⁹ Pozri napríklad rozhodnutia prijaté Komisiou vo veciach SA.58207 – Česko, Podpora pre Dukovany II (Ú. v. EÚ L 2025/429, 12.3.2025) a SA.106107 – Belgicko, Predĺženie životnosti dvoch jadrových reaktorov (zatiaľ neuverejnené).

¹⁰ Oznámenie Komisie s názvom Odvetvový akčný plán pre európsky automobilový priemysel [COM(2025) 95 final], 5. marca 2025.

2. VYMEDZENIE POJMOV

15. Vo všetkých oddieloch tohto oznámenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „podporovaná oblasť“ je oblasť určená v mape regionálnej pomoci schválenej Komisiou podľa článku 107 ods. 3 písm. a) alebo c) zmluvy a platnej v čase poskytnutia pomoci;
- b) „kapacitný mechanizmus“ je kapacitný mechanizmus v zmysle článku 2 bodu 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943¹¹;
- c) „mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov“ je mechanizmus, ktorý rieši vznik dodatočných ziskov, ktoré sa nepredpokladali v čase stanovenia výšky pomoci, a prostredníctvom ktorého členský štát získa primeraný podiel na akýchkoľvek dodatočných prebytkoch vytvorených podporovaným projektom;
- d) „súťažné ponukové konanie“ je ponukové konanie, ktoré spĺňa všetky tieto podmienky: i) je otvorené, jasné, transparentné a nediskriminačné, založené na objektívnych kritériách, vymedzené *ex ante* v súlade s cieľom opatrenia a minimalizuje riziko strategických ponúk; ii) spĺňa aspoň 70 % z celkových podmienok účasti použitých na zoradenie ponúk vymedzených z hľadiska pomoci na jednotku ochrany životného prostredia (ako je pomoc na jednotku referenčného energetického výstupu alebo inštalovaného výkonu, alebo služby flexibility poskytovanej podľa oddielu 4, prípadne suma v EUR za tonu zníženého CO₂, alebo pomoc na jednotku ušetrenej energie podľa oddielu 5); iii) kritériá sa uverejnia v dostatočnom časovom predstihu¹² pred lehotou na podanie žiadostí, aby sa umožnila účinná hospodárska súťaž; iv) rozpočet alebo objem prostriedkov súvisiacich s ponukovým konaním predstavuje záväzné obmedzenie, čiže možno očakávať, že pomoc sa neposkytne všetkým uchádzačom¹³; v) výška pomoci sa určí na základe počiatočnej ponuky alebo zúčtovacej ceny; s cieľom určiť náklady na projekt sa každá štátna pomoc alebo financovanie z centrálne riadených fondov EÚ poskytnuté na ten istý projekt musia na účely zoradenia ponúk pripočítat' k danej ponuke, a vi) *ex post* úpravy výsledku ponukového konania (ako napríklad následné rokovania o výsledkoch ponuky alebo odôvodňovanie) nie sú povolené, pretože by mohli oslabiť účinnosť výsledku konania;

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (ďalej len „nariadenie o elektrine“) (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54).

¹² Podľa Komisie to zvyčajne znamená aspoň šesť týždňov vopred, pokiaľ na základe osobitných okolností opatrenia nie je možné odôvodniť kratšiu lehotu.

¹³ Rozpočet alebo objem, ktoré sú predmetom súťaže, musia byť stanovené tak, aby sa zabezpečilo, že ponukové konanie je súťažné. Členský štát musí hodnoverne preukázať, že rozpočet alebo objem, ktoré sú predmetom súťaže, bude nižší ako potenciálna ponuka projektov. To možno urobiť odkazom na porovnateľné súťažné ponukové konania v minulosti, na technologické ciele v národnom energetickom a klimatickom pláne alebo zavedením ochranného mechanizmu v prípade rizika nedostatočného počtu ponúk, keď sa v rámci opatrenia plánuje viacero súťažných ponukových konaní. V prípade opakovaného nedostatočného počtu ponúk v súťažnom ponukovom konaní musí členský štát zaviesť prostriedky nápravy pre tie isté alebo všetky budúce schémy, ktoré notifikuje Komisii v súvislosti s tou istou technológiou alebo projektmi.

- e) „poverený subjekt“ je Európska investičná banka a Európsky investičný fond, medzinárodná finančná inštitúcia, v ktorej je členský štát akcionárom, alebo právnická osoba vykonávajúca finančné činnosti na profesionálnom základe, ktorej členský štát alebo subjekt členského štátu na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni udelil mandát vykonávať rozvojové alebo podporné činnosti (podporná banka alebo iná podporná inštitúcia). Poverený subjekt možno vybrať alebo priamo vymenovať v súlade s ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ¹⁴ alebo v súlade s článkom 38 ods. 4 písm. b) bodom iii) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013¹⁵ alebo s článkom 59 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060¹⁶, podľa toho, ktoré z nich sa uplatňuje;
- f) „elektrina výhradne z obnoviteľných zdrojov“ je elektrina výhradne z obnoviteľných zdrojov v zmysle pravidiel stanovených v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2023/1184 z 10. februára 2023, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 vypracovaním metodiky Únie, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá výroby kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu¹⁷;
- g) „likvidná medzera“ je rozdiel medzi čistou súčasnou hodnotou projektu (faktický scenár) s prihliadnutím na všetky očakávané budúce kladné a záporné peňažné toky vrátane daní¹⁸, ktoré vzniknú v dôsledku investície počas jej životnosti, a na konečnú hodnotu, diskontovanú s použitím vážených priemerných kapitálových nákladov príjemcu, a čistou súčasnou hodnotou všetkých očakávaných peňažných tokov súvisiacich s kontrafaktuálnou investíciou (kontrafaktuálny scenár);
- h) „ekvivalent hrubého grantu“ je diskontovaná výška pomoci, ktorá sa rovná sume, ktorá by bola príjemcovi pomoci poskytnutá vo forme grantu, pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov, ktorá sa vypočítava ku dňu poskytnutia pomoci na základe referenčnej sadzby platnej k tomuto dátumu¹⁹;

¹⁴ Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

¹⁶ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁸ Musia sa zohľadniť všetky relevantné náklady a prínosy vrátane napríklad administratívnych nákladov, nákladov na dopravu, nákladov na odbornú prípravu, na ktoré sa neposkytuje pomoc, a mzdových rozdielov. Ak sa však alternatívne miesto nachádza v EHP, dotácie na danom mieste sa nemôžu zohľadniť.

¹⁹ Referenčná sadzba použitá ako diskontná sadzba sa rovná základnej sadzbe zvýšenej o pevnú maržu 100 základných bodov. Pozri oznámenie Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb (Ú. v. EÚ C 14, 19.1.2008, s. 6).

- i) „národný regulačný orgán“ je regulačný orgán určený každým členským štátom podľa článku 57 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944²⁰;
- j) „premiestnenie“ je presun rovnakej alebo podobnej činnosti alebo jej časti z prevádzkarne na území jednej zmluvnej strany Dohody o EHP (ďalej len „pôvodná prevádzkareň“) do prevádzkarne, v ktorej sa uskutočňuje podporovaná investícia, na území inej zmluvnej strany Dohody o EHP (ďalej len „podporovaná prevádzkareň“). K presunu dochádza, ak výrobok alebo služba v pôvodnej a podporovanej prevádzkarni slúži aspoň čiastočne na rovnaký účel a uspokojuje dopyt alebo potreby rovnakého typu zákazníkov a ak sa rušia pracovné miesta v rámci rovnakej alebo podobnej činnosti v jednej z pôvodných prevádzkarní príjemcu pomoci v EHP;
- k) „malý a stredný podnik“ alebo „MSP“ je podnik, ktorý spĺňa podmienky stanovené v odporúčaní Komisie o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov²¹;
- l) „začatie prác“ je buď začiatok stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok objednať zariadenie, alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa za začatie prác nepovažujú;
- m) „strategická rezerva“ je kapacitný mechanizmus, v rámci ktorého sa kapacita výroby elektriny, napríklad výroba, uskladňovanie alebo reakcia na strane dopytu, zachováva mimo trhu s elektrinou a nasadzuje sa len za osobitných okolností;
- n) „súkromní investori“ sú investori, ktorí bez ohľadu na svoju vlastnícku štruktúru sledujú čisto obchodný záujem, využívajú vlastné zdroje a v plnom rozsahu znášajú riziko v súvislosti so svojou investíciou, pričom medzi nich patria najmä: úverové inštitúcie investujúce na vlastné riziko a z vlastných zdrojov, súkromné nadačné fondy a nadácie, rodinné podniky a podnikateľskí anjeli, podnikoví investori, fondy rizikového kapitálu, poisťovne, dôchodkové fondy, akademické inštitúcie, ako aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú alebo nevykonávajú hospodársku činnosť. Právnická osoba vykonávajúca finančné činnosti na profesionálnom základe, ktorej členský štát alebo subjekt členského štátu na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni udelil mandát vykonávať rozvojové alebo podporné činnosti (národná podporná banka alebo iná podporná inštitúcia), sa na účely tohto vymedzenia nebudú považovať za súkromných investorov;
- o) „kvázi vlastný kapitál (kvázi kapitálová investícia)“ je typ financovania, ktorý sa zaraďuje medzi kapitál a dlh, pričom má vyššie riziko ako

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

²¹ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

nadriadený dlh a nižšie riziko ako vlastný kapitál, a ktorého návratnosť pre držiteľa je daná predovšetkým ziskami alebo stratami príslušného cieľového podniku a ktorý je nezabezpečený pre prípad zlyhania; kvázi kapitálové investície môžu mať štruktúru dlhu, nezabezpečeného a podriadeného (vrátane mezanínového dlhu), ktorý je v niektorých prípadoch konvertibilný na akcie alebo na prioritné akcie.

3. POSÚDENIE ZLUČITEĽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. c) ZMLUVY O FUNGOVANÍ EURÓPSKEJ ÚNIE: VŠEOBECNÉ ZÁSADY

16. Na základe článku 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) môže Komisia považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom takú štátnu pomoc, ktorá má umožniť rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí (pozitívna podmienka), za predpokladu, že táto pomoc nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom (negatívna podmienka).

3.1. POZITÍVNA PODMIENKA: POMOC UĽAHČUJE ROZVOJ HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI

17. Pokiaľ ide o pozitívnu podmienku, že pomoc uľahčuje rozvoj určitých hospodárskych činností alebo oblastí, Komisia sa domnieva, že cieľom pomoci v zmysle tohto oznámenia je stimulovať investície a činnosti v určitých odvetviach, ktoré prispievajú k cieľom vymedzeným v oznámení o Dohode o čistom priemysle, a tým uľahčovať rozvoj konkrétnych hospodárskych činností, predovšetkým tých, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti príslušných oddielov tohto oznámenia.
18. Štátna pomoc musí mať stimulačný účinok, čo znamená, že podniky príjemcu, aby uskutočnil investíciu alebo činnosť, ktorú by bez pomoci neuskutočnil alebo by ju uskutočnil v obmedzenej miere či iným spôsobom. Pokiaľ sa v tomto oznámení nestanovuje inak, stimulačný účinok sa predpokladá, ak sa začatie prác na projekte alebo činnosti uskutočnilo až po písomnej žiadosti o pomoc, ktorú príjemca predložil príslušným orgánom²². Pomoc sa však môže považovať za pomoc so stimulačným účinkom, aj keď sa začatie prác uskutočnilo pred podaním žiadosti o pomoc, ak sú splnené dve kumulatívne kritériá: i) pomoc sa poskytuje automaticky na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií a bez toho, aby členské štáty ďalej uplatňovali diskrečnú právomoc, a ii) opatrenie bolo schválené a nadobudlo účinnosť pred začatím prác na podporovanom projekte alebo činnosti, okrem prípadu následných fiškálnych schém, ak sa na danú činnosť vzťahovali už predchádzajúce schémy vo forme daňového zvýhodnenia. Pomoc súkromným investorom podľa oddielu 8 možno považovať za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak stimuluje súkromných investorov, aby poskytli portfóliu potenciálne životaschopných oprávnených projektov viac finančných prostriedkov, než by poskytli bez takejto pomoci, alebo aby na seba prevzali dodatočné riziko, alebo oboje. V prípade schém podpory nefosílnej flexibility a kapacitných mechanizmov stimulačný účinok existuje za predpokladu, že sú

²² Žiadosť o pomoc môže mať rôzne formy, napríklad formu ponuky v rámci súťažného ponukového konania. Každá žiadosť musí obsahovať aspoň meno žiadateľa, opis projektu alebo činnosti vrátane jeho/jej lokality a v relevantných prípadoch výšku pomoci potrebnej na jeho/jej vykonanie. Aby sa predišlo pochybnostiam, takáto žiadosť o pomoc môže predchádzať tomuto oznámeniu.

splnené podmienky uvedené v pododdieloch 4.3 a 4.4, bez ohľadu na začatie prác²³.

19. Pokiaľ ide o investície a opatrenia špecifikované v tomto oznámení, Komisia predpokladá, že v prípade neposkytnutia pomoci by príjemcovia pokračovali vo svojich činnostiach bez zmien, pokiaľ by to neznamenal porušenie práva Únie. Tento predpoklad sa neuplatňuje v situáciách, keď je potrebné poskytnúť špecifický kontrafaktuálny scenár na základe podmienok uvedených v uplatniteľných oddieloch tohto oznámenia. Pomoc poskytnutá na investície, ktorými sa len zabezpečuje súlad s normami Únie²⁴ platnými v čase poskytnutia pomoci, nemá stimulačný účinok.
20. Ak podporovaný projekt, činnosť alebo opatrenie pomoci, alebo s nimi spojené podmienky, a to vrátane ich metódy financovania, ak je neoddeliteľnou súčasťou opatrenia, vedú k porušeniu príslušného právneho predpisu Únie, nemožno pomoc vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom.
21. Pri navrhovaní opatrení štátnej pomoci musia členské štáty dodržiavať príslušné ustanovenia práva EÚ, najmä tie, ktoré sú zamerané na posilnenie odolnosti hospodárstva EÚ. Únia prostredníctvom aktu o emisne neutrálnom priemysle vymedzuje a predkladá opatrenia na riešenie zlyhania trhu týkajúce sa vzájomne súvisiacich otázok odolnosti a dekarbonizácie. Vecný rozsah tohto oznámenia, pokiaľ ide o investície do výrobných kapacít čistých technológií, je preto vymedzený tak, aby bol plne v súlade s aktom o emisne neutrálnom priemysle, a umožňuje opatrenia štátnej pomoci a schémy, ktoré rešpektujú podmienenosť stanovenú v akte o emisne neutrálnom priemysle, vrátane podpory výroby. Členské štáty sa ďalej dôrazne vyzývajú, aby na riešenie cieľov v oblasti odolnosti, najmä v záujme posilnenia európskeho hodnotového reťazca čistých technológií, ktorý prispieva k referenčnej hodnote vo výške 40 % stanovenej v akte o emisne neutrálnom priemysle, zahrnuli dodatočné podmienky, pokiaľ takéto podmienky neporušujú právo Únie vrátane medzinárodných záväzkov Únie ani nie sú v rozpore s konkrétnymi podmienkami uvedenými v tomto oznámení. Členské štáty by mohli zohľadniť najmä požiadavky na odolnosť v rámci finančných nástrojov EÚ, ako je Inovačný fond. V rámci týchto obmedzení sa členským štátom dôrazne odporúča, aby pri využívaní súťažných ponukových konaní alebo iných foriem pridelovania pomoci, ak je to vhodné, zahrnuli kritériá európskej preferencie. Tieto kritériá by mali byť transparentné, mali by sa uverejniť pred vyhlásením výziev na predkladanie návrhov a byť primerané, aby sa zabezpečila účinná hospodárska súťaž a zároveň podporil rozvoj a odolnosť európskych hodnotových reťazcov.
22. Podobne sa členské štáty zároveň dôrazne vyzývajú, aby na riešenie širších cieľov politiky v sociálnej oblasti a v oblasti životného prostredia zaviedli podmienky. Komisia je pripravená pomôcť členským štátom pri navrhovaní podmienok súvisiacich s cieľmi v sociálnej oblasti. Členské štáty sa vyzývajú, aby takéto podmienky vypracovali spolu so sociálnymi partnermi. Toto oznámenie tým, že podporuje rozvoj hospodárskych činností a prispieva k cieľom prechodu na čisté

²³ V záujme zachovania efektívneho fungovania trhov s elektrinou sa takéto opatrenia pomoci musia poskytovať prostredníctvom súťažného ponukového konania, čím sa zabezpečí, že pomoc má stimulačný účinok.

²⁴ „Norma Únie“ je norma únie v zmysle bodu 19 podbodu 89 usmernení CEEAG.

energiu, poskytuje členským štátom nástroje, ktoré prispievajú k vytváraniu kvalitných pracovných miest a ich trvácnosti, ako aj k cieľom emisnej neutrálnosti.

23. Ak členské štáty v súvislosti s poskytnutím pomoci pripájajú podmienky a bez ohľadu na to, či vyplývajú z práva EÚ, nedodržanie takýchto podmienok by mohlo viesť k tomu, že orgán poskytujúci pomoc pristúpi k vymáhaniu pomoci. Členské štáty sa vyzývajú, aby predvídali zmeny vyplývajúce z prechodu na emisne neutrálne hospodárstvo a podporovali spravodlivé výsledky na trhu práce, ako sú spravodlivé mzdy, dôstojné pracovné podmienky, odborná príprava a spravodlivé zmeny pracovného miesta. Členské štáty sa takisto nabádajú, aby zohľadňovali aspekty daňovej solidarity, pričom z opatrení štátnej pomoci môžu vylúčiť subjekty, ktoré využívajú daňové raje v snahe vyhnúť sa tomu, aby prispievali spoločnosti svojím spravodlivým podielom na daniach.²⁵
24. Komisia ďalej poukazuje na význam obehovosti a biohospodárstva pri dosahovaní dekarbonizácie, znižovaní závislostí a posilňovaní hospodárskej konkurencieschopnosti. Členské štáty sa nabádajú k zabezpečeniu toho, aby projekty a činnosti podporované štátnou pomocou podľa tohto oznámenia prispievali k obehovému hospodárstvu v najväčšej možnej miere.

3.2. NEGATÍVNA PODMIENKA: POMOC NEPRIMERANE NENARÚŠA PODMIENKY OBCHODU V ROZSAHU, KTORÝ BY BOL V ROZPORE SO SPOLOČNÝM ZÁUJOMOM

25. Pokiaľ ide o druhú (negatívnu) podmienku podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, a to zabezpečiť, aby pomoc nepriaznivo neovplyvnila podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom, Komisia posudzuje nevyhnutnosť, vhodnosť a primeranosť pomoci, overuje, či sa predchádza neprímeraným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod a či sú splnené podmienky monitorovania a podávania správ uvedené v oddiele 9.
26. Každá pomoc musí byť nevyhnutná, čo znamená, že musí byť zameraná na podnietenie významného rozvoja, ku ktorému samotný trh nemôže dospieť, a to napríklad na podnietenie nápravy zlyhaní trhu v súvislosti s projektmi, na ktoré sa pomoc poskytuje. Vzhľadom na potrebu urýchliť oprávnené investície a činnosti podľa tohto oznámenia sa Komisia domnieva, že samotný trh by nebol schopný dostatočne zabezpečiť potrebnú úroveň investícií alebo činností v časovom rámci potrebnom na dosiahnutie čistej, spravodlivej a konkurencieschopnej transformácie. Komisia sa preto domnieva, že opatrenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia a spĺňajú všetky podmienky v uplatniteľných oddieloch, sú potrebné.
27. Komisia v oznámení o Dohode o čistom priemysle uznáva, že na stimulovanie potrebných dodatočných investícií môže byť potrebná verejná finančná podpora a že samotné iné politické nástroje nepostačujú na dosiahnutie cieľov dohody. Komisia sa preto domnieva, že štátna pomoc v rámci rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia je v zásade vhodným opatrením na stimulovanie investícií a činností oprávnených na pomoc za predpokladu, že sú splnené všetky uplatniteľné

²⁵ Pozri odporúčanie Komisie (EÚ) zo 14. júla 2020 týkajúce sa podmienenia štátnej finančnej podpory podnikom v Únii neexistenciou väzieb na nespolupracujúce jurisdikcie (Ú. v. EÚ L 227, 16.7.2020, s. 76).

podmienky v príslušných oddieloch. Okrem toho by výber nástroja pomoci mal byť primeraný cieľu, ktorý sa má opatrením pomoci dosiahnuť, a mal by viesť k čo najmenšiemu narušeniu obchodu a hospodárskej súťaže. Ak členské štáty splnia podmienky podľa tohto oznámenia, Komisia predpokladá, že nástroj pomoci je takisto vhodný.

28. Pomoc podľa tohto oznámenia sa v zásade neposkytne podnikom v ťažkostiach, čím sa zaručí, že pomoc dostanú len životaschopné podniky²⁶. Komisia sa však domnieva, že osobitné záruky obsiahnuté v štruktúre investičných fondov podľa oddielu 8, ktoré zahŕňajú najmä zosúladenie finančných stimulov pre správcu fondu a významné súkromné spoločné investície, sledujú rovnaký cieľ a predstavujú primeraný alternatívny mechanizmus k formálnemu vylúčeniu podnikov v ťažkostiach z projektov oprávnených na investície podľa uvedeného oddielu.
29. Pomoc sa považuje za primeranú, ak sa výška pomoci na jedného príjemcu obmedzuje na minimum nevyhnutné na vykonanie podporovaného projektu alebo činnosti. Primeranosť je vo všeobecnosti zaistená, ak sa výška pomoci určí prostredníctvom súťažného ponukového konania, pretože v jeho rámci sa poskytuje spoľahlivý odhad minimálnej pomoci pre potenciálnych príjemcov. Komisia sa domnieva, že využívanie súťažných ponukových konaní je vhodné najmä v prípade opatrení zameraných na veľký počet dostatočne porovnateľných projektov, napr. v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov na väčšie projekty využívajúce vyspelé technológie. Keďže súťažné ponukové konania nie sú vždy vhodné, a to aj vzhľadom na potrebu urýchliť konkrétne investície uvedené v bode 4, v príslušných oddieloch tohto oznámenia sa členským štátom umožňuje určiť výšky pomoci administratívne na základe maximálnych intenzít pomoci alebo odkazom na likvidnú medzeru v súlade s konkrétnymi podmienkami stanovenými v príslušnom oddiele. Vždy, keď sa výška pomoci vypočítava na základe likvidnej medzery, scenáre použité pri tomto výpočte musia vychádzať z realistických predpokladov v rámci dôveryhodného podnikateľského plánu. Ak sa kontrafaktuálny scenár týka príjemcu, ktorý nevykonáva žiadnu činnosť alebo vykonáva svoju činnosť bez zmien, čistá súčasná hodnota kontrafaktuálneho scenára zodpovedá nule a likvidnú medzeru možno približne určiť ako zápornú čistú súčasnú hodnotu investície vo faktickom scenári. V tomto oznámení sa v každom oddiele stanovujú konkrétne uplatniteľné stropy pomoci, ktoré Komisia považuje za primerané.
30. Okrem toho sa s celkovou výškou poskytnutej štátnej pomoci zvyšuje riziko narušenia trhu. Platí to najmä v prípade, keď sa pomoc poskytuje bez súťažného ponukového konania. Z tohto dôvodu je výška pomoci na zriadenie novej výrobnnej kapacity obmedzená na jeden projekt, zatiaľ čo v prípade projektov dekarbonizácie si pomoc presahujúca určité prahové hodnoty vyžaduje individuálne posúdenie likvidnej medzery vo financovaní zo strany Komisie.
31. Ak nie je v konkrétnych oddieloch stanovené inak, pomoc podľa tohto oznámenia sa môže poskytovať v akejkoľvek forme vrátane priamych grantov, daňového

²⁶ V zmysle Usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1).

zvýhodnenia²⁷, ako aj daňových úľav a zrýchleného odpisovania, dotovaných úrokových sadzieb na nové úvery alebo záruk na nové úvery. Ak sa pomoc poskytuje v inej forme ako vo forme grantov, výška pomoci je vyjadrená v ekvivalente hrubého grantu a nominálna výška daňového zvýhodnenia alebo nominálna výška podkladového finančného nástroja, ako je nový úver alebo záruka, nemôže presiahnuť oprávnené náklady (v náležitých prípadoch).

32. Členské štáty môžu na výpočet ekvivalentu hrubého grantu vo forme verejných záruk použiť poplatky za zabezpečenie stanovené v oznámení Komisie o štátnej pomoci vo forme záruk²⁸ (ďalej len „oznámenie o zárukách“) alebo použiť metodiku, ktorú Komisia pred vykonaním akceptovala na základe oznámenia o zárukách, a ak sa táto metodika výslovne zaoberá druhom záruky a predmetným druhom východiskovej transakcie v kontexte uplatňovania tohto oznámenia. S cieľom uľahčiť poskytovanie pomoci výlučne vo forme úverov alebo záruk pre MSP alebo veľké podniky s ratingom aspoň B (alebo rovnocenným ratingom) sa členské štáty môžu namiesto výpočtu ekvivalentu hrubého grantu rozhodnúť, že v prípade pomoci poskytnutej na základe intenzít pomoci a v prípade pomoci poskytnutej na základe intenzít pomoci a zároveň maximálnej výšky pomoci uplatnia tento zjednodušený prístup:
- a) v prípade úverov: nominálna výška úveru nepresahuje dvojnásobok sumy, ktorá vyplýva z uplatniteľnej maximálnej intenzity pomoci a prípadne z maximálnej výšky pomoci;
 - b) v prípade záruk: nominálna výška záruky nepresahuje trojnásobok sumy, ktorá vyplýva z uplatniteľnej maximálnej intenzity pomoci a prípadne z maximálnej výšky pomoci, a s výnimkou záruk poskytnutých podľa oddielu 6.1 záruka nepresahuje 80 % podkladového úveru.

V oboch prípadoch nominálna výška (podkladového) úveru nemôže presiahnuť 100 % oprávnených nákladov a naďalej podlieha akýmkoľvek ďalším podmienkam podľa príslušného oddielu.

33. Podľa tohto oznámenia Komisia pri posudzovaní pomoci poskytnutej príjemcovi, voči ktorému bol vydaný príkaz na vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, zohľadní výšku pomoci, ktorá sa ešte má vrátiť²⁹.
34. Ak sa členské štáty rozhodnú poskytnúť pomoc vo forme záruk alebo úverov prostredníctvom úverových inštitúcií a iných finančných inštitúcií v úlohe finančných sprostredkovateľov a aby sa zabezpečilo, že poskytnutá pomoc sa v čo

²⁷ Pomoc sa nemôže týkať zníženia daní alebo odvodov, ktoré odrážajú nevyhnutné náklady na poskytovanie energie alebo súvisiacich služieb (napríklad sieťové poplatky alebo poplatky, z ktorých sa financujú kapacitné mechanizmy).

²⁸ Oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (Ú. v. EÚ C 155, 20.6.2008, s. 10).

²⁹ Pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. septembra 1995, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Komisia, spojené veci T-244/93 a T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

najväčšej možnej miere postúpi priamo³⁰ konečným príjemcom, dodržia sa tieto podmienky³¹:

- a) ak sa záruky poskytujú úverovým inštitúciám a iným finančným inštitúciám v úlohe finančných sprostredkovateľov, títo finanční sprostredkovatelia by mali v najväčšom možnom rozsahu postúpiť výhody verejných záruk konečným príjemcom. Finančný sprostredkovateľ musí byť schopný preukázať, že používa mechanizmus, ktorý zabezpečuje, aby boli výhody postúpené v najväčšom možnom rozsahu konečným príjemcom vo forme vyšších objemov financovania, rizikovejších portfólií, menších požiadaviek na kolaterál, nižších poplatkov za záruku alebo nižších úrokových sadzieb, než by to bolo bez takýchto verejných záruk;
 - b) ak sa úvery poskytujú úverovým inštitúciám a iným finančným inštitúciám v úlohe finančných sprostredkovateľov, títo finanční sprostredkovatelia by mali v najväčšom možnom rozsahu postúpiť výhody dotovaných úrokových sadzieb na úvery konečným príjemcom. Finančný sprostredkovateľ musí byť schopný preukázať, že používa mechanizmus, ktorý zabezpečuje, aby boli výhody postúpené v najväčšom možnom rozsahu konečným príjemcom bez toho, aby udelenie dotovaných úverov podľa tohto oznámenia bolo podmienené refinancovaním existujúcich úverov.
35. Na základe relevantných skúseností a vzhľadom na ciele sledované opatreniami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia, Komisia predpokladá, že pokiaľ takéto opatrenia splňajú všetky podmienky uvedené v príslušných oddieloch, nebudú mať za následok žiadne preukázateľne negatívne účinky na hospodársku súťaž a obchod.
36. Pomoc poskytnutá podľa tohto oznámenia nesmie byť podmienená premiestnením činnosti, keďže takéto podmienky by boli škodlivé pre vnútorný trh.
37. Ako posledný krok podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy musí Komisia porovnať negatívne účinky opatrenia pomoci na hospodársku súťaž a podmienky obchodu s pozitívnymi účinkami plánovanej pomoci na podporované hospodárske činnosti vrátane jej príspevku k čistej, spravodlivej a konkurencieschopnej transformácii a k cieľom Dohody o čistom priemysle. Za predpokladu, že

³⁰ Pomoc, ktorú členské štáty poskytujú podľa tohto oznámenia podnikom a ktorá sa poskytuje prostredníctvom úverových inštitúcií v úlohe finančných sprostredkovateľov, musí prinášať prospech týmto podnikom priamo. Môže však predstavovať nepriamu výhodu pre finančných sprostredkovateľov. Podľa záruk stanovených v bode 34 písm. a) a b) však takéto nepriame zvýhodnenie nemá za cieľ zachovať ani obnoviť životaschopnosť, likviditu alebo platobnú schopnosť úverových inštitúcií. Preto by sa takáto pomoc nekvalifikovala ako mimoriadna verejná finančná podpora podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk – BRRD) ani podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 (nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií – SRM) a neposudzovala by sa ani podľa pravidiel štátnej pomoci vzťahujúcich sa na bankový sektor.

³¹ V prípade pomoci poskytnutej podľa oddielu 8 podlieha táto podmienka osobitným podmienkam v uvedenom oddiele.

opatrenia v rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia sú v súlade so všetkými podmienkami uvedenými v príslušných oddieloch, Komisia skonštatuje, že pozitívne účinky plánovanej pomoci prevažujú nad negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a podmienky obchodu.

3.3. KUMULÁCIA S INOU ŠTÁTNOU POMOCOU A KOMBINOVANIE S CENTRÁLNE RIADENÝMI FONDAMI EÚ

38. Ak nie je v tomto oznámení stanovené inak:

- a) pomoc podľa tohto oznámenia sa môže kumulovať s akoukoľvek inou štátnou pomocou alebo pomocou *de minimis* alebo kombinovať s centrálnymi riadenými fondmi EÚ, pokiaľ sa tieto opatrenia týkajú rôznych identifikovateľných oprávnených nákladov;
- b) pomoc podľa tohto oznámenia sa môže kumulovať s akoukoľvek inou štátnou pomocou alebo pomocou *de minimis* alebo kombinovať s centrálnymi riadenými fondmi EÚ v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi, ktoré sa čiastočne alebo úplne pokrývajú, pokiaľ takáto kumulácia nevedie k prekročeniu najvyššej intenzity alebo výšky podpory uplatniteľnej podľa ktorejkoľvek z príslušných podmienok;
- c) pomoc podľa tohto oznámenia sa môže kumulovať s akoukoľvek inou štátnou pomocou bez identifikovateľných oprávnených nákladov³².

4. POMOC NA URÝCHLENIE ZAVÁDZANIA ČISTEJ ENERGIE A NA PODPORU V SÚVISLOSTI S NÁKLADMI NA ELEKTRINU V SÚLADE S CIEĽMI DOHODY O ČISTOM PRIEMYSLE

- 39. Okrem existujúcich možností dostupných v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ako aj podľa usmernení CEEAG, sa v Dohode o čistom priemysle uznáva potreba urýchliť zavádzanie obnoviteľných a nízkouhlíkových zdrojov energie nákladovo efektívnym spôsobom, a tým prispievať k celkovej globálnej konkurencieschopnosti, znížiť závislosť od dovozu fosílnych palív, urýchliť energetickú transformáciu a dosiahnuť nižšie a menej kolísavé ceny energií.
- 40. V Dohode o čistom priemysle sa uznáva ústredná úloha, ktorú pri dekarbonizácii energetického systému EÚ zohrávajú palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu (RFNBO)³³, napríklad vodík z obnoviteľných zdrojov. Prioritou Únie je v súlade s vodíkovou stratégiou EÚ rozvoj vodíka z obnoviteľných zdrojov vyrábaného prevažne pomocou veternej a solárnej energie. V záujme podpory vytvorenia trhu s vodíkom smernica (EÚ) 2018/2001 obsahuje záväzné ciele do roku 2030, pokiaľ ide o využívanie vodíka z obnoviteľných zdrojov v priemysle a doprave.
- 41. Výroba vodíka z obnoviteľných zdrojov bude zohrávať dôležitú úlohu pri vyvažovaní siete a prepájaní odvetví. Počas obdobia nadmernej výroby energie

³² Štátna pomoc bez identifikovateľných oprávnených nákladov zahŕňa štátnu pomoc oslobodenú od notifikačnej povinnosti podľa článkov 19b, 20a, 21, 21a, 22 alebo 23, článku 56e ods. 5 písm. a) bodov ii), iii) alebo iv), článku 56e ods. 10 a článku 56f všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

³³ Podľa vymedzenia v článku 2 bode 36 smernice (EÚ) 2018/2001.

z obnoviteľných zdrojov môže výroba vodíka zabezpečiť flexibilný dopyt, čím sa stabilizuje sieť. Vodík z obnoviteľných zdrojov sa však vyrába a využíva pomalšie, než sa očakávalo.

42. V Dohode o čistom priemysle sa preto uznáva, že bude potrebné, aby nízkouhlíkové palivá, ako je nízkouhlíkový vodík, prispievali k rýchlemu znižovaniu emisií a podpore prechodu odberateľov Únie v ťažko dekarbonizovateľných odvetviach, kde nie sú ľahko dostupné ďalšie energeticky alebo nákladovo efektívne možnosti. Patrí sem odvetvie dopravy, v ktorom sa nariadeniami ReFuelEU Aviation³⁴ a FuelEU Maritime³⁵ zavádzajú osobitné ciele pre udržateľné letecké a lodné palivá, konkrétne biopalivá, palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a nízkouhlíkové palivá, ktoré môžu prispieť k zníženiu emisií z dopravy prostredníctvom týchto dopravcov.
43. Od roku 2030 sa palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrábajú, keď sú zmluvné zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov v prevádzke alebo keď výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov prevyšuje dopyt v sústave. Preto zabezpečujú efektívnejšie využívanie existujúcich kapacít na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov tým, že poskytujú riešenie uskladňovania a zabráňujú obmedzeniu. Túto dodatočnú službu pre elektrizačnú sústavu by mohli podporiť členské štáty, čo by viedlo k vyšším intenzitám pomoci pre palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, pričom by sa plne uznalo, že pri dosahovaní všeobecných cieľov dekarbonizácie bude zohrávať úlohu vodík z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ako aj nízkouhlíkový vodík (pre ktorý sa stanoví metodika v nadchádzajúcom delegovanom akte o nízkouhlíkovom vodíku).
44. Flexibilná výroba nízkouhlíkových palív môže znížiť náklady na prevádzku elektroenergetického systému a uľahčiť integráciu lacnejších a čistejších zdrojov energie. V súlade s akčným plánom pre cenovo dostupnú energiu³⁶ treba zachovať stimuly pre flexibilitu v celom systéme, znížiť volatilitu a prispieť k nižším a stabilnejším cenám elektriny.
45. Na rozdiel od palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu sa nízkouhlíkové palivá môžu vyrábať z fosílnych palív alebo pomocou elektriny, ktorá sa nepovažuje za elektrinu z obnoviteľných zdrojov. Je preto vhodné, aby sa palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a nízkouhlíkové palivá nepostavili v rámci verejnej podpory na rovnakú úroveň a aby sa uznal väčší prínos palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu k dekarbonizácii a manažmentu nákladov na elektroenergetický systém.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2405 z 18. októbra 2023 o zaistení rovnakých podmienok pre udržateľnú leteckú dopravu (ReFuelEU Aviation) (Ú. v. EÚ L, 2023/2405, 31.10.2023).

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 z 13. septembra 2023 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 234, 22.9.2023, s. 48).

³⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu – Využitie skutočnej hodnoty našej energetickej únie na zabezpečenie cenovo dostupnej, efektívnej a čistej energie pre všetkých európskych občanov [COM/2025/79 final].

46. V tejto súvislosti je nevyhnutné uľahčiť investície na urýchlenie a rozšírenie dostupnosti čistej energie nákladovo efektívnym spôsobom, pričom sa uznáva, že prioritou Únie je rozvoj vodíka z obnoviteľných zdrojov vyrábaného prevažne pomocou veternej a solárnej energie a zavedenie záruk na zabezpečenie toho, aby nízkouhlíkové palivá nevedli k zvýšeniu nákladov na elektroenergetický systém.
47. Zvýšenie podielu variabilných obnoviteľných zdrojov energie v energetickom systéme by mohlo viesť k vyššej variabilite modelov výroby energie. Preto s cieľom zaručiť, aby čoraz viac dekarbonizované elektrizačné sústavy boli stále bezpečné a zabezpečovali cenovo dostupnú energiu, môže byť potrebné súbežne zavádzať zdroje flexibility a kapacitné mechanizmy.

4.1. SCHÉMY POMOCI NA URÝCHLENIE ZAVÁDZANIA ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

48. Ak sú v súlade s týmto oddielom v spojení s oddielom 3, Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy tieto opatrenia pomoci na podporu:
- a) investícií do výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2018/2001, vrátane výroby palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ale s výnimkou výroby elektriny z takýchto palív;
 - b) investícií do uskladňovania palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, biopalív, biokvapalín, bioplynu (vrátane biometánu) a palív z biomasy, ktorým sa uskladňuje výlučne energia, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tohto oddielu;
 - c) investícií do uskladňovania elektriny³⁷ a uskladňovania tepla³⁸.
49. Ak sa pomoc poskytuje na podporu uskladňovania elektriny, členské štáty musia buď preukázať, že majú výnimky z príslušných právnych predpisov Únie, alebo potvrdiť, že:
- a) reakcia na strane dopytu a uskladňovanie, nezávisle od úrovne napätia, ku ktorej sú aktíva pripojené, umožňujú:
 - i) predaj a nákup elektriny na denných a vnútrodenných trhoch;
 - ii) účasť na akejkoľvek frekvenčnej a nefrekvenčnej podpornej službe, v rámci ktorej by reakcia na strane dopytu a/alebo uskladňovanie mohli zabezpečovať požadovanú službu;

³⁷ Uskladňovanie elektriny je oddialenie okamihu konečného použitia elektriny na neskorší čas po jej výrobe alebo premena elektrickej energie na formu energie, ktorú možno skladovať, uskladňovanie takejto energie a následná spätná premena takejto energie na elektrickú energiu.

³⁸ Uskladňovanie tepla je oddialenie okamihu konečného použitia tepelnej energie na neskorší čas po jej výrobe alebo premena elektrickej či tepelnej energie na formu energie, ktorú možno skladovať, uskladňovanie takejto energie a prípadná následná premena alebo spätná premena takejto energie na tepelnú energiu na účely konečného použitia (t. j. vykurovania alebo chladenia).

- iii) účasť na trhovom redispečingu a/alebo oprávnenosť poskytovať služby riadenia preťaženia pre prevádzkovateľov prenosových sústav a/alebo prevádzkovateľov distribučných sústav;
 - b) účasť agregátorov vrátane nezávislých agregátorov na trhoch a službách uvedených v písmene a).
50. Ak neexistuje potvrdenie požadované v bode 49, opatrenia na podporu uskladňovania elektriny podľa tohto oddielu sa môžu schváliť len na obdobie najviac dvoch rokov. Členský štát môže požiadať o nové schválenie až po uskutočnení všetkých týchto zlepšení trhu. Členské štáty sa takisto vyzývajú, aby pri každom následnom rozhodnutí o zavedení schémy investičnej pomoci na uskladňovanie elektriny vo svojom posúdení potrieb flexibility v zmysle článku 19e nariadenia o elektrine, keď bude k dispozícii, zohľadnili zistenia týkajúce sa zlyhání trhu. Opatrenia na podporu uskladňovania elektriny podľa tohto oddielu sa v žiadnom prípade nesmú schváliť na obdobie dlhšie ako päť rokov.
 51. Ak sa pomoc poskytuje na výrobu palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, členské štáty musia zabezpečiť, aby sa podporované palivá vyrábali z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s metodikami stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001 a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch³⁹.
 52. Ak sa pomoc poskytuje na výrobu biopalív, biokvapalín, bioplynu (vrátane biometánu) a palív z biomasy, členské štáty musia zabezpečiť, aby boli podporované palivá v súlade s kritériami udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.
 53. Pomoc sa môže poskytnúť v súvislosti s novoinštalovaným alebo modernizovaným výkonom⁴⁰. V prípade modernizovaného výkonu sú na pomoc oprávnené len dodatočné náklady spojené s modernizovaným výkonom.
 54. S výnimkou zariadení využívajúcich veternú energiu na mori, vodnú energiu vrátane prečerpávacích vodných elektrární a zariadení na výrobu palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu musia byť podporované projekty dokončené a plne funkčné do 48 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Schéma by mala zahŕňať účinný systém sankcií v prípade nedodržania tejto lehoty⁴¹.
 55. Pomoc sa musí poskytovať na základe schémy s odhadovaným objemom kapacity a rozpočtom. Schémy môžu byť obmedzené na jednu alebo viacero technológií, na ktoré sa vzťahuje bod 48, ale nesmú zahŕňať obmedzenia oprávnenosti, ktoré

³⁹ Na investície, v rámci ktorých sa vyrábajú nízkouhlíkové palivá spolu s palivami z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, sa môže vzťahovať tento oddiel, ak podiel vyrobených nízkouhlíkových palív nepresahuje 20 % celkového výstupu.

⁴⁰ „Modernizácia“ je obnova elektrární vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane úplnej alebo čiastočnej náhrady zariadení alebo prevádzkových systémov a vybavenia na účely nahradenia výkonu alebo zvýšenia efektívnosti alebo výkonu zariadenia.

⁴¹ Od sankcií možno upustiť v prípadoch, keď je omeškanie spôsobené faktormi, ktoré príjemca pomoci nemôže ovplyvniť, a v čase podania žiadosti o pomoc ho nebolo možné odôvodnene predvídať.

by viedli k neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže. Schémy nesmú viesť k diskriminácii, a to ani pri udeľovaní licencií, povolení alebo koncesií, ak sa vyžadujú. V prípade, že členské štáty zavedú minimálnu kapacitu požadovanú pre účasť na schémach podľa tohto oddielu, táto kapacita nemôže presiahnuť 1 MW zníženého výkonu a musí sa povoliť agregácia.

56. Členský štát musí zabezpečiť dodržiavanie zásady „nespôsobovať významnú škodu“.

4.1.1. SCHÉMY INVESTIČNEJ POMOCI

57. Investičná pomoc na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov sa môže poskytnúť na investície opísané v bode 48 písm. a) až c).
58. Pomoc sa môže poskytnúť na základe súťažného ponukového konania⁴² alebo administratívne.
59. Súťažné ponukové konanie sa vyžaduje, ak sa pomoc poskytuje na investície do výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov s výnimkou pomoci na demonštračné projekty⁴³ a malé projekty podľa tohto vymedzenia:
- a) projekty s inštalovaným výkonom rovnajúcim sa 1 MW alebo nižším alebo
 - b) projekty s inštalovaným výkonom rovnajúcim sa 6 MW alebo nižším, ak sú v 100 % vlastníctve MSP a/alebo komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov⁴⁴ a/alebo občianskych energetických spoločenstiev⁴⁵ alebo
 - c) len v prípade výroby veternej energie projekty s inštalovaným výkonom rovnajúcim sa 18 MW alebo nižším, ak sú v 100 % vlastníctve malých podnikov a mikropodnikov a/alebo komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a/alebo občianskych energetických spoločenstiev.
60. Oprávnenými nákladmi sú celkové investičné náklady.
61. Ak sa na poskytnutie pomoci použije súťažné ponukové konanie, úroveň pomoci musí zodpovedať výsledku súťažného ponukového konania a nesmie presiahnuť 100 % celkových oprávnených nákladov na podporované projekty.
62. Ak sa pomoc poskytuje administratívne, úroveň pomoci sa musí určiť na základe údajov o oprávnených nákladoch na každý podporovaný projekt a nesmie presiahnuť 45 % uvedených nákladov. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť

⁴² Súťažné ponukové konanie by malo byť v zásade otvorené pre všetkých oprávnených príjemcov. Ponukové konanie však môže byť obmedzené na jednu alebo viac konkrétnych kategórií príjemcov, ak sa poskytnú dôkazy, z ktorých vyplýva, že úrovne ponuky, ktoré majú ponúknuť rôzne kategórie príjemcov, sa líšia o viac ako 10 %; v takom prípade možno využiť samostatné súťažné ponukové konania, aby mohli medzi sebou navzájom súťažiť jednotlivé kategórie príjemcov s podobnými nákladmi.

⁴³ Podľa vymedzenia v článku 2 bode 24 nariadenia o elektrine.

⁴⁴ Podľa vymedzenia v článku 2 bode 16 smernice (EÚ) 2018/2001.

⁴⁵ Podľa vymedzenia v článku 2 bode 11 smernice (EÚ) 2019/944.

o 20 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej malým podnikom a o 10 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej stredným podnikom.

63. Pomoc podľa tohto oddielu sa môže kumulovať s pomocou podľa oddielu 4.1.2 tohto oznámenia len vtedy, ak sa v notifikovanej schéme pomoci počíta s takouto možnosťou v čase jej prvej notifikácie.

4.1.2. SCHÉMY PRIAMEJ PODPORY CIEN

64. Schémy priamej podpory cien⁴⁶ sa môžu vzťahovať na investície opísané v bode 48 písm. a) a b).
65. Členské štáty môžu poskytovať priamu podporu cien pomocou rôznych nástrojov vrátane rozdielových zmlúv a výkupných prémie.
66. Odchylné od bodu 65 pomoc na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov musí mať formu dvojsmerných rozdielových zmlúv⁴⁷, ktoré sú navrhnuté v súlade so zásadami článku 19d ods. 2 nariadenia o elektrine. Trvanie zmluvy nesmie presiahnuť 25 rokov po začatí prevádzky podporovaného zariadenia⁴⁸.
67. Pomoc sa môže poskytnúť na základe súťažného ponukového konania⁴⁹ alebo administratívne.
68. Súťažné ponukové konanie sa vyžaduje, ak sa pomoc poskytuje na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov, s výnimkou pomoci na demonštračné projekty a malé projekty podľa vymedzenia v bode 59.
69. Oprávnenými nákladmi sú očakávané čisté náklady odhadované pri zohľadnení všetkých hlavných nákladov a príjmov, ktoré vznikli počas životnosti projektu, a akejkoľvek už prijatej pomoci, diskontované váženými priemernými kapitálovými nákladmi.
70. Ak sa na poskytnutie pomoci použije súťažné ponukové konanie, úroveň pomoci musí zodpovedať výsledku súťažného ponukového konania a nesmie presiahnuť 100 % celkových oprávnených nákladov na podporované projekty.
71. Ak sa pomoc poskytuje administratívne, úroveň pomoci musí stanoviť príslušný regulačný orgán na úrovni, ktorou sa pokryjú oprávnené náklady⁵⁰. Ak sa pomoc

⁴⁶ Schémy priamej podpory cien podporujú zavádzanie investícií do výroby a uskladňovania energie tým, že príjmom pomoci poskytujú pevnú alebo variabilnú peňažnú platbu, ktorá priamo závisí od množstva vyrobenej a/alebo uskladnenej energie, ktoré možno stanoviť na základe skutočného alebo referenčného výstupu.

⁴⁷ Dvojsmerná rozdielová zmluva je zmluva medzi prevádzkovateľom zariadenia na výrobu elektriny a protistranou, zvyčajne verejným subjektom, ktorá zabezpečuje ochranu minimálnej odmeny, ako aj obmedzenie nadmernej odmeny. Zmluva musí byť navrhnutá tak, aby sa zachovali stimuly pre výrobné zariadenie v záujme jeho efektívneho fungovania a účasti na trhoch s energiou.

⁴⁸ Podporné platby v rámci zmluvy musia byť obmedzené na 25 rokov, členské štáty však môžu od zariadení požadovať, aby pokračovali v splácaní podľa zmlúv, kým bude podporované zariadenie pokračovať v prevádzke.

⁴⁹ Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

⁵⁰ Napríklad, ak sa pomoc poskytuje vo forme dvojsmerných rozdielových zmlúv, príslušný nezávislý regulačný orgán musí stanoviť realizačnú cenu na pokrytie oprávnených nákladov.

na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov poskytuje administratívne, úroveň pomoci musí stanoviť národný regulačný orgán.

72. Pomoc musí byť navrhnutá tak, aby zabráňovala akémukoľvek neprípustnému narušeniu efektívneho fungovania trhov, a najmä zachovávala efektívne prevádzkové stimuly a cenové signály. Prijemcovia by predovšetkým nemali byť motivovaní k tomu, aby ponúkali svoj výstup pod úrovňou svojich hraničných nákladov, pričom nesmú dostávať pomoc na výrobu v žiadnom období, v ktorom je trhovú hodnotu tejto výroby záporná⁵¹.

4.2. SCHÉMY POMOCI NA URÝCHLENIE ZAVÁDZANIA NÍZKOUHLÍKOVÝCH PALÍV

73. Okrem existujúcich možností, ktoré sú k dispozícii v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ako aj podľa usmernení CEEAG, Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy tieto opatrenia pomoci, ak sú v súlade s týmto oddielom v spojení s oddielom 3, na podporu:
- a) investícií do výroby nízkouhlíkových palív v zmysle článku 2 bodu 13 smernice (EÚ) 2024/1788⁵² vrátane fosílnych palív vyrobených z odpadu v zmysle článku 2 bodu 35 smernice (EÚ) 2018/2001, nízkouhlíkového vodíka a syntetických plyných a kvapalných palív, ktorých energetický obsah je odvodený z nízkouhlíkového vodíka;
 - b) investícií do výroby palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a nízkouhlíkových palív, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti oddielu 4.1;
 - c) investícií do uskladňovania nízkouhlíkových palív, v ktorých sa uskladňujú výlučne nízkouhlíkové palivá alebo mix nízkouhlíkových palív a palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.
74. Na to, aby boli opatrenia pomoci oprávnené podľa tohto oddielu, musia byť otvorené aj pre palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu. S cieľom zabezpečiť, aby sa podpora poskytovala na palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, na investície do palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, na ktoré sa vzťahuje oddiel 4.1⁵³, sa musí z rozpočtu na tieto opatrenia vyhradiť minimálny podiel 30 %.
75. Ak sa pomoc poskytuje na výrobu palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, členské štáty musia zabezpečiť, aby sa podporované palivá vyrábali

⁵¹ Malé zariadenia na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a demonštračné projekty môžu v súlade s výnimkou uvedenou v článku 4 ods. 3 smernice (EÚ) 2018/2001 využívať priamu podporu cien, ktorá pokrýva celkové náklady na prevádzku a nevyžaduje si od nich, aby predávali svoju elektrinu na trhu. Zariadenia sa považujú za malé, ak je ich výkon pod príslušnou prahovou hodnotou uvedenou v článku 5 nariadenia o elektrine. Demonštračné projekty sú vymedzené v článku 2 bodu 24 nariadenia o elektrine.

⁵² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024).

⁵³ Pozri aj poznámku pod čiarou č. 39.

z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s metodikami stanovenými v smernici (EÚ) 2018/2001 a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.

76. Ak sa pomoc poskytuje na výrobu nízkouhlíkových palív, členské štáty musia zabezpečiť, aby podporované palivá spĺňali prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov o 70 % v porovnaní s porovnateľným fosílnym palivom v súlade s metodikami stanovenými v smernici (EÚ) 2024/1788 a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.
77. Pomoc sa môže poskytovať len v súvislosti s novoinštalovaným výkonom.
78. Projekty uskladňovania energie podporované podľa bodu 73 písm. c), musia byť dokončené a plne funkčné do 48 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. Schéma by mala zahŕňať účinný systém sankcií v prípade nedodržania tejto lehoty⁵⁴.
79. Pomoc sa musí poskytovať na základe schémy s odhadovaným objemom kapacity a rozpočtom. Schémy môžu byť obmedzené na jednu alebo viacero technológií, na ktoré sa vzťahuje bod 73, ale nesmú zahŕňať obmedzenia oprávnenosti, ktoré by viedli k neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže. Schémy nesmú viesť k diskriminácii, a to ani pri udeľovaní licencií, povolení alebo koncesií, ak sa vyžadujú. V prípade, že členské štáty zavedú minimálnu kapacitu požadovanú pre účasť na schémach podľa tohto oddielu, táto kapacita nemôže presiahnuť 1 MW zníženého výkonu a musí sa povoliť agregácia.
80. Členské štáty môžu z rozsahu pôsobnosti schémy vylúčiť investície do výroby nízkouhlíkových palív z fosílnych palív bez toho, aby sa to považovalo za umelé obmedzenie rozsahu pôsobnosti schémy. V prípade schém zahŕňajúcich investície do výroby nízkouhlíkových palív z fosílnych palív môžu členské štáty vyhradiť minimálny podiel rozpočtu schémy pre nízkouhlíkové palivá, ktoré znižujú riziko odkázanosti na fosílna palivá.
81. Členský štát musí zabezpečiť dodržiavanie zásady „nespôsobovať významnú škodu“.

4.2.1. SCHÉMY INVESTIČNEJ POMOCI

82. Pomoc sa môže poskytnúť na základe súťažného ponukového konania⁵⁵ alebo administratívne.
83. Oprávnenými nákladmi sú celkové investičné náklady.
84. Ak sa na poskytnutie pomoci použije súťažné ponukové konanie, úroveň pomoci musí zodpovedať výsledku súťažného ponukového konania a nesmie presiahnuť 100 % celkových oprávnených nákladov na podporované projekty.
85. Ak sa pomoc poskytuje administratívne, úroveň pomoci sa musí určiť na základe údajov o oprávnených nákladoch na každý podporovaný projekt a nesmie

⁵⁴ Od sankcií možno upustiť v prípadoch, keď je omeškanie spôsobené faktormi, ktoré príjemca pomoci nemôže ovplyvniť, a v čase podania žiadosti o pomoc ho nebolo možné odôvodnene predvídať.

⁵⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

presiahnuť 20 % uvedených nákladov. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 20 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej malým podnikom a o 10 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej stredným podnikom.

86. Pomoc podľa tohto oddielu sa môže kumulovať s pomocou podľa oddielu 4.1.2 tohto oznámenia len vtedy, ak sa v notifikovanej schéme pomoci počíta s takouto možnosťou v čase jej prvej notifikácie.

4.2.2. SCHÉMY PRIAMEJ PODPORY CIEN

87. Členské štáty môžu poskytovať pomoc prostredníctvom rôznych nástrojov vrátane rozdielových zmlúv a výkupných prémieí.
88. Pomoc sa musí poskytnúť na základe súťažného ponukového konania⁵⁶.
89. Oprávnenými nákladmi sú očakávané čisté náklady odhadované pri zohľadnení všetkých hlavných nákladov a príjmov, ktoré vznikli počas životnosti projektu, a akejkolvek už prijatej pomoci, diskontované váženými priemernými kapitálovými nákladmi.
90. Úroveň pomoci musí zodpovedať výsledku súťažného ponukového konania a nesmie presiahnuť 100 % celkových oprávnených nákladov na podporované projekty.
91. Pomoc musí byť navrhnutá tak, aby zabráňovala akémukoľvek neprípustnému narušeniu efektívneho fungovania trhov, a najmä zachovávala efektívne prevádzkové stimuly a cenové signály. Prijemcovia by predovšetkým nemali byť motivovaní k tomu, aby ponúkali svoj výstup pod úrovňou svojich hraničných nákladov, pričom nesmú dostávať pomoc na výrobu v žiadnom období, v ktorom je trhová hodnota tejto výroby záporná.
92. Pomoc sa nesmie vyplatiť na výrobu nízkouhlíkových palív (alebo prípadne palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu) z elektriny odobratej zo siete za viac ako 80 % hodín (alebo obchodných intervalov) každý rok⁵⁷.

4.3. POMOC NA SCHÉMY PODPORY NEFOSÍLNEJ FLEXIBILITY

93. Komisia bude považovať pomoc na podporu nefosílnej flexibility v oblasti elektriny⁵⁸, ako sa uvádza v článkoch 19g a 19h nariadenia o elektrine, za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy podľa tohto oznámenia⁵⁹ za predpokladu, že sú splnené podmienky opísané v oddiele 3 a v tomto pododdiele.

⁵⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

⁵⁷ Ak sa táto prahová hodnota prekročí, pomoc sa nesmie vyplatiť na percentuálny podiel objemu vyrobených nízkouhlíkových palív, ktorý sa rovná percentuálnemu podielu hodín prekračujúcich túto prahovú hodnotu.

⁵⁸ Nefosílna flexibility, ako je reakcia na strane dopytu a uskladňovanie, ktoré nezávisia od využívania fosílnych palív ako primárneho zdroja energie a prispievajú k riešeniu potrieb flexibility v oblasti elektriny.

⁵⁹ Týmto nie je dotknuté posúdenie iných opatrení flexibility podľa usmernení CEEAG.

94. Opatrenie by malo byť navrhnuté tak, aby podporovalo nové investície do nefosílnych flexibilit. Nové investície zahŕňajú napríklad:
- a) investície do vybudovania novej flexibilnej kapacity. Presun flexibilnej sekundárnej kapacity z jedného miesta do druhého sa nemôže považovať za novú investíciu alebo
 - b) investície na zvýšenie flexibility alebo inštalovaného výkonu existujúcej kapacity. Za dodatočnú flexibilitu, ktorú umožňuje nová investícia, možno považovať len zvýšenú úroveň flexibility v porovnaní s úrovňou flexibility pred investíciou alebo
 - c) investície na predĺženie životnosti existujúcej kapacity. Za dodatočnú flexibilitu, ktorú umožňuje nová investícia, možno považovať len obdobie, počas ktorého bola predĺžená životnosť v porovnaní so životnosťou pred investíciou alebo
 - d) investície na zmenu primárneho zdroja energie flexibilného výrobného zariadenia z fosílnych vstupov na nefosílny vstup. Za dodatočnú flexibilitu, ktorú umožňuje nová investícia, možno považovať len množstvo kapacity, v prípade ktorej sa primárny zdroj energie zmenil na nefosílny v porovnaní s primárnymi zdrojmi pred investíciou. Národný regulačný orgán by mal v takýchto prípadoch skontrolovať, či je akákoľvek zostávajúci výkon fosílnych zdrojov ziskový bez pomoci a či nedochádza ku krížovým dotáciám na výrobu elektriny z fosílnych palív.
95. Okrem toho, ak sa to považuje za potrebné na to, aby sa neohrozila hospodárska životaschopnosť existujúcich kapacít, členské štáty môžu rozšíriť pravidlá oprávnenosti na širšiu škálu nefosílnych flexibilit, čo prispeje k riešeniu potreby flexibility, ktorá bola nedávno predmetom investícií.
96. Opatrenie bude otvorené pre nefosílnu technológiu schopnú poskytovať služby flexibility a prinajmenšom pre uskladňovanie elektriny a reakciu na strane dopytu. Schéma nesmie zahŕňať žiadne umelé obmedzenie ani diskrimináciu (a to ani pri udeľovaní licencií, povolení alebo koncesií, ak sa vyžadujú). Opatrenie môže zahŕňať len dodatočné technické požiadavky na základe identifikovaných systémových potrieb v súlade s bodom 103. Minimálna kapacita požadovaná pre účasť nesmie presiahnuť 1 MW zníženého výkonu alebo jednu hodinu minimálneho trvania dodávok a musí sa povoliť agregácia.
97. Pomoc podľa tohto oddielu sa musí poskytovať na základe schémy s odhadovaným objemom kapacity a rozpočtom.
98. Členské štáty musia buď preukázať, že majú výnimky z príslušných právnych predpisov Únie, alebo potvrdiť, že:
- a) všetky technológie nefosílnych flexibilit vrátane reakcie na strane dopytu a uskladňovania nezávisle od úrovne napätia, ku ktorej sú aktíva pripojené, umožňujú:
 - i) predaj a nákup elektriny na denných a vnútrodenných trhoch;

- ii) účasť na akejkolvek frekvenčnej a nefrekvenčnej podpornej službe, v rámci ktorej by reakcia na strane dopytu a/alebo uskladňovanie mohli zabezpečovať požadovanú službu;
 - iii) účasť na trhovom redispečingu a/alebo oprávnenosť poskytovať služby riadenia preťaženia pre prevádzkovateľov prenosových sústav a/alebo prevádzkovateľov distribučných sústav;
- b) účasť agregátorov vrátane nezávislých agregátorov na trhoch a službách uvedených v písmene a).

Ak neexistuje takéto potvrdenie, opatrenia podľa tohto oddielu sa môžu schváliť len na obdobie najviac dvoch rokov. Členský štát môže požiadať o nové schválenie po uskutočnení všetkých týchto zlepšení trhu.

99. Členské štáty musia potvrdiť, že všetky zmierňujúce opatrenia identifikované v posúdení potrieb flexibility podľa článku 19e ods. 2 písm. c) nariadenia o elektrine sa vykonávajú do dvoch rokov od uverejnenia správy uvedenej v článku 19e ods. 1 nariadenia o elektrine.
100. Ak sa v príslušnom členskom štáte zavedie kapacitný mechanizmus, jeho koncepcia by mala byť otvorená účasti nefosílnej flexibility, ako je reakcia na strane dopytu a uskladňovanie do tohto kapacitného mechanizmu. Aby sa zabránilo vytváraniu trhových prekážok a nadmernej kompenzácii, kapacitný mechanizmus a opatrenia nefosílnej flexibility by sa navyše mali koordinovať jedným z týchto spôsobov:
- a) kapacita by sa mala obstarávať spoločne⁶⁰ alebo
 - b) členské štáty môžu do svojich kapacitných mechanizmov zahrnúť požiadavky na nefosílnu flexibilitu identifikované v posúdení potrieb flexibility, napríklad požiadavku minimálneho objemu nefosílnnej flexibilnej kapacity, ktorá poskytuje krátkodobé služby postupného zvyšovania kapacity alebo
 - c) zdroje si musia vybrať medzi účasťou len na jednom opatrení, a to buď na schéme podpory nefosílnnej flexibility, alebo na kapacitnom mechanizme. Cieľový dopyt v každom opatrení by sa mal upraviť tak, aby zohľadňoval účasť na inom opatrení.
101. Vzhľadom na potrebu nákladovo efektívnym spôsobom zabezpečiť bezpečnosť a spoľahlivosť dodávok a dekarbonizovať elektrizačnú sústavu by sa cieľový dopyt, ktorý má byť predmetom súťaže, mal stanoviť podľa správy prijatej na základe európskej metodiky a hlavných kritérií zavedených v článku 19e nariadenia o elektrine.

⁶⁰

To znamená, že vnútroštátne orgány by mali stanoviť cieľ, pokiaľ ide o potreby flexibility aj potreby kapacitného mechanizmu, ktoré sa majú obstaráť počas tej istej spoločne optimalizovanej aukcie. Účastníci poskytujú svoj príspevok k potrebám flexibility, ako aj ku kapacitnému mechanizmu a ponúkajú celkovú cenu za poskytovanie týchto dvoch služieb alebo súbor ponúk. Metodika výberu by mala byť taká, aby sa minimalizovali celkové náklady na splnenie potrieb flexibility aj potrieb kapacitných mechanizmov, t. j. žiadnym alternatívnym výberom príjemcov sa nemôžu dosiahnuť potreby flexibility aj potreby kapacitných mechanizmov pri nižších nákladoch.

102. Do vypracovania takejto metodiky a hlavných kritérií by cieľový dopyt nemal prekročiť predbežný orientačný národný cieľ v oblasti flexibility opísaný v článku 19f nariadenia o elektrine. V prípade, že cieľový dopyt nevychádza z európskej metodiky a hlavných kritérií zavedených v článku 19e nariadenia o elektrine, národný regulačný orgán musí potvrdiť, že cieľový dopyt, ktorý sa má obstarat'⁶¹, odráža:
- a) potreby flexibility posúdené podľa predpokladu, že sa uskutočnili zlepšenia trhu uvedené v bodoch 98 a 99, a
 - b) očakávanú trhovú investíciu, pričom sa zohľadní zlepšenie trhu uvedené v písmene a).
103. Technické podmienky (ako sú požiadavky predbežného schválenia⁶², dostupnosť alebo povinnosti účastníkov týkajúce sa dodávok), ako aj jednotka služby flexibility, ktorá sa používa na zoradenie ponúk, musia byť jasne odôvodnené na základe osobitných potrieb identifikovaných v posúdení potrieb opísanom v bode 101.
104. Pomoc sa poskytuje vo forme zmlúv, na základe ktorých sa poskytuje priamy grant výmenou za dostupnú flexibilnú kapacitu, ktorú umožňujú investície uvedené v bodoch 94 a 95. V prípade viacročných zmlúv musí byť dĺžka zmluvy úmerná výške investícií potrebných na splnenie záväzkov uvedených v zmluve a v žiadnom prípade nesmie presiahnuť obdobie amortizácie investície.
105. Výška pomoci sa určuje prostredníctvom súťažného ponukového konania, pričom ponuky sa zoradia len podľa ich ponukovej ceny za jednotku dostupnej flexibilnej kapacity za rok a podpora sa udelí podľa zúčtovacej ceny za jednotku dostupnej flexibilnej kapacity za rok.
106. V zmluve by sa mali opísať metodiky používané na kontrolu dostupnosti podporovanej flexibility a na výpočet primeraných odrádzajúcich sankcií v prípade nedostupnosti alebo predčasného vypovedania zmluvy. Všetci príjemcovia sa musia aktivovať (dodávka alebo testovanie) aspoň raz ročne, pričom sa to oznamuje maximálne 24 hodín vopred. Sankcia za nedostupnosť musí byť rovnaká v prípade všetkých technológií, pričom každému príjemcovi, ktorého dostupnosť počas jednoročného obdobia je menšia ako 50 %, musí byť uložené penále minimálne vo výške jeho zodpovedajúcich príjmov z flexibility počas tohto jednoročného obdobia.

⁶¹ Tento objem flexibility môže byť založený buď na orientačnom národnom ciele v oblasti nefosílnej flexibility v zmysle článku 19f nariadenia o elektrine, alebo na predbežných orientačných národných cieľoch, pokiaľ to článok 19f nariadenia o elektrine umožňuje.

⁶² Miestna preferencia, minimálna rýchlosť na postupné zvýšenie a/alebo zníženie kapacity a minimálne trvanie aktivácie by sa mali riešiť prostredníctvom faktorov znižovania kapacity. Znižovanie výkonu je úprava inštalovaného výkonu zdroja výkonu s cieľom určiť jeho príspevok k potrebe flexibility (čo odráža odlišný príspevok rôznych technológií k identifikovanej potrebe). Tento výpočet bude vychádzať z údajov použitých na určenie potrieb flexibility, bude sa aktualizovať aspoň každé dva roky a bude ho schvaľovať národný regulačný orgán. Faktory znižovania výkonu sa musia vypočítavať pre každý zdroj schopný dodávať svoj výstup nepretržite aspoň jednu hodinu.

107. Národný regulačný orgán musí potvrdiť, že požiadavky na dostupnosť a sankcie v zmluve o dostupnosti neprimerane nenarušia fungovanie trhov s elektrinou⁶³. Prijemcovia budú najmä motivovaní k efektívnej účasti na trhoch s elektrinou a počas životnosti aktíva budú vystavení kolísaniu cien a trhovým rizikám.
108. Dotknutý členský štát musí potvrdiť, že opatrenie podporuje otvorenie opatrenia cezhraničnej účasti tých zdrojov, ktoré sú schopné zabezpečiť požadovanú technickú výkonnosť, ak je analýza nákladov a prínosov pozitívna.
109. S cieľom poskytnúť efektívne stimuly na prispôsobenie spotreby cenovým signálom by sa spotrebitelia, ktorí prispievajú k vytvoreniu potreby flexibility, mali podieľať na nákladoch na opatrenie na základe svojej spotreby počas aspoň 1 % a najviac 5 % hodín s najvyššou cenou⁶⁴ (alebo obchodných intervalov) každý rok alebo alternatívne počas aspoň 1 % a najviac 20 % hodín (alebo obchodných intervalov) každý rok, keď je potreba flexibility pravdepodobnejšia (napríklad na základe očakávaných vzorcov postupného zvyšovania kapacity)⁶⁵. Ak sa uplatňujú technické kritériá súvisiace s umiestnením, dodatočné náklady na uplatňovanie týchto kritérií by sa mali prideliť spotrebiteľom elektriny v príslušných lokalitách. Podľa Komisie takýto príspevok možno považovať za primeraný, ak sa rovná aspoň 90 % nákladov na opatrenie. Poplatky sa môžu vyberať od subjektov zúčtovania (napríklad od dodávateľov).
110. Opatrenie sa schvaľuje na obdobie najviac piatich rokov.

4.4. POMOC PRE KAPACITNÉ MECHANIZMY PODĽA CIEĽOVÉHO MODELU

111. Komisia bude považovať pomoc na kapacitné mechanizmy, ako sa uvádza v článkoch 21 a 22 nariadenia o elektrine, za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky, ako aj podmienky uvedené v oddiele 3:
- a) Opatrenie spĺňa všetky kritériá buď pre strategickú rezervu, alebo pre cieľový model celotrhového kapacitného mechanizmu uvedeného v prílohe I.
 - b) Opatrenie sa schvaľuje na obdobie najviac desiatich rokov.

⁶³ To, aký vplyv môže mať opatrenie na tvorbu trhových cien (v porovnaní s kontrafaktuálnou situáciou bez opatrenia pomoci), a akýkoľvek vplyv na existujúce zdroje, ak je opatrenie obmedzené len na nové investície, ako aj na zahraničné zdroje, ak je opatrenie obmedzené len na vnútroštátne zdroje, by nepatrilo do rozsahu pôsobnosti „neprimeraného narušenia“.

⁶⁴ Cenou sa rozumie buď cena na dennom trhu, alebo veľkoobchodná cena bližšie k reálnemu času alebo cena zúčtovania odchýlok. Aby sa zabránilo dvojitému započítaniu, ak sa reakcia na strane dopytu a zdroje na strane odberateľa priamo zúčastňujú na systéme nefosílnej flexibility, musia sa na ne vzťahovať takéto poplatky aj v súvislosti s akoukoľvek elektrinou nespotrebovanou v rámci povinností dodávok v schéme flexibility.

⁶⁵ Aby sa zabránilo dvojitému započítaniu, ak sa reakcia na strane dopytu a zdroje na strane odberateľa priamo zúčastňujú na systéme nefosílnej flexibility, musia sa na ne vzťahovať takéto poplatky aj v súvislosti s akoukoľvek elektrinou nespotrebovanou v rámci povinností dodávok v schéme flexibility.

4.5. DOČASNÁ CENOVÁ ÚĽAVA, POKIAĽ IDE O CENU ELEKTRINY, PRE ENERGETICKÝ NÁROČNÝCH POUŽÍVATEĽOV

4.5.1. PRECHOD NA NÍZKE NÁKLADY NA ELEKTRINU

112. Opatrenia uvedené v Dohode o čistom priemysle prispievajú k transformácii hospodárstva Únie v súlade s ambicióznymi cieľmi EÚ v oblasti klímy. Kým sa dekarbonizácia elektrizačnej sústavy Únie v plnej miere nepremietne do nižších cien elektriny, priemyselné odvetvia v Únii budú naďalej čeliť vyšším nákladom v porovnaní s konkurentmi v jurisdikciách s menej ambicióznymi politikami v oblasti klímy.
113. Táto situácia predstavuje osobitné výzvy pre odvetvia, ktoré sú obzvlášť vystavené medzinárodnému obchodu a ktoré sú pri tvorbe hodnoty vo veľkej miere závislé od elektriny. Vysoké ceny elektriny zvyšujú riziko, že sa tieto priemyselné odvetvia premiestnia mimo Únie na miesta, kde právne predpisy na ochranu životného prostredia neexistujú alebo sú menej ambiciózne. Navyše hrozí, že vysoké náklady na elektrinu budú odrádzať od elektrifikácie výrobných procesov, čo má zásadný význam pre úspešnú dekarbonizáciu hospodárstva Únie. S cieľom zmierniť tieto riziká a nepriaznivé vplyvy na životné prostredie môžu členské štáty udeliť spoločnostiam pôsobiacim v dotknutých hospodárskych odvetviach dočasnú úľavu, pokiaľ ide o cenu elektriny.

4.5.2. ROZSAH PÔSOBNOSTI A OPRÁVNENOSŤ

114. Komisia bude považovať pomoc vo forme dočasnej úľavy, pokiaľ ide o cenu elektriny, na činnosti realizované v odvetviach, v ktorých sú tieto riziká obzvlášť vysoké, za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy. Na zabezpečenie trvalého vplyvu sa od príjemcov vyžaduje, aby realizovali investície, ktoré prispievajú k zelenej transformácii a pomáhajú nákladom na energetický systém v strednodobom až dlhodobom horizonte (napríklad nahradením fosílnych palív energiou z obnoviteľných zdrojov).
115. Členské štáty môžu poskytnúť zníženia veľkoobchodnej ceny elektriny za určitý podiel spotreby elektriny bez ohľadu na zdroj dodávky elektriny (vlastná výroba, zmluvy na dodávku elektriny alebo dodávky do siete). Tento oddiel sa nezaobera zníženiami poplatkov, z ktorých sa financuje podpora obnoviteľných zdrojov energie alebo kombinovanej výroby tepla a elektriny, ktoré sa naďalej riešia v oddiele 4.11 usmernení CEEAG.
116. Riziko na odvetvovej úrovni súvisiace s presunom činností mimo Úniu na miesta, kde environmentálne odbory chýbajú alebo sú menej ambiciózne, vo veľkej miere závisí od intenzity spotreby elektriny v predmetnom odvetví a od jeho otvorenosti medzinárodnému obchodu. Pomoc sa preto môže poskytnúť len podnikom pôsobiacim v odvetviach, v ktorých sú takéto riziká významné. Týka sa to tých odvetví uvedených v prílohe 1 k usmerneniam CEEAG⁶⁶, v ktorých znásobenie ich intenzity obchodu a intenzity spotreby elektriny na úrovni Únie dosahuje

⁶⁶

Pokiaľ bola štatistická klasifikácia konkrétnej ekonomickej činnosti do kódu NACE ovplyvnená najnovšou zmenou NACE [delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/137 (Ú. v. EÚ L 19, 20.1.2023, s. 5)], členské štáty sa môžu rozhodnúť, že buď použijú zmenenú klasifikáciu, alebo budú vychádzať z klasifikácie platnej v čase prijatia usmernení CEEAG.

najmenej 2 % a ktorých intenzita obchodu a intenzita spotreby elektriny na úrovni Únie dosahujú v každom ukazovateli najmenej 5 %.

117. Odvetvie alebo pododvetvie, ktoré spĺňa kritériá oprávnenosti v bode 116, ale nie je zahrnuté do zoznamu uvedeného v danom bode, sa bude takisto považovať za oprávnené, ak to členské štáty preukážu údajmi, ktoré sú reprezentatívne pre dané odvetvie alebo pododvetvie na úrovni Únie, overené nezávislým odborníkom a založené na období aspoň troch posledných rokov, za ktoré sú údaje k dispozícii.
118. Pomoc sa poskytne na základe schémy s odhadovaným rozpočtom. Členské štáty môžu obmedziť schému pomoci na konkrétne hospodárske odvetvia podľa ich vystavenia nákladom na elektrinu alebo na odvetvia, ktoré majú osobitný význam pre hospodárstvo alebo pre bezpečnosť a odolnosť vnútorného trhu. Akékoľvek takéto obmedzenia musia byť koncipované všeobecne a nesmú viesť k umelému obmedzovaniu potenciálnych príjemcov. Členské štáty musia v rámci oprávneného odvetvia zabezpečiť, aby sa príjemcovia vybrali na základe objektívnych, nediskriminačných a transparentných kritérií a aby sa pomoc poskytla v zásade rovnako všetkým konkurentom v rovnakom odvetví, ak sa nachádzajú v podobnej skutkovej situácii.

4.5.3. STIMULAČNÝ ÚČINOK A PRIMERANOSŤ

119. Pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom len vtedy, ak má stimulačný účinok. Na to, aby pomoc mala stimulačný účinok a skutočne zabránila rizikám opísaným v oddiele 4.5.1, musí sa o ňu žiadať a príjemcovi vyplácať v roku, v ktorom sa náklady vynaložili, alebo v nasledujúcom roku.
120. Komisia bude považovať pomoc príjemcom z odvetví uvedených v bodoch 116 a 117 za primeranú, ak sa týka zníženia ročnej priemernej veľkoobchodnej trhovej ceny v ponukovej oblasti, v ktorej je príjemca pripojený, o maximálne 50 %, pričom sa uplatňuje na maximálne 50 % ročnej spotreby elektriny týchto príjemcov. Celkovú ročnú spotrebu elektriny možno merať buď v roku, v ktorom vznikli oprávnené náklady, alebo v predchádzajúcom roku. Komisia sa takisto domnieva, že na to, aby bola pomoc primeraná, takéto zníženia nesmú viesť k zníženiu ceny oprávnenej spotreby pod 50 EUR/MWh.

4.5.4. PRÍNOS K DEKARBONIZÁCII

121. Členské štáty musia pri zavádzaní schém stanoviť druhy investícií, pri ktorých možno merateľne preukázať, že predstavujú dodatočný príspevok k zníženiu nákladov na elektrizačnú sústavu pri zohľadnení potreby trhu a sústavy v danom členskom štáte, bez toho, aby viedli k zvýšeniu spotreby fosílnych palív. Od príjemcov pomoci sa musí vyžadovať, aby na takéto investície do nových alebo modernizovaných aktív vyčlenili aspoň 50 % výšky pomoci v rámci tohto opatrenia. Oprávnené investičné činnosti môžu zahŕňať napríklad rozvoj kapacít na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, riešenia uskladňovania energie, opatrenia na zvýšenie flexibility na strane dopytu, zlepšenia energetickej efektívnosti, ktoré majú vplyv na dopyt po elektrine, ako aj rozvoj elektrolyzérovo na výrobu vodíka z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkového vodíka. Oprávnené sú aj investície zamerané na elektrifikáciu. Členské štáty môžu

vytvoriť obmedzenejší zoznam oprávnených investícií, ale oprávnené musia byť investície na zvýšenie flexibility na strane dopytu.

122. Na tieto investície sa nesmie poskytnúť žiadne iné opatrenie pomoci. Oprávnená investičná činnosť sa musí uviesť do prevádzky do 48 mesiacov od poskytnutia pomoci podľa tohto oddielu, pokiaľ príjemca nedokáže členskému štátu preukázať, že z technických dôvodov je primeraná dlhšia lehota. Jednotlivé investície sa môžu vzťahovať na pomoc prijatú počas niekoľkých rokov. Investície sa môžu uskutočniť na mieste príjemcu alebo sa môžu delegovať na tretie strany. V takom prípade je príjemca naďalej zodpovedný za účinnú realizáciu investícií.
123. Členský štát môže poskytnúť dodatočnú podporu až do výšky 10 % sumy poskytnutej podľa bodu 120. Prijemcovia musia vyčleniť aspoň 75 % tejto dodatočnej podpory na investície uvedené v bode 121. Členské štáty môžu poskytnúť túto dodatočnú podporu len vtedy, ak príjemca môže preukázať, že aspoň 80 % celkovej sumy investícií sa vynakladá na investície do zvýšenia flexibility dopytu vrátane nefosílnych záloh.
124. Členský štát je povinný overiť tieto požiadavky v prípade každého príjemcu a uverejniť výročné správy o investičných opatreniach vykonaných podľa tohto oddielu.

4.5.5. KUMULÁCIA

125. Okrem všeobecných pravidiel kumulácie podľa oddielu 3.3 sa pomoc podľa tohto oddielu môže kumulovať s akoukoľvek inou štátnou pomocou alebo pomocou *de minimis* alebo kombinovať s centrálnymi riadenými fondmi EÚ v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi (t. j. veľkoobchodná cena elektriny vrátane nepriamych nákladov, ktoré vznikajú tak, že náklady na emisie skleníkových plynov sa premietajú do cien elektriny), ktoré sa čiastočne alebo úplne prekrývajú, za predpokladu, že takáto kumulácia nevedie k prekročeniu najvyššej intenzity alebo výšky podpory uplatniteľnej podľa ktorejkoľvek z príslušných podmienok. Pri kumulácii s pomocou na kompenzáciu nepriamych nákladov na emisie podľa Usmernení Komisie kurčným opatreniam štátnej pomoci v súvislosti so systémom obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov po roku 2021⁶⁷ nesmie súhrnná výška pomoci presiahnuť najvyššiu sumu uplatniteľnú podľa ktoréhokoľvek z týchto dvoch usmernení.

4.5.6. TRVANIE

126. Pomoc podľa tohto oddielu sa môže poskytovať príjemcom najviac na obdobie troch rokov. Platby sa nesmú uskutočniť po 31. decembri 2030.

5. POMOC NA DEKARBONIZÁCIU PRIEMYSLU

127. Okrem existujúcich možností, ktoré sú k dispozícii v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ako aj podľa usmernení CEEAG, Komisia bude považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy pomoc na investície, ktoré významne prispievajú k zníženiu emisií skleníkových

⁶⁷ Ú. v. EÚ C 317, 25.9.2020, s. 5.

plynov z priemyselných činností s cieľom dosiahnuť ambície Únie v oblasti klímy alebo vedú k podstatnému zníženiu spotreby energie v priemyselných činnostiach prostredníctvom zvýšenia energetickej efektívnosti, ak sú splnené podmienky uvedené v oddiele 3 a v tomto oddiele.

128. Emisie skleníkových plynov, ktoré vznikajú v rámci priemyselných činností, možno znížiť aj zlepšením materiálovej efektívnosti. Environmentálne prínosy materiálovej efektívnosti presahujú len zníženie emisií skleníkových plynov. Podpore materiálovej efektívnosti, obehového hospodárstva a biohospodárstva sa preto venuje osobitný oddiel usmernení CEEAG (oddiel 4.4 usmernení CEEAG). Podľa existujúcich pravidiel štátnej pomoci už možno podporovať aj projekty v oblasti bioplynu a biometánu, ktoré sú navrhnuté tak, aby spoločne produkovali digestát, ktorý sa následne spracúva na živiny z biologického materiálu alebo produkty na hnojenie (ako sú biohnojivá). Ako právny základ slúži najmä oddiel 4.4 usmernení CEEAG vrátane zhodnocovania zvyškov biologického pôvodu a nahrádzania primárnych surovín druhotnými surovinami. Komisia bude takéto prípady riešiť ako prioritu. Investície na podporu obehového hospodárstva možno podporiť aj bez predchádzajúcej notifikácie podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

5.1. ROZSAH PÔSOBNOSTI A VŠEOBECNÉ PODMIENKY

129. Tento oddiel sa vo všeobecnosti vzťahuje na investície, ktorými sa znižujú emisie skleníkových plynov alebo zlepšuje energetická efektívnosť priemyselných činností. Na účely tohto oddielu sa priemyselné činnosti vymedzujú ako činnosti, ktoré sa uskutočňujú v priemyselných zariadeniach⁶⁸ a ktoré zahŕňajú veľkovýrobu hmotných konečných výrobkov alebo medziproduktov.
130. Tento oddiel sa nevzťahuje na:
- a) štátnu pomoc na poľnohospodársku prvovýrobu a prvovýrobu produktov rybolovu a akvakultúry⁶⁹;
 - b) štátnu pomoc na výrobu, prepravu a uskladňovanie energie bez toho, aby boli dotknuté body 131 a 132⁷⁰;
 - c) štátnu pomoc na nové investície do priemyselnej výroby vrátane investícií uvedených v bode 131, ktoré sú štrukturálne založené na fosílnych palivách. Vo výnimočných prípadoch sa tento oddiel môže vzťahovať na investície založené na zemnom plyne za predpokladu, že spĺňajú dodatočné podmienky uvedené v pododdieli 5.2.4.

⁶⁸ To môže zahŕňať aj ťažobné zariadenia s výnimkou zariadení používaných na ťažbu energetických výrobkov.

⁶⁹ „Poľnohospodárska prvovýroba“ je výroba výrobkov rastlinnej a živočíšnej výroby uvedených v prílohe I k zmluve bez toho, aby sa vykonal akýkoľvek ďalší úkon meniaci povahu takýchto výrobkov. „Prvovýroba produktov rybolovu a akvakultúry“ sú všetky operácie súvisiace s rybolovom, chovom alebo pestovaním vodných organizmov, ako aj činnosti prebiehajúce v poľnohospodárskych podnikoch alebo na palube potrebné na prípravu zvierat a alebo rastliny na prvý predaj, vrátane sekania, filetovania alebo mrazenia, a prvý predaj ďalším predajcom alebo spracovateľom.

⁷⁰ Tento oddiel zahŕňa investície do priemyselných činností rafinérií, ktoré sú určené na výrobu petrochemických výrobkov, ktoré sa nepoužívajú ako vykurovacie alebo motorové palivá v doprave.

131. Hoci na samotnú podporu výroby energie sa vzťahuje oddiel 4 tohto oznámenia, tento oddiel 5 sa môže výnimočne vzťahovať aj na takéto činnosti za predpokladu, že:
- a) je súčasťou investície, ktorou sa znižujú emisie skleníkových plynov alebo zlepšuje energetická efektívnosť priemyselných činností, ako sa stanovuje v bode 139;
 - b) energia sa vyrába z obnoviteľných zdrojov⁷¹. Na výrobu tepla alebo kombinovanej výroby tepla a elektriny sa môže podľa dodatočných podmienok stanovených v pododdieli 5.2.4 použiť aj zemný plyn. Môže sa vzťahovať aj na výrobu nízkouhlíkových palív, ako sa uvádza v bode 73 písm. a);
 - c) energia sa vyrába buď na mieste, kde sa uskutočňuje priemyselná činnosť, alebo v priemyselnom parku⁷², kde sa realizuje priemyselná činnosť, za predpokladu, že sa energia dodáva priemyselnému používateľovi prostredníctvom obmedzenej siete bez toho, aby sa prepravovala verejnou sieťou, a
 - d) buď i) vyrobená energia sa využíva aspoň na 80 % v rámci priemyselných činností na mieste realizácie projektu⁷³, alebo ii) v prípade investícií do vysokoúčinnnej kombinovanej výroby vyrobené teplo plne využíva príjemca⁷⁴.
132. Tento oddiel sa vzťahuje na pomoc na investície do podpornej infraštruktúry na uskladňovanie a prepravu energie za predpokladu, že investícia tvorí neoddeliteľnú súčasť investície podľa bodu 139 alebo 131 a:
- a) v prípade uskladňovania sa infraštruktúra nachádza na mieste realizácie projektu a je dimenzovaná podľa potrieb danej investície;
 - b) v prípade prepravy sa infraštruktúra buď nachádza na mieste realizácie projektu, alebo výlučne prepája dané miesto s otvorenou infraštruktúrou, ktorá podlieha prístupu tretích strán v súlade s právnym rámcom, ktorý sa uplatňuje na vnútorný trh s energiou.
133. Pomoc podľa tohto oddielu sa bude poskytovať na základe schémy s odhadovaným rozpočtom. Členské štáty musia poskytnúť odhad celkových priamych emisií skleníkových plynov, ktoré sa majú ušetriť, alebo celkových úspor energie, ktoré sa majú dosiahnuť v rámci schémy. Pomoc podľa tohto

⁷¹ Ako sa uvádza v bode 48 písm. a), ktorý zahŕňa výrobu palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

⁷² Priemyselný park zodpovedá geograficky obmedzenej priemyselnej lokalite, kde sa určité verejné služby poskytujú skupine podnikov.

⁷³ Toto posúdenie musí byť založené na dôveryhodných simuláciách *ex ante*, pokiaľ ide o očakávanú výrobu a dopyt po energii.

⁷⁴ V situácii uvedenej v písmene c) sa energia musí využívať aspoň na 80 % v rámci priemyselných činností v priemyselnom parku alebo v prípade investícií do výroby tepla prostredníctvom vysokoúčinnnej kombinovanej výroby sa teplo musí plne využívať v rámci priemyselného parku.

oddiele možno poskytnúť len vo forme priamych grantov, vratných preddavkov, úverov, záruk alebo daňových zvýhodnení⁷⁵.

134. Schémy posudzované podľa tohto oddielu by mali v zásade zahŕňať všetky odvetvia, ktoré môžu prispieť k cieľu uvedenému v bode 127. Členské štáty, ktoré chcú obmedziť oprávnenosť schémy na určité odvetvia, musia i) odôvodniť takúto obmedzenú oprávnenosť na základe objektívnych úvah a ii) preukázať, že obmedzená oprávnenosť schémy stále prispieva k plneniu únijných a vnútroštátnych cieľov v oblasti klímy a neprímerane nevylučuje riešenia šetrnejšie ku klíme a životnému prostrediu.
135. Ako pravidlo bezpečného prístavu a bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členských štátov poskytnúť alternatívne odôvodnenie, Komisia bude predpokladať, že obmedzenie oprávnenosti schémy je odôvodnené na účely bodu 134, ak sa schéma vzťahuje na všetky stacionárne zariadenia uvedené v kapitole III smernice o ETS⁷⁶.
136. S cieľom zabezpečiť včasnú realizáciu projektov a dosiahnutie očakávaných úspor emisií skleníkových plynov alebo energie musia členské štáty zabezpečiť, že:
 - a) zariadenie alebo vybavenie, ktoré sa má financovať z pomoci, bude uvedené do prevádzky do 60 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci a
 - b) keď bude nové zariadenie alebo vybavenie financované z pomoci v plnej prevádzke⁷⁷, projekt prinesie zníženie priamych emisií skleníkových plynov alebo úspory energie zodpovedajúce aspoň 80 % plánovaných znížení alebo úspor.
137. Schémy musia zahŕňať účinný systém sankcií v prípade nesplnenia ktorejkoľvek z podmienok podľa bodu 136⁷⁸.
138. Členský štát musí preukázať, že z pomoci sa nefinancuje zvýšenie celkovej výrobnnej kapacity príjemcu. Týmto nie je dotknuté:
 - a) dočasné zvýšenie výrobnnej kapacity počas prechodného obdobia pred tým, ako bude nové zariadenie alebo vybavenie financované z pomoci plne funkčné, pričom existujúce vybavenie ešte nebude úplne vyradené z prevádzky alebo

⁷⁵ Iné formy pomoci, konkrétne priama podpora na znižovanie emisií uhlíka, ako je pomoc vo forme rozdielových zmlúv (v oblasti uhlíka) a výkupných prémie, ako aj obchodovateľné certifikáty, sú podľa tohto oddielu vylúčené. Pomoc v týchto formách alebo iné formy priamej podpory na znižovanie emisií uhlíka sa posúdia podľa usmernení CEEAG.

⁷⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES.

⁷⁷ K tomu vo všeobecnosti dochádza do dvoch rokov od uvedenia do prevádzky.

⁷⁸ Od sankcií možno upustiť v prípadoch, keď je nesplnenie podmienok spôsobené faktormi, ktoré príjemca pomoci nemôže ovplyvniť, a v čase podania žiadosti o pomoc ho nebolo možné odôvodnene predvídať.

- b) obmedzené zvýšenie výkonu vyplývajúce z technických dôvodov, ktoré nepresahuje 15 % v porovnaní so situáciou pred realizáciou investície financovanej z pomoci.

5.2. MINIMÁLNE ÚČINKY DEKARBONIZÁCIE ALEBO ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI

5.2.1. SPOLOČNÉ POŽIADAVKY

139. Investície, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov alebo zlepšujú energetickú efektívnosť priemyselných činností, uvedené v bodoch 129 až 132 sú oprávnené bez ohľadu na použité technologické riešenie za predpokladu, že buď:
- a) prinášajú zníženie priamych emisií skleníkových plynov vyplývajúcich z dotknutej činnosti, ktoré i) by sa bez pomoci neuskutočnilo, pričom sa zohľadnia politické opatrenia a mechanizmy zavedené na nápravu toho istého zlyhania trhu vrátane systému Únie na obchodovanie s emisiami (ETS), a ii) je v súlade s cieľmi európskeho právneho predpisu v oblasti klímy⁷⁹ alebo
 - b) prinášajú zníženie spotreby energie v rámci príslušnej činnosti na jednotku výstupu v porovnaní so situáciou bez pomoci⁸⁰ a ich čas splácania je päť rokov alebo viac. Zníženie spotreby energie na jednotku výstupu sa musí rovnať aspoň 10 % v prípade už dekarbonizovaných procesov a aspoň 20 % vo všetkých ostatných prípadoch⁸¹.
140. Ako pravidlo bezpečného prístavu a bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členských štátov poskytnúť alternatívne odôvodnenie, Komisia bude predpokladať, že pomoc poskytnutá na investície do dekarbonizácie je v súlade s bodom 139 písm. a), ak schéma obsahuje tieto požiadavky:
- a) v súvislosti s investíciami, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov z existujúcich zariadení:
 - i) investícia znižuje emisie skleníkových plynov z existujúcich zariadení aspoň o 40 % a v prípade zariadení uvedených v kapitole III smernice o ETS⁸² ich znižuje pod úroveň priemerných emisií z 10 % najúčinnějších zariadení, ako sú určené vo vykonávacom

⁷⁹ V prípade investícií, ktoré uskutočňujú spoločnosti zverejňujúce plány transformácie podnikov, to zahŕňa požiadavku, že investícia musí byť v súlade s plánom transformácie podniku, ako sa stanovuje v smernici o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov [smernica (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022].

⁸⁰ Úroveň úspor energie sa musí vypočítavať na základe konečnej spotreby energie vybavenia.

⁸¹ Investície, ktoré zahŕňajú zmenu zdroja energie alebo nosiča energie, napríklad prechod z uhlia na plyn, sa považujú za projekty dekarbonizácie a vzťahujú sa na ne požiadavky na dekarbonizáciu, a nie na energetickú efektívnosť.

⁸² Na účely tohto bodu sa emisie skleníkových plynov zo zariadenia musia merať na úrovni príslušného priemyselného podzariadenia spojeného s referenčným produktom podľa ETS, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/331 z 19. decembra 2018, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej únii (Ú. v. EÚ L 59, 27.2.2019, s. 8). Na zabezpečenie porovnateľnosti projektov musí členský štát vypracovať spoločnú metodiku výpočtu úspor emisií skleníkových plynov pre činnosti, na ktoré sa ETS nevzťahuje.

nariadení účinnom v čase uverejnenia schémy na účely stanovenia referenčných úrovní podľa článku 10a smernice 2003/87/ES (ďalej len „najúčinnnejšie zariadenia“) alebo

- ii) investícia znižuje emisie skleníkových plynov z technickej jednotky⁸³ v rámci existujúceho zariadenia aspoň o 90 % a nespôsobuje odkázanosť na fosílna palivá;
- b) v súvislosti s investíciami, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov z nových zariadení, ktoré nahrádzajú existujúce zariadenie, investícia zabezpečuje, že emisie skleníkových plynov zo zariadenia sú aspoň o 10 % nižšie ako emisie skleníkových plynov z najúčinnnejších zariadení alebo porovnateľná referenčná hodnota, ak ide o iné zariadenia, ako sú zariadenia uvedené v kapitole III smernice ETS.
141. Projekty musia priniesť celkové zníženie emisií skleníkových plynov. Nesmú viesť iba k presunutiu emisií skleníkových plynov z dotknutého priemyselného odvetvia do odvetvia energetiky alebo z jednej priemyselnej lokality do druhej.
142. Na preukázanie toho, že nedochádza iba k presunutiu emisií, musia členské štáty dokázať, že nepriame emisie skleníkových plynov spojené s oprávnenými projektmi v plnej miere nekompensujú zníženie priamych emisií skleníkových plynov, ktoré sa dosiahlo prostredníctvom investície, takže čisté úspory emisií zostanú významné. Členské štáty to môžu preukázať na základe návrhu schémy alebo na základe simulácií predpokladaných úspor emisií skleníkových plynov a predpokladaných nepriamych emisií na referenčný projekt, pričom použijú stanovené metodiky. Pokiaľ ide o elektrinu, možno to dokázať aj tak, že sa preukáže, že i) očakávaný nárast dopytu po elektrine vyplývajúci zo schémy možno v plnej miere pokryť zvýšením dodávok elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkovej elektriny, ako sa predpokladá v najnovšom národnom energetickom a klimatickom pláne (ďalej len „NEKP“) dotknutého členského štátu alebo v aktualizovaných plánoch na zvýšenie výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkovej elektriny prijatých po poslednej aktualizácii NEKP, a že ii) príjemcovia sú naďalej vystavení cenovým signálom elektriny a schéma obsahuje dostatočné stimuly pre riešenia flexibility.
143. Ako pravidlo bezpečného prístavu a bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členských štátov poskytnúť alternatívne odôvodnenie, Komisia bude predpokladať, že podmienky podľa bodu 142 sú splnené v týchto scenároch:
- a) nepriame emisie spojené s využívaním vodíka v súlade s podmienkami stanovenými v bode 146;
 - b) nepriame emisie spojené s projektmi flexibilnej elektrifikácie⁸⁴ vrátane využívania tepelných čerpadiel, ktorých konečný energetický výstup

⁸³ V zmysle oddielu 4.4 usmernenia Komisie k výkladu prílohy I k smernici o ETS, ktoré bolo uverejnené 18. marca 2010 a je k dispozícii na adrese: https://climate.ec.europa.eu/system/files/2016-11/guidance_interpretation_en.pdf. V prípade odvetví, na ktoré sa nevzťahuje ETS, sa tento pojem môže uplatňovať analogicky.

⁸⁴ Investície do elektrifikácie možno považovať za flexibilné napríklad vtedy, ak možno spotrebu elektriny prispôbiť na základe cenových signálov alebo ak sa investície kombinujú s požiadavkami na riešenia flexibility, ktoré sa majú zaviesť, ako je uskladňovanie energie.

výrazne prevyšuje vstup primárnej energie požadovaný podľa metodiky stanovenej v prílohe VII k smernici 2018/2001, alebo

- c) nepriame emisie spojené s využívaním biopalív, biokvapalín, bioplynu (vrátane biometánu) a palív z biomasy v súlade s podmienkami stanovenými v bode 145.

144. Členské štáty musia zabezpečiť, aby pomoc na dekarbonizáciu nevytláčala investície do čistejších alternatív, ktoré sú už na trhu dostupné, ani nespôsobovala odkázanosť na určité technológie, čím by brzdila širší vývoj trhu s ekologickejšími riešeniami, ako aj ich využívanie. Členské štáty preto nesmú neprimerane obmedzovať technologický rozsah schém. Najmä pri dekarbonizácii priemyselného tepla pod 500 °C sa nesmú vylúčiť technológie, ktoré sú najviac šetrné ku klíme a životnému prostrediu, t. j. teplo z obnoviteľných zdrojov, ktoré nie je založené na biomase, flexibilná elektrifikácia a opätovné použitie odpadového tepla.

5.2.2. DODATOČNÉ POŽIADAVKY NA PODPORU BIOPALÍV, VODÍKA ALEBO PALÍV ODVODENÝCH Z VODÍKA

145. V prípade schém pomoci vzťahujúcich sa na investície, ktoré sú úplne alebo čiastočne založené na používaní biopalív, biokvapalín, bioplynu (vrátane biometánu) a palív z biomasy, musia členské štáty stanoviť podmienky, podľa ktorých sa vyžaduje, aby tieto palivá spĺňali kritériá udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovené v smernici (EÚ) 2018/2001 a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.
146. V prípade schém pomoci vzťahujúcich sa na investície, ktoré sú úplne alebo čiastočne založené na používaní vodíka alebo palív odvođených z vodíka, musia členské štáty stanoviť podmienky, ktorými sa zabezpečí, aby vodík alebo palivá odvođené z vodíka používané v projektoch boli buď palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, alebo nízkouhlíkové palivá⁸⁵. Tieto palivá sa môžu kombinovať aj s vodíkom vyrábaným z biomasy, ak spĺňa kritériá udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovené v smernici (EÚ) 2018/2001 a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.

5.2.3. DODATOČNÉ POŽIADAVKY NA PODPORU PROJEKTOV ZACHYTÁVANIA OXIDU UHLIČITÉHO

147. V prípade schém pomoci vzťahujúcich sa aj na investície do zavádzania zariadení na zachytávanie oxidu uhličitého⁸⁶ musia členské štáty zabezpečiť, aby projekty vzťahujúce sa na investície do zariadení na zachytávanie oxidu uhličitého v čase ich uvedenia do prevádzky viedli k predchádzaniu priamym emisiám skleníkových plynov, pričom sa zohľadní celý reťazec zachytávania a ukladania oxidu uhličitého (CCS) alebo zachytávania a využívania oxidu uhličitého (CCU).

⁸⁵ Nízkouhlíkové palivá, ako sú vymedzené v článku 2 bode 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom a v jej vykonávacích alebo delegovaných aktoch.

⁸⁶ Tento oddiel sa nevzťahuje na investície do zariadení na prepravu, ukladanie a využívanie. Tento oddiel sa výnimočne môže vzťahovať na pripojovaciu infraštruktúru (k sieti) za predpokladu, že je v súlade s bodom 132.

148. Ako pravidlo bezpečného prístavu a bez toho, aby bola dotknutá povinnosť členských štátov poskytnúť alternatívne odôvodnenie, Komisia bude predpokladať súlad s bodom 147, ak sa v schéme stanovuje, že oprávnené sú len projekty, ktoré:

- a) sa týkajú inštalácie zariadení na zachytávanie uhlíka, pokiaľ sa zachytený CO₂ v čase ich uvedenia do prevádzky i) používa takým spôsobom, že je trvalo chemicky viazaný vo výrobku, takže sa pri bežnom používaní vrátane akejkoľvek bežnej činnosti, ktorá sa uskutočňuje po skončení životnosti výrobku, neuvoľňuje do atmosféry, alebo ii) sa používa na výrobu syntetických palív v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ, a/alebo
- b) sa týkajú inštalácie zariadení na zachytávanie oxidu uhličitého s cieľom jeho trvalého geologického ukladania prostredníctvom reťazca zachytávania a ukladania oxidu uhličitého v lokalitách povolených v súlade so smernicou 2009/31/ES⁸⁷, a to aj v lokalitách, ktoré sú uznané za strategické projekty v oblasti emisnej neutrálnosti týkajúce sa ukladania CO₂ v súlade s aktom o emisne neutrálnom priemysle.

5.2.4. DODATOČNÉ POŽIADAVKY NA PODPORU PROJEKTOV VYUŽÍVAJÚCICH ZEMNÝ PLYN

149. V súlade so zásadami stanovenými v bodoch 130 a 144 môžu schémy stimulovať nové investície založené na zemnom plyne len vo výnimočných prípadoch, keď slúžia na znižovanie emisií alebo zvyšovanie energetickej efektívnosti. Tento oddiel sa na ne vzťahuje len vtedy, ak členský štát preukáže, že i) neexistuje technologicky vyspelá alternatíva zemného plynu; ii) alternatívy zemného plynu ešte nie je možné realizovať z dôvodu nedostatočnej dostupnosti alebo infraštruktúry, alebo iii) dekarbonizácia bude prebiehať vo fázach. Vo všetkých uvedených situáciách musia členské štáty vyžadovať, aby príjemcovia predložili vierohodný a podrobný plán, v ktorom uvedú, ako bude prebiehať postupné vyradenie zemného plynu do roku 2040; členský štát musí zabezpečiť, aby sa toto postupné vyradenie zrealizovalo.
150. Odchylné od bodu 139 písm. b) a bodu 140 písm. a) bodu i) a bodu 139 písm. b) investície, ktoré sú vo veľkej miere založené na zemnom plyne a slúžia na dekarbonizáciu priemyselného tepla, musia v čase uvedenia do prevádzky prinášať úspory priamych emisií skleníkových plynov na úrovni aspoň 70 % alebo zníženie spotreby energie na jednotku výstupu na úrovni aspoň 40 %.⁸⁸
151. Výnimky umožňujúce obmedzené zvýšenie výkonu stanovené v bode 138 písm. a) a b) sa nevzťahujú na investície, ktoré sú založené na zemnom plyne, pokiaľ

⁸⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006.

⁸⁸ Tieto ciele možno dosiahnuť kombináciou zemného plynu s inými riešeniami dekarbonizácie. Pripomína sa, že investície zahŕňajúce zmenu zdroja energie alebo nosiča energie sa považujú za projekty dekarbonizácie a vzťahujú sa na ne požiadavky na dekarbonizáciu, a nie na energetickú efektívnosť (pozri poznámku pod čiarou č. 81).

nie je investícia v súlade s najlepšimi dostupnými technikami vymedzenými v smernici 2010/75/EÚ⁸⁹.

5.3. UPLATNITELNÉ STROPY POMOCI

152. Pri plánovaní schémy pomoci podľa tohto oddielu musí členský štát na účely zabezpečenia primeranosti pomoci zvoliť jednu z alternatívnych metodík výpočtu opísaných v pododdieloch 5.3.1, 5.3.2 alebo 5.3.3.
153. Ak výška individuálnej pomoci podľa pododdielu 5.3.1 presahuje 200 miliónov EUR, výška pomoci sa musí určiť v súlade s pododdielom 5.3.2.

5.3.1. INTENZITA POMOCI

154. V prípade výšky pomoci⁹⁰ do 200 miliónov EUR sa maximálna výška pomoci v rámci schémy pomoci môže určiť na základe oprávnených nákladov na investíciu, t. j. celkových investičných nákladov priamo súvisiacich s dosiahnutím úspor emisií skleníkových plynov alebo energetickej efektívnosti, a maximálnej intenzity pomoci. Maximálna intenzita pomoci je aproximáciou mimoriadnych environmentálnych nákladov na používanie príslušných technologických riešení dekarbonizácie. Maximálna intenzita pomoci nesmie byť vyššia ako:
 - a) 60 % v prípade investícií umožňujúcich používanie vodíka alebo palív odvodených z vodíka, ak je podiel palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu⁹¹ uvedený v bode 146 aspoň 40 %;
 - b) 45 % v prípade investícií do výroby energie z obnoviteľných zdrojov⁹², uskladňovania energie⁹³, investícií do flexibilnej elektrifikácie, ako sa uvádza v bode 143 písm. b), investícií do zariadení na zachytávanie oxidu uhličitého, ktoré sú v súlade s bodom 147;
 - c) 35 % v prípade investícií umožňujúcich používanie nízkouhlíkových palív uvedených v bode 146;
 - d) 20 % v prípade investícií do výroby nízkouhlíkových palív uvedených v bode 146;
 - e) 30 % v prípade všetkých ostatných technológií.
155. V prípade investícií malých podnikov sa intenzity pomoci podľa bodu 154 môžu zvýšiť o 10 percentuálnych bodov a v prípade investícií stredných podnikov sa intenzity pomoci môžu zvýšiť o 5 percentuálnych bodov.

⁸⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁹⁰ Výška pomoci podľa tohto bodu sa vypočíta na základe ekvivalentu hrubého grantu.

⁹¹ Ak prechod na používanie vodíka zahŕňa konverziu iných výrobných procesov na rovnakom mieste, intenzita pomoci vo výške 60 % sa vzťahuje aj na tieto dodatočné investície.

⁹² Ako sa uvádza v bode 48 písm. a), ktorý zahŕňa výrobu palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

⁹³ Pokiaľ je to v súlade s bodom 132.

5.3.2. LIKVIDNÁ MEDZERA

156. Členské štáty sa môžu rozhodnúť určiť maximálnu výšku pomoci v rámci schémy pomoci ako likvidnú medzeru oprávnenej investície. V rámci schémy sa od žiadateľov musí vyžadovať, aby na výpočet likvidnej medzery používali jednotný vzor. Členské štáty musia stanoviť metodiku, ktorou sa budú riadiť pri overovaní, či sú prognózy peňažných tokov, z ktorých vychádzajú výpočty čistej súčasnej hodnoty, vierohodné a v súlade s projektom dekarbonizácie. Jednotný vzor musí byť v súlade so zásadami a s hlavnými prvkami vzoru, ktorý uverejní Komisia.
157. Ak pomoc vypočítaná na základe likvidnej medzery projektu presiahne najvyššiu sumu 200 miliónov EUR alebo 10 % rozpočtu schémy na jeden podnik na jeden projekt, Komisia musí posúdiť likvidnú medzeru po samostatnej notifikácii.
158. Ak členské štáty určia výšku pomoci na základe bodu 156 a táto výška pomoci presahuje 30 miliónov EUR na jeden podnik na jeden projekt, musí sa zaviesť mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov, ktorým sa zabezpečí, že členský štát dostane primeraný podiel z akýchkoľvek dodatočných prebytkov vytvorených podporovaným projektom, a to na základe porovnania predpokladaného podnikateľského plánu so skutočnými peňažnými tokmi projektu. Mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov musí obsahovať všetky tieto prvky:
- a) výpočet vykonaný v rámci mechanizmu vrátenia finančných prostriedkov sa musí skontrolovať na základe oddeleného účtovníctva podporovaného projektu, ktoré overí nezávislý audítor;
 - b) mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov sa musí uplatňovať počas trvania finančných prognóz, z ktorých vychádza posúdenie likvidnej medzery, a musí zahŕňať konečnú hodnotu projektu na konci horizontu plánovania založenú na štandardných ekonomických metodikách⁹⁴ a
 - c) mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov musí zahŕňať stimuly pre príjemcov, aby minimalizovali svoje náklady a efektívne realizovali projekt v priebehu času, zatiaľ čo podiel prebytku, ktorý sa má vrátiť štátu, musí zostať významný.

5.3.3. SÚŤAŽNÉ PONUKOVÉ KONANIE

159. Alternatívne k bodom 154 a 156 sa členské štáty môžu rozhodnúť určiť maximálnu výšku pomoci v rámci schémy pomoci aj prostredníctvom súťažného ponukového konania, ktoré spĺňa tieto dodatočné podmienky:
- a) súťažné ponukové konanie musí byť otvorené pre všetky oprávnené projekty v rámci schémy, ktoré prinášajú rovnaký druh príspevku k environmentálnym cieľom opatrenia, t. j. jeho príspevok k predchádzaniu emisiám skleníkových plynov alebo jeho príspevok k zlepšeniu energetickej efektívnosti;

⁹⁴

Na účely tohto bodu sa mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov môže uplatniť prvýkrát päť rokov a poslednýkrát desať rokov po uvedení projektu do prevádzky za predpokladu, že pri konečnom uplatnení mechanizmu vrátenia finančných prostriedkov sa zohľadní konečná hodnota projektu.

- b) koše špecifických technológií sa nemôžu uplatňovať, pokiaľ nie sú potrebné na to, aby sa zabránilo tomu, že technológie s vyššími nákladmi na znižovanie emisií, ale zároveň s vysokým potenciálom dekarbonizácie, budú *de facto* vylúčené;
- c) potenciálne stropy ponúk na obmedzenie maximálnej ponuky od jednotlivých uchádzačov v konkrétnych kategóriách a košoch musia byť odôvodnené s odkazom na výpočty likvidnej medzery pre referenčné projekty⁹⁵.

6. POMOC NA ZABEZPEČENIE DOSTATOČNEJ VÝROBNEJ KAPACITY V OBLASTI ČISTÝCH TECHNOLOGIÍ

160. Ak sú splnené podmienky uvedené v oddiele 3 a v tomto oddiele, Komisia bude považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy pomoc poskytnutú na stimulovanie investičných projektov, ktoré prinášajú dodatočnú výrobnú kapacitu na:

- a) výrobu konečných výrobkov uvedených v prílohe II, a to aj z druhotných surovín, a/alebo
- b) výrobu hlavných špecifických komponentov uvedených v prílohe II, a to aj z druhotných surovín, a/alebo
- c) výrobu nových alebo zhodnotených súvisiacich kritických surovín potrebných na výrobu konečných výrobkov alebo hlavných špecifických komponentov vymedzených v písmenách a) a b).

Takáto pomoc môže významne prispieť k dosiahnutiu referenčnej hodnoty odolnosti vo výške 40 % stanovenej v akte o emisne neutrálnom priemysle v spojení s inými politikami na rozvoj ústretového podnikateľského prostredia pre takéto investície do výroby čistých technológií.

161. Nie je tým dotknutá možnosť členských štátov zriadiť schémy pomoci určené na podporu investícií na posilnenie obehového hospodárstva (napr. príprava na opätovné použitie, recyklácia atď.) podľa oddielu 4.4 usmernení CEEAG až do maximálnej výšky pomoci stanovenej v uvedenom oddiele. Komisia bude takéto prípady riešiť ako prioritu. Zahŕňa to podporu investícií umožňujúcich nahradenie primárnych surovín druhotnými surovinami. Investície na podporu obehového hospodárstva možno podporiť aj bez predchádzajúcej notifikácie podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

162. Za bežných trhových podmienok by výrobcovia čistých technológií mali byť schopní pokryť svoje prevádzkové náklady bez akejkoľvek ďalšej verejnej podpory, pričom to platí ešte viac v prípade, ak ich investičné náklady už boli dotované. Prevádzková pomoc môže byť obzvlášť rušivá, pretože môže priamo znížiť náklady na výrobky alebo služby poskytované na trhu a udržať na trhu organizátorov trhu, ktorí dlhodobo vytvárajú straty. Výrobcovia čistých technológií, ako sú výrobcovia batérií, však môžu čeliť nespravodlivej globálnej

⁹⁵ „Referenčný projekt“ je príklad bežného projektu v kategórii oprávnených príjemcov schémy pomoci.

hospodárskej súťaži, neočakávanému prekročeniu nákladov alebo neistotám v súvislosti s budúcim dopytom, napríklad, ale nielen počas obdobia postupného zvyšovania kapacity, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ich činností. Za takýchto okolností môžu členské štáty poskytovať financovanie, a to aj vo forme kapitálových a kvázi kapitálových nástrojov, za trhových podmienok spolu so súkromnými prevádzkovateľmi (pozri bod 7), pričom sa uplatňujú rovnaké podmienky, pokiaľ ide o riziká a odmeny (*pari passu*). Takéto financovanie by mohlo pokryť investičné potreby, ale aj prevádzkové náklady.

6.1. SCHÉMY INVESTIČNEJ POMOCI

163. Členské štáty môžu poskytnúť pomoc na investičné projekty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti bodu 160.
164. Pomoc na projekty uvedené v bode 163 možno poskytnúť na základe schémy s odhadovaným rozpočtom za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto pododdieli a v oddiele 3.
165. Prijemcovia musia požiadať o pomoc pred začatím prác a musia členskému štátu poskytnúť požadované informácie uvedené v prílohe III k tomuto oznámeniu.
166. Oprávnenými nákladmi investičného projektu podporovaného v rámci pomoci sú všetky investičné náklady na hmotné aktíva (ako sú pozemky, budovy, zariadenie, vybavenie, stroje) a nehmotné aktíva (ako sú patentové práva, licencie, know-how alebo iné duševné vlastníctvo) potrebné na výrobu alebo zhodnocovanie výrobkov uvedených v bode 160. Nehmotné aktíva musia: i) zostať spojené s príslušnou oblasťou a nesmú sa presunúť do iných oblastí; ii) používať sa predovšetkým v príslušnom výrobnom zariadení, ktoré je príjemcom pomoci; iii) byť odpisovateľné; iv) byť zakúpené za trhových podmienok od tretích strán, ktoré nie sú v žiadnom vzťahu voči nadobúdateľovi; v) byť zahrnuté do aktív podniku, ktorý prijíma pomoc, a vi) zostať spojené s projektom, na ktorý sa poskytuje pomoc, najmenej päť rokov (alebo tri roky v prípade MSP).
167. Ak sa investičný projekt realizuje mimo podporovaných oblastí, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 15 % oprávnených nákladov a výška pomoci⁹⁶ nemôže presiahnuť 150 miliónov EUR na projekt. Ak sa investičný projekt realizuje v podporovanej oblasti podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 20 % oprávnených nákladov a výška pomoci nemôže presiahnuť 200 miliónov EUR na projekt. Ak sa investičný projekt realizuje v podporovanej oblasti podľa článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 35 % oprávnených nákladov a výška pomoci nemôže presiahnuť 350 miliónov EUR na projekt⁹⁷.
168. V prípade investícií malých podnikov sa intenzity pomoci stanovené v bode 167 môžu zvýšiť o ďalších 20 percentuálnych bodov a v prípade investícií stredných podnikov sa intenzity pomoci môžu zvýšiť o 10 percentuálnych bodov.

⁹⁶

Výška pomoci podľa tohto bodu sa vypočíta na základe ekvivalentu hrubého grantu.

⁹⁷

Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa táto maximálna výška pomoci neobchádzala tým, že sa podporované projekty umelo rozdeľia.

169. Na zaistenie uskutočniteľnosti investície musí členský štát zabezpečiť, aby príjemca pomoci poskytol finančný príspevok vo výške najmenej 25 % oprávnených nákladov, a to buď zo svojich vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom vonkajšieho financovania, ktoré nezahŕňa žiadnu verejnú podporu⁹⁸.
170. S cieľom vytvoriť trvácne kvalitné pracovné miesta v Európskej únii sa príjemca musí zaviazat', že investíciu v dotknutej oblasti zachová na minimálne obdobie piatich rokov alebo v prípade MSP troch rokov od dokončenia projektu. Takýto záväzok by nemal brániť náhrade zariadenia alebo vybavenia, ktoré v priebehu uvedeného obdobia zastaralo alebo sa pokazilo, za predpokladu, že sa hospodárska činnosť v príslušnej oblasti zachová počas minimálneho obdobia. Na účely náhrady daného zariadenia alebo vybavenia podľa tohto oznámenia však už nemožno poskytnúť žiadnu ďalšiu pomoc. Nedodržanie tohto záväzku by mohlo viesť k tomu, že orgán poskytujúci pomoc pristúpi k vymáhaniu pomoci.
171. Pred poskytnutím pomoci a na základe informácií, ktoré poskytol príjemca, uvedených v prílohe III k tomuto oznámeniu, musí orgán poskytujúci pomoc overiť konkrétne riziká investície, ktorá sa neuskutočňuje v rámci EHP⁹⁹.
172. Pomoc sa nemôže poskytnúť na uľahčenie premiestnenia výrobných činností v rámci EHP, najmä aby sa zabránilo tomu, že pomoc spôsobí straty pracovných miest. Na tieto účely musí príjemca:
- a) potvrdiť, že v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o pomoc neuskutočnil premiestnenie do prevádzkarne, v ktorej sa má uskutočniť podporovaná investícia, a
 - b) zaviazat' sa, že takéto premiestnenie neuskutoční do dvoch rokov od dokončenia investície. Nedodržanie tohto záväzku by mohlo viesť k tomu, že orgán poskytujúci pomoc pristúpi k vymáhaniu pomoci.

6.2. POMOC AD HOC

173. Komisia môže schváliť individuálne notifikovanú pomoc na investičné projekty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti vymedzeného v bode 160, za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto pododdiele, bodoch 165 a 170 a oddiele 3.
174. Výška pomoci nesmie prekročiť nižšiu z týchto súm: i) výšku dotácie¹⁰⁰, ktorú by príjemca mohol preukázateľne dostať na rovnocennú investíciu v tretej krajine mimo EHP, a ii) minimálnu sumu potrebnú na stimuláciu príjemcu pomoci, aby

⁹⁸ Netýka sa to napríklad zvýhodnených úverov, verejných úverov do kmeňového kapitálu alebo verejných účastí, ktoré nespĺňajú zásadu súkromného investora v trhovom hospodárstve, štátnych záruk, ktoré obsahujú prvky pomoci, ani verejnej podpory poskytnutej v rozsahu pravidla *de minimis*. Financovanie investičného projektu zo strany EIB a/alebo EIF (na vlastné riziko a z vlastných zdrojov) do výšky 12,5 % oprávnených nákladov sa bude akceptovať ako finančný príspevok na účely bodu 169.

⁹⁹ V prípade projektov, ktorým bola v rámci Inovačného fondu udelená „pečať suverenity“ uvedená v článku 4 nariadenia (EÚ) 2024/795 (pozri poznámku pod čiarou č. 106), sa takéto overovanie nevyžaduje.

¹⁰⁰ Notifikovaná pomoc a dotácia (v akejkolvek forme), ktorú by príjemca mohol preukázateľne získať v jurisdikcii tretej krajiny mimo EHP, sa porovná v diskontovanom vyjadrení.

realizoval investíciu v dotknutej oblasti v EHP, a nie na alternatívnom mieste mimo EHP (likvidná medzera)¹⁰¹. Prijemca musí preukázať, že bez pomoci by sa plánovaná investícia v EHP neuskutočnila¹⁰². Komisia sa domnieva, že na trhoch, kde existuje zvýšené riziko budúcej volatility trhu, je potrebná dodatočná záruka vo forme mechanizmu vrátenia finančných prostriedkov, aby sa zaručilo spravodlivé rozdelenie dodatočných ziskov, ktoré neboli predpokladané v notifikovanej analýze likvidnej medzery.

175. Ak sa investícia uskutočňuje mimo podporovaných oblastí, členský štát musí preukázať, že investíciu by v podporovanej oblasti nebolo možné realizovať tak efektívne, a preto je vhodné, aby príjemca pomoci investíciu neumiestnil v takýchto podporovaných oblastiach.
176. Ak sa v súvislosti s investíciou uvažuje o viacerých lokalitách v EHP a ak by sa štátna pomoc podľa tohto pododdielu mala poskytnúť na prilákanie investície do oblasti s intenzitou regionálnej pomoci uvedenou v platnej mape regionálnej pomoci, ktorá je nižšia ako v alternatívnych zvažovaných oblastiach EHP (alebo v oblastiach, v ktorých sa pomoc neposkytuje), predstavovalo by to negatívny účinok na hospodársku súťaž a obchod, ktorý pravdepodobne nebude kompenzovaný žiadnymi pozitívnymi účinkami. V prípadoch, keď sa v zvažovaných lokalitách v EHP uplatňuje rovnaká intenzita regionálnej pomoci, príjemca musí preukázať, že daná lokalita bola vybraná na základe objektívnych kritérií bez ohľadu na štátnu pomoc. Naopak, takýto zjavný negatívny účinok na hospodársku súťaž a obchod neexistuje, ak je príjemca schopný preukázať, že investícia by sa inak v takýchto alternatívnych oblastiach EHP neuskutočnila a namiesto toho by sa presmerovala do tretej krajiny mimo EHP.
177. Prijemca sa musí zaviazat, že na výrobu výrobkov vymedzených v bode 160 použije najnovšiu komerčne dostupnú najmodernejšiu výrobnú technológiu z hľadiska environmentálnych emisií.
178. Členský štát by mal preukázať, že s dodatočnou výrobnou kapacitou vytvorenou podporovanou investíciou príjemca pomoci prispeje k posilneniu európskej autonómie tým, že sa bude riešiť existujúca medzera medzi dopytom a dodávkami v rámci Únie a že sa nebude vytláčať výrobná kapacita, ktorá už existuje alebo ktorej vybudovanie je predmetom záväzku.

¹⁰¹ V zásade je nepravdepodobné, že by Komisia považovala za zlučiteľnú s článkom 107 ods. 3 písm. c) zmluvy výšku pomoci presahujúcu kapitálové investičné náklady potrebné na umiestnenie projektu v príslušnej oblasti, keďže takáto pomoc pravdepodobne nebude mať stimulačný účinok.

¹⁰² Relevantné písomné dôkazy na podporu kontrafaktuálneho scenára uvedeného v prílohe III k tomuto oznámeniu musia byť dôveryhodné, t. j. skutočné a relevantné pre rozhodovacie faktory prevládajúce v čase rozhodnutia príjemcu pomoci v súvislosti s investíciou. Členské štáty sa vyzývajú, aby vychádzali z originálnych a úradných dokumentov správnej rady, posúdení rizík (vrátane posúdenia rizík spojených s umiestnením), finančných správ, interných podnikateľských plánov, stanovísk odborníkov a iných štúdií týkajúcich sa posudzovaného investičného projektu. Tieto dokumenty musia časovo zodpovedať rozhodovaciemu procesu, ktorý sa týka investície alebo jej umiestnenia. V tejto súvislosti by mohli pomôcť aj dokumenty obsahujúce informácie o prognózach dopytu, odhadoch nákladov, finančných prognózach, dokumenty, ktoré boli predložené investičnému výboru a ktoré prezentujú investičné scenáre, alebo dokumenty poskytnuté finančným inštitúciám.

179. Komisia pri posudzovaní štátnej pomoci podľa tohto pododdielu bude požadovať všetky informácie potrebné na zváženie toho, či poskytnutie štátnej pomoci môže mať za následok úbytok značného počtu pracovných miest v existujúcich lokalitách v rámci EHP. V uvedenej situácii a v prípade, že investícia umožňuje príjemcovi pomoci premiestniť činnosť do cieľovej oblasti, ak existuje príčinná súvislosť medzi pomocou a premiestnením činnosti, predstavuje to negatívny účinok na hospodársku súťaž a obchod, v prípade ktorého je nepravdepodobné, že sa bude dať kompenzovať niektorými pozitívnymi účinkami.

6.3. POMOC NA PODPORU DOPYTU PO ZARIADENIACH ČISTÝCH TECHNOLOGIÍ VO FORME ZRÝCHLENÉHO ODPISOVANIA

180. Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy schémy, v ktorých sa stanovuje štátna pomoc vo forme zrýchleného odpisovania udelená s cieľom stimulovať nadobudnutie alebo prenájom zariadení čistých technológií, za predpokladu, že sú splnené podmienky uvedené v tomto pododdielu a oddiele 3.
181. Pomoc sa musí poskytnúť vo forme schém pomoci, ktoré spočívajú v zrýchlenom odpisovaní, a to až do úplného a okamžitého účtovania nákladov¹⁰³, ktoré sa vynaložili na nadobudnutie alebo prenájom oprávnených aktív.
182. Oprávnenými aktívami sú všetky konečné výrobky uvedené v bode 160 písm. a).
183. Oprávnené aktíva musia spĺňať všetky tieto podmienky:
- a) sú nové;
 - b) primárne sa používajú na činnosti príjemcu a zostávajú spojené s týmito činnosťami najmenej päť rokov (alebo tri roky v prípade MSP)¹⁰⁴;
 - c) sú odpisovateľné;
 - d) sú nakúpené alebo prenájaté za trhových podmienok;
 - e) sú zahrnuté do aktív príjemcu.
184. Nadobudnutie alebo prenájom oprávnených aktív sa musí uskutočniť a zrýchlené odpisovanie sa musí začať najneskôr v deň uplynutia platnosti tohto oznámenia, ktorý je vymedzený v bode 216.
185. Bod 38 písm. a) a b) sa neuplatňuje na pomoc podľa tohto pododdielu. Pomoc vo forme zrýchleného odpisovania sa môže poskytnúť popri akejkoľvek inej štátnej pomoci alebo podpore z centrálne riadených fondov EÚ v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi bez toho, aby bolo potrebné vypočítať jej ekvivalent hrubého grantu.

¹⁰³ Okamžité účtovanie nákladov nie je povolené v prípade aktív, ktoré sú odpísateľné počas obdobia dlhšieho ako 15 rokov.

¹⁰⁴ V prípade aktív s bežným obdobím odpisovania kratším ako päť rokov sa však minimálne obdobie používania skraca na tri roky.

7. SCHÉMY NA PODPORU KONKRÉTNÝCH PROJEKTOV INOVAČNÉHO FONDU

186. Okrem oddielov 4.1, 4.2, 5.1 až 5.3 a oddielu 6.1 tento oddiel obsahuje osobitné podmienky zlučiteľnosti pre schémy na podporu investícií, ktoré boli kladne posúdené v rámci Inovačného fondu¹⁰⁵. Za predpokladu, že sú v súlade s týmto oddielom a oddielom 3, bude Komisia považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy opatrenia pomoci na podporu investícií do výroby a uskladňovania čistej energie uvedených v bodoch 48 a 73, investície do znižovania emisií skleníkových plynov z priemyselných činností uvedených v bodoch 129 až 132, ako aj investície, ktoré vytvárajú dodatočnú výrobnú kapacitu, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti bodu 160, v prípade projektov, ktoré boli úspešné v hodnotení Inovačného fondu a bola im udelená „pečať suverenity“ uvedená článku 4 nariadenia (EÚ) 2024/795¹⁰⁶.
187. V súvislosti s investíciami do výroby a uskladňovania energie z obnoviteľných zdrojov uvedenými v bode 48 a posúdenými podľa tohto oddielu sa uplatňujú body 49 až 52.
188. V súvislosti s investíciami do výroby a uskladňovania nízkouhlíkových palív uvedenými v bode 73 a posúdenými podľa tohto oddielu sa uplatňujú body 75 a 76.
189. V súvislosti s investíciami, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov z priemyselných činností, uvedenými v bodoch 129 až 132 a posúdenými podľa tohto oddielu sa uplatňuje bod 138, body 141 až 143 a body 145 až 151.
190. V súvislosti s investíciami, ktoré vytvárajú dodatočnú výrobnú kapacitu pre výrobky patriace do rozsahu pôsobnosti bodu 160 a sú posúdené podľa tohto oddielu, sa uplatňujú body 165, 166, 169, 170 a 172.
191. Pomoc sa musí poskytnúť na základe schémy s odhadovaným rozpočtom.
192. Členské štáty môžu zaviesť schémy, ktoré sa vzťahujú buď na jednu, alebo na obe tieto kategórie projektov:
- a) projekty, ktoré boli úspešné v hodnotení Inovačného fondu a ktorým bola udelená pečať suverenity, ale neboli vybrané na financovanie v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/856;
 - b) projekty, ktoré boli úspešné v hodnotení Inovačného fondu a ktorým bola udelená pečať suverenity a boli vybrané na financovanie v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/856.

¹⁰⁵ Inovačný fond zriadený článkom 10a ods. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

¹⁰⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu („platforma STEP“). Táto pečať sa udeľuje všetkým projektom Inovačného fondu, ktoré boli posúdené v rámci Inovačného fondu a ktoré spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu stanovené v príslušnej výzve na predkladanie návrhov podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/856 z 26. februára 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokiaľ ide o prevádzkovanie inovačného fondu ([Ú. v. EÚ L 140, 28.5.2019, s. 6](#)).

193. Schémy musia byť otvorené pre všetky projekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v tomto oddiele a ktoré patria do jednej alebo oboch kategórií uvedených v bode 192 písm. a) a b). Členské štáty môžu obmedziť rozsah pôsobnosti takýchto schém len na výrobu čistej energie, dekarbonizáciu priemyslu alebo výrobu čistých technológií. V zásade nemôžu obmedziť schému ďalej na konkrétne odvetvie alebo konkrétnu technológiu. Členské štáty, ktoré chcú obmedziť oprávnenosť schémy na určité odvetvia alebo technológie, musia i) odôvodniť takúto obmedzenú oprávnenosť objektívnymi hľadiskami a ii) preukázať, že schéma neprimerane nevylučuje riešenia, ktoré sú šetrnejšie ku klíme a k životnému prostrediu.
194. Schémy sa môžu vzťahovať na projekty vyplývajúce z jednej alebo viacerých nadchádzajúcich výziev. Ak sa schéma vzťahuje na projekty vyplývajúce z viac ako jednej nadchádzajúcej výzvy na predkladanie návrhov podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/856, členský štát môže buď prideliť ročný rozpočet na výzvu v rámci Inovačného fondu, alebo vyhradiť podporu na určitý percentuálny podiel projektov, ktoré boli úspešné v hodnotení Inovačného fondu a ktorým bola v rámci každej výzvy udelená pečať suverenity. Pri pridelovaní pomoci na projekty oprávnené v rámci schémy musia členské štáty postupovať podľa poradia stanoveného pre výber projektov na základe výzvy na predkladanie návrhov podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/856.
195. Pomoc možno poskytnúť len vo forme priamych grantov, vratných preddavkov, úverov, záruk alebo daňových zvýhodnení.
196. Pri zavádzaní schémy pomoci podľa tohto oddielu členský štát musí i) v prípade investícií do výroby a uskladňovania čistej energie uvedených v bodoch 187 a 188, ako aj v prípade investícií, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov z priemyselných činností, uvedených v bode 189 vybrať jednu z alternatívnych metodík na určenie výšky pomoci opísanej v bodoch 154 až 158; ii) v prípade investícií, ktoré vytvárajú dodatočnú výrobnú kapacitu uvedenú v bode 190, zabezpečiť dodržanie maximálnych intenzít pomoci a maximálnej výšky pomoci stanovených v bodoch 167 a 168.
197. V prípade projektov uvedených v bode 192 písm. a) alternatívne k bodu 196 členské štáty môžu určiť výšku pomoci na investície, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov z priemyselných činností, a na investície do výroby a uskladňovania čistej energie aj v súlade s metódou výpočtu maximálneho financovania, ako sa stanovuje v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/856, doplnenou o účinný mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov vrátane prvkov stanovených v bode 199.
198. V prípade investícií, ktoré vytvárajú dodatočnú výrobnú kapacitu pre výroby patriace do rozsahu pôsobnosti bodu 160, za predpokladu, že poradie, pokiaľ ide o stupeň inovácie projektu, v rámci Inovačného fondu sa vyhodnotí ako silné, a až do výšky maximálnych stropov pomoci stanovených v bode 200 alternatívne k bodu 196 členské štáty môžu určiť pomoc aj v súlade s metódou výpočtu maximálneho financovania, ako sa stanovuje v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/856, doplnenou o účinný mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov vrátane prvkov stanovených v bode 199.

199. Mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov musí obsahovať všetky tieto prvky:
- a) mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov musí riešiť vznik dodatočných ziskov tým, že sa prebytok vytvorený v rámci projektu určí a vráti v rozsahu, v akom vnútorná miera návratnosti podporovaných projektov presahuje vážené priemerné kapitálové náklady akceptované v súlade s metódou stanovenou v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/856;
 - b) mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov sa uplatní prvýkrát najmenej päť rokov a poslednýkrát aspoň desať rokov po uvedení projektu do prevádzky, ako sa vymedzuje v príslušnej výzve Inovačného fondu;
 - c) výpočet vykonaný v rámci mechanizmu vrátenia finančných prostriedkov sa musí skontrolovať na základe oddeleného účtovníctva podporovaného projektu, ktoré overí nezávislý audítor;
 - d) pri konečnom uplatnení mechanizmu vrátenia finančných prostriedkov sa musí zohľadniť konečná hodnota projektu;
 - e) mechanizmus vrátenia finančných prostriedkov musí byť navrhnutý s cieľom zachovať stimuly pre príjemcov, aby minimalizovali svoje náklady a realizovali projekt čo najefektívnejším spôsobom v priebehu času, pričom podiel štátu je stanovený na minimálne 70 % prebytku.
200. Na účely uplatnenia bodu 198, ak sa investičný projekt realizuje mimo podporovaných oblastí, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 25 % oprávnených nákladov a výška pomoci nemôže presiahnuť 150 miliónov EUR na projekt. Ak sa investičný projekt realizuje v podporovanej oblasti podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 40 % oprávnených nákladov a výška pomoci nemôže presiahnuť 200 miliónov EUR na projekt. Ak sa investičný projekt realizuje v podporovanej oblasti podľa článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy, intenzita pomoci nemôže presiahnuť 55 % oprávnených nákladov a výška pomoci nemôže presiahnuť 350 miliónov EUR na projekt¹⁰⁷. V prípade investícií malých podnikov sa uvedené intenzity pomoci môžu ešte zvýšiť o 20 percentuálnych bodov a v prípade investícií stredných podnikov sa uvedené intenzity pomoci môžu ešte zvýšiť o 10 percentuálnych bodov.

8. POMOC NA ZNÍŽENIE RIZÍK SÚKROMNÝCH INVESTÍCIÍ SÚVISIACICH S CIEĽMI DOHODY O ČISTOM PRIEMYSLE

201. Okrem opatrení opísaných v oddieloch 4 až 7 sa členské štáty môžu rozhodnúť stimulovať súkromných investorov, aby investovali do projektov¹⁰⁸, na ktoré sa

¹⁰⁷ Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa táto maximálna výška pomoci neobchádzala tým, že sa podporované projekty umelo rozdelia.

¹⁰⁸ Alternatívne sa investícia môže uskutočniť do podniku za predpokladu, že plánovaná výška investície oprávneného projektu je vyššia ako 80 % priemerného ročného obratu podniku za predchádzajúcich päť rokov, pričom podnik je MSP. Ak je podnikom novozaložený podnik, ktorý nemá päť uzavretých ročných účtovných závierok, priemerný obrat sa vypočíta na základe dĺžky existencie podniku v čase, keď podnik podal žiadosť o pomoc.

vzťahujú oddiely 4.1, 4.2, 4.3, 5 a 6¹⁰⁹, do energetickej infraštruktúry v rámci zákonného monopolu alebo prevádzkovanvej v rámci prirodzeného monopolu¹¹⁰, alebo do projektov, ktoré podporujú obehové hospodárstvo¹¹¹.

202. Komisia bude považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy schémy pomoci na zníženie rizík súkromných investícií do portfólií oprávnených projektov za predpokladu, že sú splnené podmienky zlučiteľnosti uvedené v tomto pododdieli a oddiele 3.
203. Pomoc sa poskytuje na základe schémy s cieľom motivovať súkromných investorov, aby investovali do portfólií oprávnených projektov v rozsahu pôsobnosti tohto oddielu, ako sa vymedzuje v bode 201.
204. Pomoc bude mať formu vlastného kapitálu, úverov (vrátane podriadených úverov) a/alebo záruk poskytnutých osobitnému fondu alebo účelovo vytvorenému subjektu (SPV), ktorý bude mať v držbe portfólio oprávnených projektov. Pomoc bude zameraná na dosiahnutie stimulov týkajúcich sa rizika a/alebo návratnosti pre súkromných investorov, aby investovali do tohto fondu alebo účelovo vytvoreného subjektu, napríklad vo forme záruk so zárukou (protizárukou) za prvotné straty alebo kapitálových investícií s rôznymi triedami akcií, keď sú výnosy z investícií najprv pridelené triede akcií súkromných investorov a nad stanovenou mierou návratnosti aj triede akcií členského štátu. Trvanie úveru alebo záruky na dlhové nástroje nesmie presiahnuť spolu 20 rokov a v prípade záruk nesmie v žiadnom prípade presiahnuť splatnosť základového dlhového nástroja. Použitie záruky je zmluvne viazané na osobitné podmienky, ktoré môžu siahať až po povinné vyhlásenie konkurzu na podnik príjemcu alebo po iný podobný postup. Tieto podmienky musia zainteresované strany dohodnúť pri prvom poskytnutí záruky. V prípade záruk poskytnutých na kapitálové a/alebo kvázi kapitálové investície portfólia môžu byť oprávnené straty kryté zárukou len v momente, keď je fond alebo účelovo vytvorený subjekt zrušený a všetky portfóliové investície boli odpredané za trhových podmienok.
205. Investície z fondu alebo účelovo vytvoreného subjektu do oprávnených projektov môžu mať formu novoemitovaného vlastného kapitálu, kvázi vlastného kapitálu, úverov (vrátane podriadených úverov), iných dlhových nástrojov a záruk. Maximálna nominálna výška investície na jednotlivý projekt nemôže presiahnuť 250 miliónov EUR. Investícia do individuálneho projektu nesmie pri ukončení predstavovať viac ako 25 % celkového objemu financovania fondu alebo účelovo vytvoreného subjektu. Pomoc podľa tohto oddielu sa môže kumulovať s pomocou podľa ostatných oddielov tohto oznámenia a s akoukoľvek inou štátnou pomocou na ten istý projekt.
206. Členské štáty musia realizovať schémy pomoci podľa tohto oddielu prostredníctvom finančného sprostredkovateľa alebo povereného subjektu.

¹⁰⁹ Kategórie projektov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto oddielu, sú určené: v rámci oddielu 4.1: v bode 48 písm. a) až c) a bodoch 51 a 52; v rámci oddielu 4.2: v bode 73 písm. a) a b); v rámci oddielu 4.3: v bode 94 písm. a) až d); v rámci oddielu 5: v bodoch 129 až 132 a bodoch 138 až 140 písm. a) a b) a v rámci oddielu 6: v bode 160 písm. a) až c).

¹¹⁰ Ako sa uvádza v bodoch 373 až 375 usmernení CEEAG.

¹¹¹ Ide o projekty v rozsahu pôsobnosti bodu 220 usmernení CEEAG okrem druhu projektov uvedených v bodoch 222 – 224 usmernení CEEAG.

Odmena finančného sprostredkovateľa alebo povereného subjektu musí byť v súlade s trhovými postupmi. Táto požiadavka sa považuje za splnenú, keď sú finanční sprostredkovatelia vybratí na základe otvoreného, transparentného a nediskriminačného výberového konania. Finanční sprostredkovatelia musia zdieľať časť rizík investície buď dostatočným spoluinvestovaním z vlastných zdrojov, alebo prijímaním významnej odmeny viazanej na výkonnosť s cieľom zaistiť, aby ich záujmy boli neustále v súlade so záujmami členského štátu.

207. Členské štáty alebo nimi poverený subjekt sa musia zaviazat', že vykonajú hĺbkovú analýzu s cieľom zabezpečiť zdravú investičnú stratégiu, ktorú stanoví finančný sprostredkovateľ v medziach mandátu členského štátu pre investičné portfólio uvedené v bode 204, s primeranou politikou diverzifikácie rizika zameranou na dosiahnutie hospodárskej životaschopnosti a poskytovanie dlhodobých investičných príležitostí pre súkromných investorov. Za vykonávanie tejto stratégie bude zodpovedný finančný sprostredkovateľ alebo poverený subjekt, ktorý vyberie oprávnené projekty a investorov. Pri každej kapitálovej a kvázi kapitálovej investícii musí byť výber okrem iného založený na jasnom a realistickom scenári ukončenia. V prípade kapitálových investícií cieľovú návratnosť portfóliovej investície, ktorá určuje alokáciu výnosov [ako sa stanovuje v bode 209 písm. b)], stanoví finančný sprostredkovateľ alebo poverený subjekt. Finančný sprostredkovateľ alebo poverený subjekt musí zabezpečiť, aby financovanie poskytnuté na investičné projekty nepresiahlo náklady na investičné projekty, pričom sa zohľadní iné viazané financovanie z akéhokoľvek zdroja.
208. Komisia sa domnieva, že pomoc pre súkromných investorov je obmedzená na nevyhnutné minimum, keď sa súkromní investori vyberajú na investície do portfólia prostredníctvom otvoreného, transparentného a nediskriminačného výberového konania, ktoré sa uskutočňuje v súlade s platnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi, jasne sa v ňom stanovujú politické ciele, ktoré sa majú touto investíciou sledovať, a má za cieľ dosiahnuť primeranú úroveň rozdelenia rizika a odmien.
209. Ak súkromní investori nie sú vybraní v otvorenom, transparentnom a nediskriminačnom výberovom konaní, Komisia sa domnieva, že pomoc pre súkromných investorov je obmedzená na nevyhnutné minimum v týchto prípadoch:
- a) Pokiaľ ide o pomoc vo forme (podriadených) úverov a záruk na portfólio projektov, ak má pomoc investorovi formu ochrany pred prvotnou stratou vo výške najviac 20 % zmluvne stanovených strát a riziko, ktoré znáša štát, sa odráža v poplatku, ktorý je o menej ako 25 % nižší ako príslušná odmena, ktorá je v súlade s trhom. V druhom prípade sa odmena musí odhadnúť s ohľadom na rizikovosť konečných príjemcov, typy krytých nástrojov a trvanie poskytnutej ochrany.
 - b) Pokiaľ ide o pomoc vo forme kapitálových investícií do portfólia projektov, ak je akákoľvek uprednostňovaná alokácia výnosov z investícií do tried akcií v držbe súkromných investorov obmedzená pevnou mierou návratnosti, ktorá nie je vyššia ako cieľová návratnosť portfóliovej investície, a triedy akcií v držbe týchto súkromných investorov predstavujú viac ako 75 % objemu portfólia. Aspoň 75 % výnosov z investícií presahujúcich pevnú mieru návratnosti smeruje do triedy akcií

vo vlastníctve členského štátu, zatiaľ čo zostávajúce výnosy z investícií nad pevnou mierou návratnosti najviac 25 % smerujú do tried akcií v držbe súkromných investorov.

210. Pri podávaní žiadosti o pomoc v rámci schémy zriadenej podľa tohto oddielu budú musieť súkromní investori predložiť poverenému subjektu alebo finančnému sprostredkovateľovi svoju investičnú stratégiu vrátane i) rizikového profilu/profilu návratnosti, ktorý predpokladajú pre svoju investíciu, a ii) informácií o zárukách, ktoré zaviedli, aby sa zabránilo akýmkoľvek potenciálnym konfliktom záujmov [najmä pokiaľ ide o investície do projektov spoločností, v ktorých investor (investori) už má (majú) nezanedbateľný podiel alebo nezanedbateľnú predchádzajúcu expozíciu]. Súkromní investori na svoju investíciu do fondu alebo účelovo vytvoreného subjektu nesmú využívať žiadnu inú štátnu pomoc.
211. Vzhľadom na záruky obsiahnuté v tomto oddiele, a najmä v bodoch 204, 206 a 207, aby sa zaručilo, že sa podporia len životaschopné projekty, na pomoc podľa tohto oddielu sa neuplatňuje formálne vylúčenie podnikov v ťažkostiach uvedených v bode 28.

9. TRANSPARENTNOSŤ, MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

212. Členské štáty musia uverejniť príslušné informácie o každej individuálnej pomoci nad 100 000 EUR¹¹² poskytnutej podľa tohto oznámenia na súhrnnom webovom sídle venovanom štátnej pomoci alebo v IT nástroji Komisie¹¹³ do šiestich mesiacov od poskytnutia pomoci alebo v prípade pomoci vo forme daňového zvýhodnenia do jedného roka odo dňa, keď sa má predložiť daňové priznanie.
213. Členské štáty musia Komisii predkladať výročné správy¹¹⁴.
214. Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa viedli podrobné záznamy o poskytovaní pomoci na základe tohto oznámenia. Tieto záznamy, ktoré musia obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie toho, že boli dodržané potrebné podmienky, sa musia archivovať desať rokov od poskytnutia pomoci a na požiadanie predložiť Komisii.
215. Komisia môže požiadať o dodatočné informácie o poskytnutej pomoci, najmä s cieľom overiť, či sa dodržali podmienky stanovené v rozhodnutí Komisie o schválení opatrenia pomoci.

¹¹² Ide o informácie požadované v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 a v prílohe III k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 702/2014. Pri vratných preddavkoch, zárukách, úveroch, podriadených úveroch a iných formách pomoci sa nominálna hodnota podkladového finančného nástroja zadá za každého príjemcu. Pri daňových a platobných zvýhodneniach možno výšku individuálnej pomoci uvádzať v rozpätiach.

¹¹³ Verejné vyhľadávanie v databáze transparentnosti poskytovania štátnej pomoci umožňuje prístup k informáciám o konkrétnych prípadoch štátnej pomoci, ktorú poskytli členské štáty v súlade s európskymi požiadavkami na transparentnosť štátnej pomoci, a možno ich nájsť na adrese <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

¹¹⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

10. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

216. Komisia uplatňuje toto oznámenie od 25. júna 2025. Komisia uplatňuje toto oznámenie na všetky opatrenia notifikované ku dňu jeho prijatia, ako aj na opatrenia notifikované pred uvedeným dátumom, a to aj podľa dočasného krízového a transformačného rámca. Komisia bude toto oznámenie uplatňovať do 31. decembra 2030.
217. V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci¹¹⁵ Komisia uplatní v prípade pomoci, ktorá nebola notifikovaná, toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá k 25. júnu 2025 alebo po tomto dátume, a vo všetkých ostatných prípadoch uplatní pravidlá, ktoré boli účinné v čase poskytnutia pomoci.
218. Týmto oznámením sa nahrádza dočasný krízový a transformačný rámec, ktorý sa ruší s účinnosťou odo dňa prijatia tohto oznámenia.

¹¹⁵ Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.

PRÍLOHA I – CIEĽOVÉ MODELY KAPACITNÝCH MECHANIZMOV

Aby Komisia mohla rýchlo posúdiť a schváliť notifikácie členských štátov o kapacitných mechanizmoch podľa práva Únie, v tejto prílohe sa uvádzajú príslušné kritériá na posúdenie zlučiteľnosti dvoch konkrétnych cieľových modelov kapacitných mechanizmov podľa tohto oznámenia: strategickej rezervy a celotrhového mechanizmu centrálneho kupujúceho. Kritériá týkajúce sa modelu celotrhového mechanizmu centrálneho kupujúceho sú označené „**MW**“, zatiaľ čo kritériá týkajúce sa modelu strategickej rezervy sú označené „**SR**“. Ak sú tieto kritériá splnené, kapacitné mechanizmy možno považovať za zlučiteľné s článkom 107 ods. 3 písm. c) zmluvy, ako aj so všetkými príslušnými ustanoveniami stanovenými v článkoch 20 až 27 nariadenia o elektrine.

V prípade, že niektoré z týchto kritérií nie sú splnené, napríklad ak sa členské štáty chcú spoľahnúť na vnútroštátne posúdenia primeranosti zdrojov, ktoré môžu v niektorých prípadoch poskytnúť presnejší základ na posúdenie potreby a primeraného rozsahu kapacitných mechanizmov, môže byť potrebné posúdiť príslušné opatrenia podľa oddielu 4.8 usmernení CEEAG. Kritériá uvedené v tejto prílohe sa budú považovať za kritériá na urýchlenie takéhoto posúdenia: v rámci každého posúdenia kapacitných mechanizmov podľa usmernení CEEAG možno predpokladať zlučiteľnosť všetkých osobitných aspektov strategickej rezervy alebo celotrhového mechanizmu centrálneho kupujúceho, ktoré spĺňajú ďalej uvedené kritériá.

Požiad.	Rozsah pôsobnosti	Opis		
Nevyhnutnosť pomoci, stimulačný účinok a zlučiteľnosť s článkom 20 ods. 1, článkom 21 ods. 1 a 4, článkom 22 ods. 1 písm. c) a článkom 23 nariadenia o elektrine				
1	SR, MW	a) základom na určenie potreby kapacitného mechanizmu musia byť najnovšie dostupné centrálné referenčné scenáre posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni ¹¹⁶ schválené Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER). Štandard spoľahlivosti vypočítaný ako pomer nákladov na nový vstup k hodnote nedodanej elektriny ¹¹⁷ sa v dotknutom členskom štáte nesmie splniť aspoň od prvého intervalu dodávok (pozri kritérium 18) v rámci obdobia platnosti schválenia a b) všetky parametre vypočítané na posúdenie dostupnosti, ako sú	☐	☐

¹¹⁶ „Posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni“ je posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni opísané v článku 23 nariadenia o elektrine a v metodike agentúry ACER pre posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni z 2. októbra 2020.

¹¹⁷ „Štandard spoľahlivosti“ je štandard spoľahlivosti v zmysle článku 2 bodu 2 prílohy I k rozhodnutiu agentúry ACER z 2. októbra 2020 o metodike na výpočet hodnoty nedodanej elektriny, nákladov na nový vstup a štandardu spoľahlivosti; „náklady na nový vstup“ sú náklady na nový vstup v zmysle článku 2 bodu 2 prílohy I k rozhodnutiu agentúry ACER z 2. októbra 2020 o metodike na výpočet hodnoty nedodanej elektriny, nákladov na nový vstup a štandardu spoľahlivosti; „hodnota nedodanej elektriny“ je hodnota nedodanej elektriny v zmysle článku 2 bodu 9 nariadenia o elektrine. Hodnota nedodanej elektriny a náklady na nový vstup by mali byť údaje, ktoré poskytne agentúra ACER, ako sa predpokladá v správe Komisie z 3. marca 2025 o posúdení možnosti zefektívnenia a zjednodušenia procesu uplatňovania kapacitného mechanizmu, až budú k dispozícii. Medzitým by sa mali vypočítavať podľa rozhodnutia agentúry ACER z 2. októbra 2020 o metodike na výpočet hodnoty nedodanej elektriny, nákladov na nový vstup a štandardu spoľahlivosti.

		akékoľvek faktory znižovania výkonu, musia byť v súlade s predpokladmi a výsledkami posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni ¹¹⁸ .		
Zlyhanie trhu a vhodnosť pomoci a zlučiteľnosť s článkom 20 ods. 3 až 8 a článkom 21 ods. 3 nariadenia o elektrine				
2	SR, MW	Členskému štátu muselo byť po predložení plánu reformy trhu doručené stanovisko Európskej komisie. Ak boli v stanovisku Komisie uvedené odporúčania, členský štát musel buď uverejniť aktualizovaný plán reformy trhu na vykonanie všetkých odporúčaní, alebo sa zaviazal, že takýto plán uverejní do troch mesiacov od prijatia rozhodnutia o štátnej pomoci.		☐
3	MW	Členský štát musí potvrdiť, že posúdil, či sa problémy primeranosti zdrojov môžu riešiť strategickou rezervou.		☐
Oprávnenosť a zlučiteľnosť s článkom 22 ods. 1 a 4 a článkom 26 nariadenia o elektrine				
4	SR, MW	V súlade s bodom 28 kapacitný mechanizmus nesmie byť otvorený pre podniky v ťažkostiach. V súlade s bodom 36 účasť nesmie byť podmienená premiestnením, pričom v súlade s bodom 33 sa zohľadní každý vydaný príkaz na vrátenie pomoci.		☐
5	SR, MW	Kapacitný mechanizmus musí byť otvorený pre všetky technológie, príjemcov a projekty, ktoré spĺňajú transparentné, objektívne a nediskriminačné technické a environmentálne požiadavky. Nie sú zahrnuté žiadne iné kritériá. Minimálna kapacita požadovaná pre účasť nesmie presiahnuť 1 MW zníženého výkonu alebo jednu hodinu minimálneho trvania dodávok a musí sa povoliť agregácia.		☐
6	SR, MW	Príjemcovia musia spĺňať emisné limity CO ₂ stanovené v nariadení o elektrine. Členský štát môže uplatňovať prísnejšie limity CO ₂ vypočítané v súlade s metodikou agentúry ACER.		☐
7	SR, MW	Členský štát potvrdzuje, že faktory znižovania výkonu boli stanovené v súlade s kritériom 1. Vynásobením príslušného faktora znižovania výkonu inštalovaným výkonom jednej jednotky sa získa štandardná hodnota výkonu (v MW), ktorá je oprávnená na účasť na kapacitnom mechanizme. Jednotliví poskytovatelia kapacity sa môžu odchýliť od štandardného faktora znižovania výkonu pre predmetnú technológiu (aspoň do výšky 15 % štandardného faktora znižovania výkonu tejto technológie). V tomto prípade musia poskytovatelia kapacity znášať riziko sankcií súvisiacich s upraveným faktorom znižovania výkonu.		☐

¹¹⁸

Znižovanie výkonu je úprava inštalovaného výkonu zdroja výkonu s cieľom určiť jeho príspevok k potrebe primeranosti (pričom sa zohľadňujú odlišné technické charakteristiky a odlišná spoľahlivosť rôznych technológií v rôznych ponukových oblastiach). Použité faktory znižovania výkonu by mali byť faktory, ktoré uverejní ACER/ENTSO-E ako výstup posúdenia primeranosti zdrojov na európskej úrovni pre príslušnú ponukovú oblasť, až budú k dispozícii. Medzitým musia zodpovedať pomeru medzi i) dostupnosťou danej technológie v každej ponukovej oblasti počas situácií nedostatku a ii) inštalovaným výkonom danej technológie (tento výpočet bude založený na najnovšom dostupnom posúdení primeranosti zdrojov na európskej úrovni a bude sa aktualizovať aspoň raz za dva roky). Faktory znižovania výkonu sa musia vypočítavať pre každý zdroj schopný dodávať svoj výstup nepretržite aspoň jednu hodinu.

8	MW	Kapacitný mechanizmus musí byť otvorený cezhraničnej účasti v súlade s metodikou agentúry ACER ¹¹⁹ . Maximálna vstupná kapacita musí byť stanovená na základe pravidiel agentúry ACER.	☐
Primeranosť pomoci a zlučiteľnosť s článkom 22 ods. 1 a 3 nariadenia o elektrine			
9	SR, MW	Maximálny¹²⁰ cieľový dopyt, ktorý sa má obchodovať formou aukcie, by sa mal vypočítať na základe výsledkov centrálného referenčného scenára posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni, aby sa dosiahol štandard spoľahlivosti určený podľa kritéria 1. Krivka dopytu by sa mala stanoviť tak, aby sa dopyt úmerne znížil, ak ceny v súťažnom ponukovom konaní prekročia náklady na nový vstup použité na výpočet štandardu spoľahlivosti. Môžu sa zaviesť stropy ponúk. Ak sa použijú stropy ponúk, musia: a) byť stanovené na úrovni, ktorá zabráni neefektívnemu predčasnému uzavretiu existujúcich aktív na základe podrobného odhadu nákladov a príjmov na referenčný projekt, a b) byť sprevádzané procesom, v ktorom sa v prípade jednotlivých zdrojov národnému regulačnému úradu odôvodní výnimka zo stropu ponúk na základe ich konkrétnych nákladov.	☐
10	MW	Štyri až šesť rokov pred intervalom dodávok by sa malo uskutočniť jedno súťažné ponukové konanie pre 75 % – 90 % ¹²¹ odhadovaného cieľového dopytu pre interval dodávok. Bližšie k dodávke sa môžu organizovať upravené súťažné ponukové konania, pričom sa zohľadní realizačná lehota na prípravu reakcie na strane dopytu a uskladňovania.	☐
11	SR	Súťažné ponukové konania by sa mali uskutočniť najneskôr jeden rok pred intervalom dodávok.	☐
12	SR, MW	Všetky pravidlá účasti a požiadavky na súťažné ponukové konanie sa musia uverejniť aspoň šesť týždňov pred lehotou na predkladanie ponúk.	☐
13	SR	Príjemcovia musia byť určení prostredníctvom súťažného ponukového konania, pričom ponuky sa zoradia len podľa ich ceny za zníženú jednotku dostupnej kapacity za rok a podpora sa vypláti buď podľa pôvodnej ponuky, alebo podľa zúčtovacej ceny.	☐
14	MW	Príjemcovia musia byť určení prostredníctvom súťažného ponukového konania, pričom ponuky sa zoradia len podľa ich ceny za zníženú jednotku dostupnej kapacity za rok a podpora sa vypláti podľa zúčtovacej ceny. ¹²²	☐
15	MW	Príjemcovia musia mať možnosť predať svoju dohodu o kapacite inému poskytovateľovi kapacity najneskôr dva	☐

¹¹⁹ Pozri rozhodnutie agentúry ACER: „Technické špecifikácie cezhraničnej účasti na kapacitných mechanizmoch“.

¹²⁰ Členské štáty si môžu obstarat' menší objem.

¹²¹ Ak cezhraničná kapacita nie je oprávnená zúčastniť sa na hlavných aukciách, v upravených aukciách sa musí požadovať aspoň 10 % odhadovaného objemu potrebného pre interval dodávok plus maximálna vstupná kapacita.

¹²² Ak sú zahrnuté požiadavky na flexibilitu (pozri kritérium 22), možno uprednostniť drahšie zdroje pred lacnejším zdrojom, ak je to potrebné na splnenie požiadavky, a určiť osobitnú zúčtovaciu cenu pre zdroje spĺňajúce požiadavku flexibility.

		mesiace pred začiatkom intervalu dodávok.		
16	SR	Trvanie dohôd o kapacite musí byť jeden rok.		☐
17	MW	Dohody o kapacite sa musia vo všeobecnosti vzťahovať na jeden interval dodávok. Ak príjemcovia realizujú kapitálové investície, môžu sa sprístupniť dlhšie dohody o kapacite. Za každých 25 000 EUR vydelenej zníženým výkonom v MW sa môže ponúknuť ďalší rok.¹²³ Výrobným zariadeniam na fosílna palivá sa nikdy nesmú udeliť dohody o kapacite presahujúce 15 rokov. V členských štátoch, v ktorých traja najväčší výrobcovia elektriny na území, na ktoré sa vzťahuje kapacitný mechanizmus (priamo alebo nepriamo, samostatne alebo spoločne), kontrolujú aspoň 75 % domáceho inštalovaného zníženého výkonu v roku, v ktorom sa uskutočňuje súťažné ponukové konanie, pre projekty, ktoré presahujú prahovú hodnotu kapitálových výdavkov najmenej 375 000 EUR vydelenej zníženým výkonom v MW, musia byť k dispozícii dohody o kapacite najmenej na desať rokov.		☐
18	SR, MW	Interval dodávok musí byť jedno pevne stanovené obdobie najviac jedného roka od 1. novembra roku Y do 31. októbra roku Y+ 1.		☐
19	SR, MW	Všetci príjemcovia sa musia aktivovať (dodávka alebo testovanie) aspoň raz za interval dodávok, pričom sa to oznamuje maximálne 24 hodín vopred.		☐
20	SR, MW	Príjemcovia musia čeliť sankciám za nedostupnosť vždy, keď nie sú k dispozícii počas obdobia dodávok¹²⁴ alebo testu. Platba za nedostupnosť musí byť rovnaká v prípade všetkých technológií. Prijemca, ktorého dostupnosť je v období dodávok v rámci intervalu dodávok nižšia ako 50 %, musí byť vystavený penále aspoň vo výške jeho príjmov z kapacity za interval dodávok. Príjemcovia nesmú čeliť sankciám v súvislosti s nedostatočnou dostupnosťou mimo obdobia dodávok. Ak predčasne odstúpi od tejto dohody o kapacite, príjemcovia musia zaplatiť sankcie za nedostupnosť za zostávajúce obdobie platnosti dohody o kapacite¹²⁵.		☐

¹²³ Napríklad príjemcom, ktorí investujú sumu 50 000 EUR vydelenej zníženým výkonom v MW, sa môžu ponúknuť zmluvy na najviac dva roky; príjemcom, ktorí investujú sumu 150 000 EUR vydelenej zníženým výkonom v MW, sa môžu ponúknuť zmluvy na najviac šesť rokov atď.

¹²⁴ Obdobie dodávok je obdobie v rámci intervalu dodávok, keď zmluvné zdroje musia byť dostupné, inak čelia sankciám. Pokiaľ ide o strategické rezervy, pozri kritérium 27 v tejto tabuľke. V prípade celotrhového kapacitného mechanizmu môže zahŕňať celý interval dodávok alebo len jeho časť.

¹²⁵ Pokiaľ nie sú schopní previesť svoju dohodu o kapacite na iného poskytovateľa kapacity na sekundárnom trhu. V prípade viacročných dohôd o kapacite môžu byť sankcie za nedostupnosť obmedzené na štyri roky. Od poskytovateľov kapacity sa môže vyžadovať kolaterál.

21	MW	Prístup týkajúci sa účasti príjemcov na podporných službách počas obdobia dodávok by mal byť v súlade s metodikou posúdenia primeranosti použitou na určenie potreby a rozsahu opatrenia. V prípade podporných služieb, ktoré sa v posúdení primeranosti považujú za služby prispievajúce k primeranosti, sa príjemcom musí umožniť ponúkať tieto služby súběžne s ich povinnosťou týkajúcou sa kapacity, a ak sú dostupní pre službu, zároveň by sa považovali za dostupných pre kapacitný mechanizmus. V prípade podporných služieb, ktoré sa v posúdení primeranosti nepovažujú za služby prispievajúce k primeranosti, sa členské štáty môžu rozhodnúť buď vylúčiť príjemcov predávajúcich tieto služby z účasti na kapacitnom mechanizme, alebo môžu umožniť dobrovoľnú účasť na službe aj kapacitnom mechanizme, ale s tým rizikom, že budú čeliť sankciám v rámci kapacitného mechanizmu za zdroje, ktoré nie sú dostupné v období dodávok z dôvodu poskytovania služby.	☐
22	MW	Ak členský štát uplatňuje kapacitný mechanizmus aj opatrenie flexibility alebo už má zavedené opatrenie flexibility, s cieľom zabrániť trhovým prekážkam a/alebo rizikám nadmernej kompenzácie: a) kapacita by sa mala obstarávať spoločne¹²⁶ alebo b) členské štáty môžu do svojich kapacitných mechanizmov zahrnúť požiadavky na nefosílnu flexibilitu identifikované v posúdení potrieb flexibility [v súlade s článkom 19e ods. 2 písm. c) nariadenia o elektrine], napríklad požiadavku minimálneho objemu nefosílnnej flexibilnej kapacity, ktorá poskytuje krátkodobé služby postupného zvyšovania kapacity, alebo c) zdroje si musia vybrať medzi účasťou len na jednom opatrení, a to buď na schéme podpory nefosílnnej flexibility, alebo na kapacitnom mechanizme. Cieľový dopyt v každom opatrení by sa mal upraviť tak, aby zohľadňoval účasť na inom opatrení.	☐
23	SR	Zisk jednotiek zúčastňujúcich sa na strategickej rezerve musí byť rovnaký bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú aktivované/nasadené.	☐
24	SR, MW	Pomoc tomu istému zdroju kapacity poskytovaná v rámci viac ako jedného opatrenia pomoci sa môže kumulovať, pokiaľ sa zabráni nadmernej kompenzáci. Ak členský štát povolí, aby sa pomoc v rámci kapacitného mechanizmu kumulovala s pomocou v rámci iných opatrení, metóda použitá na splnenie tejto požiadavky sa musí jasne stanoviť vo verejnej listine, napríklad v pravidlách pre kapacitný mechanizmus a/alebo v pravidlách pre iné schémy.	☐
25	SR	Aspoň 90 % akýchkoľvek nákladov na kapacitný mechanizmus, ktoré sa nevrátia prostredníctvom poplatkov za odchýlku pridelených v súlade s článkom 22 ods. 2 nariadenia o elektrine, sa musí každoročne prideliť spotrebiteľom na základe ich spotreby počas najmenej 1 %	☐

¹²⁶

To znamená, že vnútroštátne orgány by mali stanoviť cieľ, pokiaľ ide o potreby flexibility aj potreby kapacitného mechanizmu, ktoré sa majú obstaráť počas tej istej spoločne optimalizovanej aukcie. Účastníci poskytujú svoj príspevok k potrebám flexibility, ako aj ku kapacitnému mechanizmu a ponúkajú celkovú cenu za poskytovanie týchto dvoch služieb alebo súbor ponúk. Metodika výberu by mala byť taká, aby sa minimalizovali celkové náklady na splnenie potrieb flexibility aj potrieb kapacitných mechanizmov, t. j. žiadnym alternatívnym výberom príjemcov sa nemôžu dosiahnuť potreby flexibility aj potreby kapacitných mechanizmov pri nižších nákladoch.

		a najviac 5 % hodín s najvyššou cenou (alebo obchodných intervalov) každý rok (alebo každý interval dodávok) ¹²⁷ . Poplatky sa môžu vyberať od subjektov zúčtovania (napríklad od dodávateľov).		
26	MW	Aspoň 90 % nákladov na kapacitný mechanizmus sa musí každoročne prideliť spotrebiteľom na základe ich spotreby počas najmenej 1 % a najviac 5 % hodín s najvyššou cenou (alebo obchodných intervalov) každý rok (alebo každý interval dodávok) ¹²⁸ . Poplatky sa môžu vyberať od subjektov zúčtovania (napríklad od dodávateľov).		☐
Zabránenie neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže a obchodu a zlučiteľnosť s článkom 22 ods. 1 až 2 nariadenia o elektrine				
27	SR	Členský štát musí potvrdiť, že kapacitný mechanizmus spĺňa požiadavky uvedené v článku 22 ods. 2 nariadenia o elektrine. Na základe tohto sa určí aj obdobie dodávok.		☐
28	SR	Dostupnosť sa vypočíta tak, že sa rovná dodanému výkonu ¹²⁹ .		☐
29	MW	Dostupnosť sa vypočíta ako súčet i) dodaného výkonu a ii) dostupnosti navrhovanej na denných, vnútrodných a/alebo vyrovnávacích trhoch, ktorá nevedla k aktivácii ^{130, 131} .		☐

¹²⁷ Cenou sa rozumie buď cena na dennom trhu, alebo veľkoobchodná cena bližšie k reálnemu času alebo cena zúčtovania odchýlok. Aby sa zabránilo dvojitému započítaniu, ak sa reakcia na strane dopytu a zdroje na strane odberateľa priamo zúčastňujú na kapacitnom mechanizme, musia sa na ne vzťahovať takéto poplatky aj v súvislosti s akoukoľvek elektrinou nespotrebovanou podľa povinností dodávok.

¹²⁸ Cenou sa rozumie buď cena na dennom trhu, alebo veľkoobchodná cena bližšie k reálnemu času alebo cena zúčtovania odchýlok. Aby sa zabránilo dvojitému započítaniu, ak sa reakcia na strane dopytu a zdroje na strane odberateľa priamo zúčastňujú na kapacitnom mechanizme, musia sa na ne vzťahovať takéto poplatky aj v súvislosti s akoukoľvek elektrinou nespotrebovanou podľa povinností dodávok.

¹²⁹ V prípade reakcie na strane dopytu: nespotrebovaný výkon.

¹³⁰ Pri kontrole dostupnosti sa kapacita nemusí nevyhnutne aktivovať, keďže aktivácia kapacity sa musí riadiť cenovými signálmi na trhu s energiou. Jedinou výnimkou sú požiadavky na testovanie kapacity, ktorú trh nikdy neaktivuje.

¹³¹ Členské štáty musia zabrániť akémukoľvek dvojitému započítaniu, ak je rovnaká kapacita dostupná pre viaceré časové rámce trhu (napr. denný, vnútrodný a vyrovnávací trh).

PRÍLOHA II

Zoznam konečných výrobkov emisne neutrálnych technológií a ich hlavných špecifických komponentov na účely oddielu 6

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
Solárne technológie	Fotovoltické technológie	– Solárne fotovoltaické systémy	– Polykryštalický kremík pre fotovoltaiku – Kremíkové ingoty pre fotovoltaiku alebo ich ekvivalent ¹⁷ – Fotovoltické doštičky alebo ich ekvivalent ¹⁷ – Fotovoltické články alebo ich ekvivalent ¹³² – Solárne sklo – Fotovoltické moduly – Fotovoltické invertory – Fotovoltické sledovače a ich osobitné montážne konštrukcie
	Solárne tepelné elektrické technológie	– Elektrárne využívajúce koncentrovanú solárnu energiu (CSP)	– CSP reflektory – CSP sledovače a ich osobitné montážne konštrukcie – CSP prijímače (bodové alebo líniové)
	Solárne tepelné technológie	– Solárne tepelné systémy	– Solárne tepelné kolektory (vrátane plochých a vákuových trubicových kolektorov,

¹³²

Termín „ekvivalent“ odkazuje na podobné kroky alebo kľúčové podporné technológie potrebné pre tenkovrstvové, organické, zdvojené alebo iné fotovoltaické technológie.

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			koncentračných systémov a vzduchových kolektorov) – Solárne tepelné absorbéry – Solárne sklo – Solárne tepelné sledovače a ich osobitné montážne konštrukcie
	Iné solárne technológie	– Fotovolticko-termické kolektory (PVT)	
Veterné technológie na pevnine a technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori	Veterné technológie na pevnine	– Veterné turbíny na pevnine	– Gondoly (montáž) – Náboje rotorov – Hlavné ložiská systémov natáčania gondoly a listov rotora – Priame pohony (vrátane generátora) a/alebo pohony využívajúce prevodové ústrojenstvo (vrátane generátora) – Permanentné magnety veterných turbín – Prevody veterných turbín – Listy rotora – Veže
	Veterné technológie na mori	– Veterné turbíny na mori	– Gondoly (montáž) – Náboje rotorov – Hlavné ložiská systémov natáčania gondoly a listov rotora – Priame pohony (vrátane generátora) a/alebo pohony využívajúce prevodové

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			ústrojenstvo (vrátane generátora) – Permanentné magnety veterných turbín – Prevody veterných turbín – Listy rotora – Veže – Základy/plávajúce platformy
	Iné technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori	– Technológie výroby energie z prílivových prúdov – Technológie výroby energie z vln	
Batériové technológie a technológie skladovania energie	Batériové technológie	– Batérie ¹³³	– Batériové sady – Batériové moduly – Batériové články – Aktívne katódové materiály – Aktívne anódové materiály – Elektrolyty – Separátory – Zberače prúdu (vrátane tenkých medených, hliníkových, niklových a uhlíkových fólií) – Systémy riadenia batérie (BMS) – Systémy tepelného riadenia batérie (BTMS)
	Technológie elektrochemického skladovania	– Ultrakondenzátory/superkondenzátory – Skladovanie energie v redoxných prietokových batériách	– Elektrolyty – Separátory – Kolektory – Platne elektród

¹³³

Batérie podľa vymedzenia v článku 3 bodoch 13, 14 a 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1542 z 12. júla 2023 o batériách a odpadových batériách.

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
	Technológie gravitačného skladovania	– Skladovanie energie pomocou prečerpávacích vodných elektrární	– Reverzibilné vodné turbíny a čerpadlá – Rozvádzače s vodiacimi lopatkami
	Technológie skladovania tepelnej energie	– Systémy skladovania tepelnej energie	– Médiá na skladovanie citeľného tepla a latentného tepla (vrátane látok s využiteľným fázovým prechodom a roztavených solí) – Materiály na termochemické skladovanie
	Technológie skladovania energie pomocou stlačeného/skvapal neného plynu	– Skladovanie energie pomocou stlačeného vzduchu – Skladovanie energie pomocou skvapalneného vzduchu	
	Iné technológie skladovania energie	– Skladovanie energie pomocou zotrvačníkov – Rotory zotrvačníkov	
Technológie tepelných čerpadiel a technológie geotermálnej energie	Technológie tepelných čerpadiel	– Tepelné čerpadlá	– Tepelné čerpadlá – Štvorcestné ventily – Špirálové kompresory/rotačné kompresory tepelných čerpadiel
	Technológie geotermálnej energie	– Geotermálne elektrárne – Systémy priameho využitia geotermálnej energie	– Výmenníky tepla odolné voči korozívnym geotermálnym prevádzkovým podmienkam – Ponorné čerpadlá odolné voči

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			korozívnym geotermálnym prevádzkovým podmienkam
Vodíkové technológie	Elektrolyzéry	– Alkalické elektrolyzéry (AEL)	– Zásobníky – Separátory (diafragma alebo membrány prispôsobené na elektrolýzu vody) – Bipolárne a koncové dosky – Elektródy
		– Elektrolyzéry s protónovou výmennou membránou (PEMEL)	– Zásobníky – Zostavy membránových elektród (trojvrstvových)/me mbrány potiahnuté katalyzátorom – Porézne transportné vrstvy/plynovo difúzne vrstvy – Bipolárne a koncové dosky
		– Elektrolyzéry s aniónovou výmennou membránou (AEMEL)	– Zásobníky – Zostavy membránových elektród (trojvrstvových)/me mbrány potiahnuté katalyzátorom – Porézne transportné vrstvy/plynovo difúzne vrstvy – Bipolárne a koncové dosky
		– Elektrolyzéry s pevným oxidom (SOEL)	– Zásobníky – Elektrolyt a elektródy – Vysokoteplotné

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			tesnenia/tesniace materiály – Interkonektory/ siete a koncové dosky
	Vodíkové palivové články	– Palivové články s protónovou výmennou membránou (PEMFC)	– Zásobníky – Zostavy membránových elektród (trojvrstvových)/me mbrány potiahnuté katalyzátorom – Porézne transportné vrstvy/plynovo difúzne vrstvy – Bipolárne a koncové dosky
		– Palivové články s pevným oxidom (SOFC)	– Zásobníky – Elektrolyty a elektródy – Vysokoteplotné tesnenia/tesniace materiály – Interkonektory/ siete a koncové dosky
	Iné vodíkové technológie	– Siete na prepravu a distribúciu vodíka	– Vodíkové kompresory – Vodíkové čerpacie stanice – Potrubia na prepravu a distribúciu vodíka
		– Zariadenia na skladovanie vodíka	– Zabudované zásobníky vodíka – Stacionárne zásobníky vodíka
		– Prevádzky na premenu vodíka na amoniak a na extrakciu vodíka z amoniaku	– Krakovacie zariadenia na amoniak

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
Udržateľné bioplynové a biometánové technológie	Udržateľné bioplynové technológie	– Prevádzky na udržateľnú výrobu bioplynu	– Anaeróbne digestory/fermentač né nádrže
	Udržateľné biometánové technológie	– Prevádzky na udržateľnú výrobu biometánu	– Anaeróbne digestory/fermentač né nádrže – Jednotky na úpravu biometánu
Technológie zachytávania a ukladania uhlíka	Technológie na zachytávanie oxidu uhličitého	– Absorpčné zachytávanie – Adsorpčné zachytávanie – Membránové zachytávanie – Zachytávanie pevnými cyklami – Kryogénne zachytávanie – Priame zachytávanie z ovzdušia	– Kompresory CO2
	Technológie na ukladanie oxidu uhličitého		
Technológie elektrizačných sústav	Technológie elektrizačných sústav	– Rozvodne na pevnine – Rozvodne na mori	– Káble a vedenia na prenos a distribúciu elektrickej energie a káble prepájajúce emisne neutrálne technológie s elektrizačnou sústavou (vrchné vedenie, podzemné a podmorské káble vrátane HVDC a HVAC) – Rozvádzače – Ističe – Ochranné relé – Výkonové transformátory – Odpojovače – Prípojnicové

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			systémy – Elektrické rozvádzače – Rozvodne na mori – Invertory – Konvertory
		– Veže na prenos a distribúciu elektrickej energie	– Veže na prenos a distribúciu elektrickej energie – Elektrické vodiče (vrátane pokročilých vodičov a vysokoteplotných supravodičov) – Izolátory
		– Káble, vedenia a súvisiace príslušenstvo na prenos a distribúciu elektrickej energie a káble prepájajúce emisne neutrálne technológie s elektrizačnou sústavou (vrchné vedenie, podzemné a podmorské káble vrátane HVDC a HVAC)	– Káble a vedenia na prenos a distribúciu elektrickej energie a káble prepájajúce emisne neutrálne technológie s elektrizačnou sústavou (vrchné vedenie, podzemné a podmorské káble vrátane HVDC a HVAC) – Elektrické vodiče (vrátane pokročilých vodičov a vysokoteplotných supravodičov) – Izolátory
		– Výkonové transformátory	– Výkonové transformátory – Jadrá transformátorov – Vinutia transformátorov – Prepínače odbočiek transformátorov

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
	Technológie elektrického nabíjania v doprave	– Vybavenie na napájanie elektrických vozidiel – Elektrické cestné systémy¹³⁴ – Zariadenia na pobrežné zásobovanie elektrickou energiou – Vrchné trolejové vedenia – Napájacie zariadenia pre elektrickú leteckú dopravu	– Vybavenie na napájanie elektrických vozidiel – Zariadenia na pobrežné zásobovanie elektrickou energiou – Napájacie zariadenia pre elektrickú leteckú dopravu
	Technológie na digitalizáciu siete a iné technológie elektrickej siete	– Zariadenia a komponenty výkonovej elektroniky s vysokým a stredným napätím (vrátane technológie jednosmerného prúdu) – Technológie pružného systému na prenos striedavého prúdu (FACTS) – Inteligentné meradlá/pokročilá infraštruktúra merania a kontroly	– Zariadenia a komponenty výkonovej elektroniky s vysokým a stredným napätím (vrátane technológie jednosmerného prúdu) – Technológie pružného systému na prenos striedavého prúdu (FACTS) – Inteligentné meradlá/pokročilá infraštruktúra merania a kontroly
Technológie na výrobu energie z jadrového štiepenia	Technológie na výrobu energie z jadrového štiepenia	– Jadrové elektrárne	– Palivové prvky – Tlakové nádoby reaktora – Primárne potrubia a ventily – Parné turbíny – Parné generátory – Bezpečnostné systémy – Monitorovacie,

¹³⁴

Pojem „elektrické cestné systémy“ (známy aj ako dynamické nabíjanie) sa vzťahuje na zariadenia pozdĺž cesty, ktoré dodávajú elektrinu vozidlám za jazdy. Tento konečný výrobok zahŕňa nabíjanie vodivým prepojením, ako aj indukčné nabíjanie.

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			prístrojové a kontrolné systémy
	Technológie jadrového palivového cyklu	– Jadrové palivové cykly	– Odstredivky – Systémy na manipuláciu s plynom a reguláciu jeho toku – Zariadenia na chemické spracovanie – Zariadenia na vitifikáciu odpadu – Valce, kontajnery a sudy na prepravu, skladovanie a ukladanie – Ťažká voda – Bezpečnostné systémy – Monitorovacie, prístrojové a kontrolné systémy
Technológie využívajúce udržateľné alternatívne palivá	Technológie využívajúce udržateľné alternatívne palivá	– Prevádzky na výrobu udržateľných alternatívnych palív	– Termochemické, elektrochemické, chemické a biochemické/biolo gické reaktory na premenu biomasy, palív s obsahom recyklovaného uhlíka na biologické medziprodukty a/alebo syntézy plyn – Reaktory a jednotky následného spracovania na premenu biologických medziproduktov a/alebo syntézneho plynu a palív s obsahom

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			recyklovaného uhlíka na udržateľné alternatívne palivá
Technológie v oblasti vodnej energie	Technológie v oblasti vodnej energie	– Vodné turbínové systémy	– Vodné turbínové čerpadlá – Rozvádzače s vodiacimi lopatkami
Iné technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov	Technológie osmotickej energie		
	Technológie v oblasti energie z okolitého prostredia, iné ako tepelné čerpadlá		
	Technológie biomasy	– Peletovacie lisy – Briketovacie lisy	– Matrice peletovacích lisov – Lisovacie komory na briketovanie
	Technológie skládkového plynu		
	Technológie plynov z čistiarní odpadových vôd		
	Iné technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov		
Technológie energetickej účinnosti súvisiace s energetickým systémom	Technológie energetickej účinnosti súvisiace s energetickým systémom	– Systémy energetického manažérstva (EMS) – Systémy automatizácie budov (BAS) – Automatizované riadenie odberu (ADR) – Pohony s premenlivými otáčkami – Energetické systémy	– EMS – BAS – ADR – Pohony s premenlivými otáčkami – Turbíny s ORC

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
		s organickým Rankinovým cyklom (ORC)	
	Technológie tepelných a chladiacich sústav	– Potrubia systémov distribúcie tepla a chladu	
	Iné technológie energetickej účinnosti súvisiace s energetickým systémom		
Palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu	Technológie využívajúce palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu (RFNBO)	– Zariadenia RFNBO	– Reaktory na premenu H ₂ a CO ₂ alebo N ₂ na syntézny plyn alebo alkoholy – Reaktory na premenu syntézneho plynu alebo alkoholov na palivá RFNBO
Biotechnologické klimatické a energetické riešenia	Biotechnologické klimatické a energetické riešenia	– Mikroorganizmy a mikrobiálne kmene (okrem iného aj baktérie, kvasinky, mikroriasy, huby a archaea), ktoré sa používajú na predúpravu a premenu surovín na biopalivá, palivá s obsahom recyklovaného uhlíka a palivá z obnoviteľných zdrojov energie, chemické látky z biologického materiálu a recyklovaného uhlíka, biopolyméry, materiály z biologického materiálu a výrobky	– Mikroorganizmy a mikrobiálne kmene (okrem iného aj baktérie, kvasinky, mikroriasy, huby a archaea), ktoré sa používajú na predúpravu a premenu surovín na biopalivá, palivá s obsahom recyklovaného uhlíka a palivá z obnoviteľných zdrojov energie, chemické látky z biologického materiálu a recyklovaného uhlíka,

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
		z biologického materiálu – Enzýmy (okrem iného aj amyláza a celulóza), ktoré sa používajú na predúpravu a premenu surovín na biopalivá, chemické látky z biologického materiálu, materiály z biologického materiálu a výrobky z biologického materiálu, resp. ktoré sa používajú na vyvolanie reakcií v chemických procesoch – Biopolyméry	biopolyméry, materiály z biologického materiálu a výrobky z biologického materiálu – Enzýmy (okrem iného aj amyláza a celulóza), ktoré sa používajú na predúpravu a premenu surovín na biopalivá, chemické látky z biologického materiálu, materiály z biologického materiálu a výrobky z biologického materiálu, resp. ktoré sa používajú na vyvolanie reakcií v chemických procesoch – Biopolyméry
Transformačné priemyselné technológie na dekarbonizáciu	Transformačné priemyselné technológie na dekarbonizáciu	– Elektrické oblúkové pece – Reaktory na priamu redukciu železa pripravené na vodík – Ponorné oblúkové pece – Pece s otvoreným troskovým kúpeľom – Bleskové kalcinátory – Priemyselné elektrické kotly – Priemyselné indukčné ohrievače/pece ¹³⁵ – Priemyselné infračervené ohrievače/pece – Priemyselné	– Grafitové alebo uhlíkové elektródy pre elektrické pece – Bleskové kalcinátory – Priemyselné elektrické kotly – Priemyselné indukčné ohrievače/pece – Priemyselné indukčné cievky – Priemyselné infračervené ohrievače/pece – Priemyselné infračervené žiariče – Priemyselné

¹³⁵

Pojem „ohrievač“ sa vzťahuje na nízкотеплотné (do 200 °C) a strednotеплотné (od 200 °C do 500 °C) aplikácie. Pojem „pec“ sa vzťahuje na vysokотеплотné (od 500 °C do 1 000 °C) a veľmi vysokотеплотné (nad 1 000 °C) aplikácie.

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
		mikrovlnné ohrievače/pece – Priemyselné ohrievače/pece využívajúce rádiové vlny – Priemyselné odporové ohrievače/pece	mikrovlnné ohrievače/pece – Priemyselné magnetrony – Priemyselné ohrievače/pece využívajúce rádiové vlny – Rádiofrekvenčné generátory – Priemyselné odporové ohrievače/pece – Molybdénové elektrody pre elektrické pece
Technológie prepravy a využívania CO2	Technológie prepravy CO2	– Infraštruktúra na prepravu CO2	– Kompresory CO2
	Technológie využívania CO2	– Termochemické využitie – Elektrochemické využitie	– Elektrolyzéry CO2
Technológie veterného a elektrického pohonu v doprave	Technológie veterného pohonu	– Flettnerove rotory – Sacie krídlové plachty – Vlečné draky – Pevné a pohyblivé krídlové plachty	
	Technológie elektrického pohonu	– Systémy elektrického pohonu pre cestnú a terénnu dopravu – Systémy elektrického pohonu pre železničnú dopravu – Systémy elektrického pohonu pre vodnú dopravu – Systémy elektrického pohonu pre leteckú dopravu	– Pohonné elektromotory pre dopravu – Permanentné magnety elektromotorov pre dopravu – Batériové sady pre dopravu – Palivové články pre dopravu – Invertory pre dopravu – Vysokonapäťové distribučné jednotky pre elektrický

	Podkategórie emisne neutrálnych technológií	Konečné výrobky	Hlavné špecifické komponenty
			pohon – Zabudované nabíjačky – Zabudované zásobníky vodíka
Iné jadrové technológie	Iné jadrové technológie (napríklad technológie jadrovej fúzie)		

PRÍLOHA III

Informácie, ktoré sa majú zahrnúť do formulára žiadosti o pomoc podľa oddielov 6.1 a 6.2, ako aj do investičných projektov, ktoré vytvárajú dodatočnú výrobnú kapacitu podľa oddielu 7

i) Informácie o príjemcovi pomoci:

- názov/meno, registrovaná adresa hlavného sídla, hlavné odvetvie činnosti (kód NACE),
- vyhlásenie, že podnik sa nenachádza v ťažkostiach, ako sa vymedzuje v usmerneniach o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu,
- v prípade pomoci poskytnutej v rámci schémy podľa oddielov 6.1 a 7: vyhlásenie o nepremiестnení a záväzky uvedené v bode 172.

ii) Informácie o investícii, ktorá sa má podporiť:

- stručný opis investície,
- stručný opis očakávaných pozitívnych účinkov na príslušnú oblasť (napr. počet vytvorených alebo zachovaných pracovných miest, činnosti v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, odborná príprava, vytvorenie klastra a možný prínos projektu k zelenej a digitálnej transformácii regionálneho hospodárstva),
- príslušný právny základ (vnútroštátny, únijný alebo obidva),
- plánované začatie prác a dokončenie investície,
- umiestnenie investície.

iii) Informácie o financovaní investície:

- investičné náklady a ostatné súvisiace náklady,
- oprávnené náklady spolu,
- výška pomoci potrebná na uskutočnenie investície v príslušnej oblasti,
- intenzita pomoci,
- v prípade opatrení podľa oddielu 6.2: analýza likvidnej medzery vrátane podnikateľského plánu a výpočtov čistej súčasnej hodnoty na základe faktického a kontrafaktuálneho scenára spolu s odhadovanými investičnými nákladmi, prevádzkovými nákladmi, príjmami a konečnou hodnotou v rámci oboch scenárov (vo formáte Excel), s podpornými dôkazmi.

iv) Informácie o potrebe pomoci a jej očakávanom vplyve:

- stručné vysvetlenie potreby pomoci a jej vplyvu na investičné rozhodnutie alebo rozhodnutie o umiestnení. Tu musí byť zahrnuté vysvetlenie rozhodnutia o alternatívnej investícii alebo umiestnení, ak sa pomoc neposkytne,
- v prípade opatrení podľa oddielu 6.2 musí príjemca poskytnúť: i) dôkazy o subvenciách, ktoré by vierohodne získal v jurisdikcii mimo EHP na podobný projekt zahrnutý v kontrafaktuálnom scenári; ii) dôkaz o tom, že bez pomoci by

sa plánovaná investícia v EHP neuskutočnila, a iii) dôkaz o tom, že pomoc nevytvára účinky narúšajúce súdržnosť v zmysle bodov 175 a 176.